

PREPIH

1-2/03 • jan. - feb. 2003 • NI ZA PRODAJO • poštnina plačana na pošti Ravne na Kor.

KOROŠKI ČASOPIS



ZM
d.d.
ZAVAROVALNICA
MARIBOR

PE PODRUŽNICA SLOVENI GRADEC

- INDIVIDUALNA PREGOŽENJSKA ZAVAROVANJA
- POSLOVNA PREGOŽENJSKA ZAVAROVANJA IN ZAVAROVANJA FINANČNIH IZGUB
- OSEBNA ZAVAROVANJA

IZBERITE MODRO SVOJO POT!

Koroške pekarnice d.d.
DRAVOGRAD

Koroška c. 2
2370 Dravograd
Tel.: 02 87 21 000
Fax: 02 87 84 637

SGP KOGRAD **IGEM** d.d.

BETON d.o.o. Dravograd
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o. Ravne
GRADNJE d.o.o. Slovenj Gradec
INŽENIRING d.o.o. Dravograd
PRODAJNI CENTER d.o.o. Dravograd

lesna

Les živi.



KOMUNALNO PODJETJE

"LOG" d.o.o.

Dobro vas 187, 2390 Ravne na Koroškem
T.L.C. 02 82 23 963, fax 02 82 20 912

24 - urna dežurna pogrebna služba
gsm: 041 650 611

PETROL

Energetika

Petrol Energetika Ravne d.o.o.
Podjetje za proizvodnjo in distribucijo energetskih medijev
Koroška cesta 14, SI-2390 Ravne na Koroškem

Koroška
... barvitost dalin.

PREPIH NA INTERNETU:
<http://prepih.czp-voranc.si>

Računalniki, dodatna oprema, servis, telefoni **simobil** in še in še....



Prenosni računalniki:



GERICOM- BELAGIO

- 14,1 TFT, 1024x768, VGA do 64Mb
- Celeron 1700/400 128k BOX
- DDR 128 Mb DIMM Pc2100
- DVD, 2xUSB, modem, mrežna
- 20 Gb trdi disk 4.200 UDMA66

315.900 SIT

za ves program
5% POPUST
NA GOTOVINO

KIT komplet računalniki:

AMD DURON 1300

- MB-K7SEML/810 SIS730S
- DURON 1300 Socket A
- TITAN D3TB hladilnik
- SDR 128Mb SDRAM PC133
- Modem AMR v90, 56k
- Seagate 20Gb ATA 100, 5400
- CD ARTEC 54x IDE
- ATX 300W-P4 MIDI TOWER
- tipkovnica+miška

82.900 SIT

PC plus **g@mer**

- A7V333-x/LAN 3xDDR, USB2.0, ATA 133 osn. pl
- Athlon 1800+ 266Mhz, Socket A
- Titan D5TB ventilator
- DDR 256 Mb PC2100-266 ram
- seagate 40GB ATA 100, 7200 obr.
- DVD SONY 16X/40X
- Radeon 9000 Atlantis 64Mb DDR TV out
- ATX 300W midi tower ohišje
- miška 6+ tipkovnica
- zvočniki 180W PMPO

157.900 SIT

• SKENER BENQ 3300U

600*1200DPI, 36 bit



15.900 SIT

• EPSON C42 UX

A4, barvni, 1440 dpi, USB



17.990 SIT

AKCIJA

• CD-RW BENQ

48x/16x/48x



19.900 SIT

CENE VSEBUJEJO DDV!! MOŽNO PLAČILO DO 10 ČEKOV POKLIČITE ZA OBŠIREN KATALOG
DRAVOGRAD: (02)87 21 616, MARIBOR: (02)22 81 720, VELENJE: (03)89 76 850, SL.BISTRICA: (02)84 30 830

MENTIS
RAČUNALNIKI

www.mentis.si

Info@mentis.si

Pooblaščen prodajalec

vedno zame.

simobil



ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D.D.

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC

POHORSKA CESTA 12

2380 SLOVENJ GRADEC

TEL: 02/882 56 11

FAKS: 02/ 884 1 8 40

PREDSTAVNIŠTVA:

RAVNE NA KOROŠKEM

TEL: 02/822 37 58, FAKS: 02/ 822 37 69

RADLJE OB DRAVI

TEL: 02/887 30 24, FAKS: 02/ 887 30 26

**NUDIMO VAM VSE VRSTE OSEBNIH IN
PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ**

NOVOST V PONUDBI:

NALOŽBENO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

PROSTO PO PREŠERNU



“Pet čevljev merim, palcev pet, me NATO hoče k soldatom imet !“

LEPOREČNIKI IN OPOREČNIKI

Imam neizmerno srečo, da živim v bogati demokratični državi. Pravkar zaključena referendumu dokazuje, da je volji ljudi zadoščeno. Lahko so izrazili svoj ZA in PROTI po svoji vesti. Nič zato, če bodo nekateri skomigali z rameni tudi po končani razglasitvi rezultatov in ekonomskih posledic, češ da se tako ne spoznajo na vse, da bi bilo bolje strokovnjakom prepustiti odločanje. To pa že diši po kratkoroju pravic.

Pozornost pa mi vzbujajo predstojajoči referendum, eden ali dva, nekdo prerokuje celo tri. Malo potrpljenja je potrebno za razlago in razumevanje dileme o tretjem. Prvi je namenjen vključevanju v NATO, drugi vključevanju v EU, tretji pa naj bi bil namenjen odločitvi o bodoči uporabi slovenščine. Morda za tega ne bo zbranih dovolj podpisov.

Ja, ni še prepozno. V mladi demokratični državi nekateri prehitujejo, drugi zavirajo, nekateri pa nič ne razumejo, pa vseeno odločajo. Za te poslednje bi bilo potrebno z referendumom omogočiti pravilno razumevanje slovenskih izrazov, kot: varnost, samostojnost.

O teh dveh pojmi se mnenja krešejo med politiki, filozofi, umskimi in fizičnimi delavci... So tako različna, da bi bilo kljub demokraciji koristno uvesti enotno razumevanje. Če ne drugače, pa z referendumom. Da bomo pomirjeni z odločitvijo. Če bo tretji referendum pred prvima dvema, je lahko le posvetovalni, če bo poznejšega datuma, pa bo pritrditveni.

Razumete? Tudi jaz bolj malo. Morda bo primer opisa istega dogodka na dva načina pripomogel k večji jasnosti. Da citiram:

“K sreči je davek doslej plačala le divjad!”

“Žal je davek doslej plačala le divjad!”

Oba stavka je zapisal komentator istega dogodka, v katerem je srna na cesti izgubila življenje. Ob prvi in drugi navedbi je pisec doživel kritiko. Začetek stavka so ljudje pač razumeli po svoje.

Zdaj pričakujem poglobljene razprave o javnomnenjskih raziskavah. V eni so namreč našli enainpetdeset odstotkov nasprotnikov NATA. Glede na to bodo po ljubi domovini razprave kar deževale. Le da se čedalje bolj počutim kot srna. Sem res PROTI samostojnosti, če sem za varnost? Mi bo oproščeno, če bom nevedna ostala doma?

TIK

Resnica rada ostane doma, laž rada potuje.

NIKO

PREPIH

KOROŠKI ČASOPIS

• NATO ZA in PROTI	4
• Koroška v sliki	8
• Anketa: o kloniranju	10
• Inpod: za pravico	12
• Krožišče in varnost	15
• Moda	19
• Prva Korošica v novem letu	20
• Marijan Lačen: Izziv iskanja	31
• Korotan prodan	32
• Timsko delo v devetletki	34
• Črna kronika	36
• Nasmejmo se...	38

NA NASLOVNICI: Zima
Posnetek: Stanko Hovnik

PREPIH Koroški časopis
Glavni in odgovorni urednik: **Vojko Močnik**
Idejna zasnova: **Veselin Vuković**
Tisk: **ZIP center d.o.o.**, Ravne na Koroškem
Izdaja: **VORANC d.o.o.** Ravne na Koroškem,
Ob Suhi 22, email: prepih1@siol.net
tel. **02/82 15 780**, faks 02/82 22 999
Naslov uredništva: Prežihova 24,
2390 Ravne na Koroškem

Nenaročenih tekstov in fotografij
ne vračamo in ne honoriramo.

Januar 2003.
Tiskano 4000 izvodov.
<http://prepih.czp-voranc.si>

NATO - ZA IN PROTI

Na naslov uredništva smo prejeli tri mnenja in stališča glede vključevanja Slovenije v zvezo NATO. Pred nami je referendum in mnenja se bodo prav gotovo še kresala, stališča izkristalizirala, odločitev pa bo na koncu izključno vaša. V skladu z novinarskim kodeksom in uredniško politiko časopisa objavljamo vsa tri mnenja, zaradi aktualnosti pa smo jih uvrstili v našo stalno rubriko V ospredju.

ZA...

V NATO SE NAM PREDVSEM SPLAČA

Slovenijo je Nato povabil, da se pridruži najuspešnejšemu in najučinkovitejšemu obrambnemu zavezništvu v zgodovini. Devetnajst članic Nata je s tem pokazalo, da nam zaupa. Zdaj smo ponovno na vrsti mi, da to zaupanje opravičimo. Še prej pa, da priložnosti po neumnem ne zapravimo. Gre za veliko bolj resno stvar, kot jo razumejo nasprotniki vključitve. Tako sodim vsaj po predstavljanju njihovih argumentov.

Zadnje čase si nekateri dovoljujejo zelo neprimerne opazke o drugih državah, npr. da niso dostojne, da je hlapčevska mentaliteta romunski pristop in ipd. Vseprek se zmerja ZDA za imperialistično državo, Nato enači z ZDA, te pa s sedanjim predsednikom Bushem. Kdo drug sploh danes v svetu označuje ZDA za imperialistično silo, kot diktatorji komunističnih režimov ali njihovih ostankov, ki stradajo in uničujejo lastno prebivalstvo. Takšen žargon je bolj ali manj izginil celo z ruskega in srbskega železnega repertoarja po zatonu njihovih diktatorjev.

Kako je mogoče, da se to pojavlja pri nas? Kako nam pade na misel zmerjati Američane, ko bi brez njih lahko bili še zmeraj v kriznih razmerah ali vsaj na njihovem robu. Dokazi z bližnjega Balkana niso tako stari, da bi se jih bralci ne spomnili sami. Ne opisujem ponižnosti, pač pa olikanost, kakršna Slovencu ni tuja.

Protinatovci vseskozi govorijo neresnico, da nimajo na voljo dovolj medijskega prostora in da slovenska vlada manipulira z javnostjo. Praksa tega do sedaj preprosto ne potrjuje. Vsak, ki ima pet minut časa in se izreče proti vstopu v Nato, je deležen skrbne medijske pozornosti. Čeprav na kakšno okroglo mizo ni bilo občinstva, so si zaslužili par minut v eni najbolj gledanih informativnih oddaj in to na nacionalni televiziji.

Drža zagovornikov vstopa v Nato se mi ne zdi sporna. Ker je še vedno na ravni obveščanja javnosti, ne pa propagiranja. Za Nato še nisem videl reklame, niti "jumbo" plakatov. Kar se mi zdi tudi prav.

Podpora javnosti pa je izjemno pomembna, ne samo za vstop, ampak vseskozi naprej. Ko postanemo polnopravna članica Nata, bodo nje-gove odločitve odmevale in se preverjale tudi v slovenski javnosti, kot se vseskozi preverjajo v javnostih drugih članic. Predstavniki slovenske države se znotraj zavezništva ne bodo mogli izrekat in odločati, če za njimi ne bosta stala Državni zbor in slovenska javnost. Za vsako točko dnevnega reda na sedežu Nata pa ne

bomo mogli razpisati referendum.

O prenosu suverenosti na Bruselj lahko razpravljamo v kontekstu pridružitve EU, ki je neke vrste naddržavna organizacija. Nato to ni. Vse odločitve v Natu so sprejete s soglasjem vseh članic, suverenih držav. Če soglasja ni, Nato ne deluje. Če v takem primeru delujejo ZDA same ali v kakšni drugi koaliciji, to ni akcija Nata. Z aktivnim delovanjem države v Natu izkazujemo in potrjujemo svojo suverenost. Ta velja več, ko ti jo priznavajo tudi drugi. Če bi se ogradili od mednarodne skupnosti in potisnili glavo v pesek, bi se zdeli suvereni zgolj sami sebi in na papirju.

Najpomembnejši argument za vstop v Nato je **povečanje varnosti**. In to ne samo za sedanjo generacijo, pač pa za prihodnje rodove. Vse generacije Slovencev do sedaj so doživele vojno. In v vsaki smo sodelovali z orožjem. Razorožiti se ne smemo, zaradi odgovornosti do svojih otrok. Naša generacija in generacija naših očetov sta gradili Teritorialno obrambo več kot trideset let, pa nihče niti v sanjah ni pomislil, kako in proti komu bo leta 1991 uporabljena.

Nato je edina mednarodna varnostna organizacija, ki svojim članicam jamči kolektivno obrambo. Če je ogrožen eden, mu vsi pomagajo ali - napad na eno pomeni napad na vse.

Celotna obrambna reforma v Sloveniji sloni na predpostavki, da se država vključi v Nato. Zato je oblast lahko tvegala in se odločila za manjšo vojsko in prekinitev obveznega služenja vojaškega roka. V primeru, da se v zavezništvo ne bomo vključili, bi morali vse načrte popraviti, obnoviti obvezniški vojaški sistem in vzpostaviti koncept totalne obrambe. Podobnega (SLO in DS) smo imeli v prejšnji Jugoslaviji. Taka organiziranost obrambe temelji na množičnosti uporabe človeških in materialnih virov. Vojaški rok bi moral trajati najmanj 9 mesecev, rezervna sestava bi se morala usposabljati vsaj okrog dvajset dni letno, Slovenska vojska pa bi morala obsegati okrog 50.000 pripadnikov. V njeni strukturi bi morali razviti vse zvrsti in rodove.

Poleg obsežne teritorialne komponente bi morali prav tako vzpostaviti enote po Natovih standardih za sodelovanje v mednarodnih operacijah OZN in EU. To bi pomenilo enak napor kot v primeru članstva v Natu, s pomembno razliko, da ne bi imeli varnostnih garancij zavezništva ob ogroženosti Slovenije. Operativni stroški, predvsem stroški usposabljanja in vojaških vaj ter vzdrževanja bi kmalu upočasnili tempo modernizacije in opremljanja sil, ali obratno, kot se nam je v preteklosti že zgodilo.

Zmanjševanje teritorialne vojaške infrastrukture (vojašnice, skladišča, vadišča) bi morali ustaviti in jo celo povečati. Vzpostaviti bi morali

celovitejši sistem vojaškega šolstva, urjenja in usposabljanja ter razvoj vojaške znanosti. V večji meri bi morali spodbujati razvoj domače vojaške industrije in vanjo vlagati proračunska sredstva. Za razvoj in delovanje celovitega obrambnega sistema bi morali zagotoviti obrambne izdatke v višini 3 do 4 odstotke BDP, a kljub povečanim sredstvom ne bi bilo možno zagotoviti vseh elementov za vzpostavitev učinkovite nacionalne obrambe.

Nato ponuja najvišjo stopnjo varnosti **za razumno ceno**. Vse druge opcije so manj kakovostne in dražje. Nekorektno je navijati za šolstvo, zdravstvo, socialo in ceste na račun varnosti in obrambe. Brez urejenega varnostnoobrambnega sistema tvegamo svoj obstoj in prihodnost.

Poglejmo lastno izkušnjo in primer, koliko celovita lastna vojska stane. Takoj po ukinitvi embarga OZN na uvoz orožja je Slovenija začela razvijati zvrsti in rodove vojske, ki jih Teritorialna obramba ni imela. Za en hitri čoln, nekaj topov, letala in helikopterje je šel ves razpoložljiv denar. Pa ga je bilo skoraj 2 odstotka BDP. Zmanjkalo pa ga je za usposabljanje rezervnih enot, podedovanih iz TO. Po nekaj letih so bile te vojaške enote le še na papirju, fantje se s svojimi poveljniki niti med seboj niso poznali. Tako teritorialne obrambe, kot jo poznamo iz osamosvojitvenih časov, več nimamo, uravnoteženo razvite Slovenske vojske z razpoložljivim denarjem pa tudi nismo vzpostavili.

Odgovor na tako stanje je na dlani. Vključiti se je potrebno v zavezništvo in skupaj z njimi poskrbeti za svojo varnost. Tako lahko občutno zmanjšamo vojsko do številke, ki si jo lahko privoščimo. Seveda na taki kakovostni ravni, da lahko ta vojska sodeluje z vojskami članic Nata. To je kot plačilo zavarovalne premije. Ker smo majhni, je ta prispevek mnogo manjši, kot bo učinek, če bomo pomoč potrebovali.

Glede na svojo velikost, število prebivalcev, gospodarsko in vojaško moč bomo kot članica Nata dobili pravzaprav neprimerljivo **večji vpliv in težo**, kot pa bomo prispevali.

Slovenija bo kot članica Nata morala pripraviti in načrtovati infrastrukturo, ki omogoča sprejem zavezniških sil v primeru potrebe. Ta potreba bo naša morebitna ogroženost doma ali v neposredni bližini. Skupaj z zavezniškimi silami bomo imeli vojaške vaje, morebiti kdaj pa kdaj tudi v Sloveniji. To pa ne pomeni, da bo Nato na našem ozemlju gradil vojaške baze ali celo nameščal strateško ali celo jedrsko orožje. Res je tudi, da bomo dovolili prelete zavezniškega letalstva, saj bo varovalo tudi nas in prevoze zavezniških sil čez naše ozemlje. V tem ne vidim nič slabega. Kakšna kolona vojaških vozil na avtocesti ne

pomeni militarizacije Slovenije.

S članstvom v Natu bomo vsekakor prevzeli tudi **obveznosti**, ki so ali pa niso nujno slabosti. Izboljšati bomo morali koordiniranje različnih državnih organov, državna uprava bo morala delati učinkovitejše, držati se bomo morali skupnih varnostnih standardov, vzpostavili bomo bolj kakovostno vojsko, denar davkoplačevalcev bo porabljen bolj smotrno, ker ne bomo kupovali vsega, kar Nato že ima itd. Najkrajše rečeno, kot država bomo morali delovati še bolj zavzeto, resno in profesionalno. Formalnih sankcij za slabo delo v Natu sicer ni, v primeru delanja napak pa pride do neizmerne politične ter strokovne sramote, saj te ostale zaveznice odkrito izpostavijo.

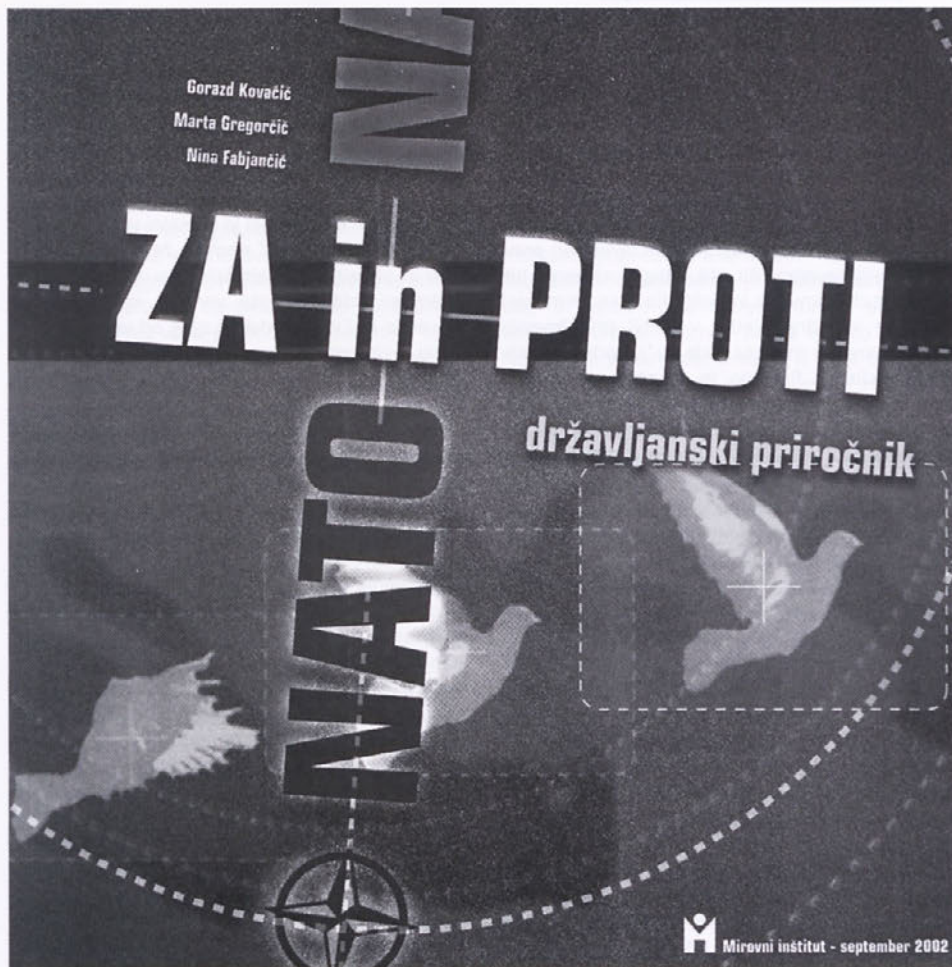
Z dnem, ko bo Slovenija postala članica Nata, se bodo z nacionalnih potreb naše prioritete na področju obrambe preusmerile na potrebe in zmogljivosti zavezništva. Delitve vojaških zmogljivosti na nacionalne obrambne potrebe ter na tiste, ki bodo na voljo Natu, ne bo več. Obrambne zmogljivosti Nata kot celote so vendar namenjene obrambi njegovih članic. Tako tudi Slovenije. Slovenija bo kot članica Nata nedvomno uživala od sedaj še nikdar doseženo raven ter kvaliteto varnosti. Svoj varnostni okoliš pa bomo morali gledati znatno širše kot do naših meja. Tudi Slovenija bo sodelovala pri oblikovanju skupnih vojaškoobrambnih zmogljivosti. Naš prispevek bo v dogljednem času na podlagi jasnega političnega mandata slovenskega vodstva dan na razpolago tudi Natu.

Javnost je povsem razumljivo predvsem zaskrbljena zaradi sodelovanja naših vojakov v vojaških operacijah v tujini. Na novo strateško okolje, v katerega bo z vstopom v Nato umeščena Slovenija, se bomo morali navaditi. Slovenija že od leta 1997 sodeluje v operacijah v podporo miru na sosednjem Balkanu, na Cipru, na Bližnjem vzhodu, v Vzhodnem Timorju. Razumeti moramo, da tudi Afganistan ni tako daleč, ampak na našem varnostnem dvorišču. Norvežani so oddaljeni od Sarajeva, kot mi približno od Kabula, pa vsi vedo, da je varnost na Balkanu njihov lastni varnostni interes. Strah, da pride do morebitnih žrtev, pa je popolnoma normalen. Ljudi je strah morebitnih izgub in tega je strah tudi mene. Mi smo ena redkih držav, ki v mednarodnih operacijah še nismo imeli žrtev.

Nekaj drugega pa moramo razumeti. Tako kot se mi sprašujemo, kje bodo sodelovali slovenski vojaki, tako se sprašujejo v vseh drugih Natovih državah. Norveško ali portugalsko ali pa ameriško mati tako kot slovensko in vse ostale enako skrbi za svoje sinove. Tu gre za zaupanje, s katerim sem začel. Če smo vredni zaupanja, da so se drugi pripravljene žrtvovati za nas ali zaradi nas, kot to dokazujejo na Balkanu, potem moramo tudi mi biti pripravljene enako storiti za druge, ko bo potrebno. Tako deluje zavezništvo. Pravo vprašanje se glasi, kakšna zaveznica bo Slovenija oziroma kakšni zavezniki bomo njeni prebivalci!

Po nepotrebnem izgubljam dragoceno energijo na vprašanju, ali vstopiti v Nato ali ne, ker imamo kaj delati, da bomo sploh postali verodostojna članica in od tega znali imeti koristi. Komaj čakam, da ljudje odločijo in omogočijo resno delo.

*Primož Šavc
Državni podsekretar v
Ministrstvu za obrambo*



...IN PROTI

NATO, za PROTI!

Think for yourselves, do not uncritically accept what you are told, and do what you can to make the world a better place, particularly for those who suffer and are oppressed.

-Noam Chomsky

Po povabilu Slovenije v Severno-atlantsko vojaško zavezništvo (NATO) na vrhu v Pragi se bliža čas državljanske odločitve o vstopu ali nevstopu v to zvezo. Istočasno pa prihaja tudi do krepitve prizadevanj Vlade RS za pridobivanje javne podpore za ta politični projekt. Seveda s tem ni nič narobe, vendar pa se tudi navadnemu opazovalcu že na prvi pogled zdi sporen način pridobivanja le te. Ta način "informiranja" bo v prihodnjih mesecih rezultiral v množični manipulaciji, z "bombardiranjem" slovenske javnosti zgolj s predstavitvijo argumentov ZA vstop v Nato, medtem ko si bodo argumenti PROTI le stežka izborili svoje zasluženo mesto na programu oziroma med vrsticami slovenskih medijev. Eden ključnih pogojev za odgovorno in samostojno odločanje državljanov in državljanov o tem vprašanju pa je seveda ta, da imajo na voljo celovite in večstranske informacije.

Glavni razlog za nastanek tega prispevka je tako profesionalna deformacija, da ne bom uporabil hujšega izraza, naših političnih veljakov, ki ne zmorejo niti toliko kritične presoje, da bi (si) priznali vsaj to, da obstajajo tudi manj svetle strani našega morebitnega članstva v tej zvezi (beri: obveznosti, ki bodo povezane z našim morebit-

nim članstvom) in s katerimi bi slovenska javnost morala biti seznanjena. Odločitev o (ne)vstopu Slovenije v Nato ni stvar peščice poklicnih politikov, ki jim Nato predstavlja le dodatno stopničko napredovanja v karieri, pač pa stvar slehernega državljana Slovenije, ki mora razmisliti, ali so naš nacionalni interes res topovi, puške in uniforme, ali pa so to mogoče brezplačne šole, fakultete, dobra zdravstvena oskrba in nasplah njihova blaginja. Še več, potem ko so politiki s privatizacijo in denacionalizacijo ljudstvu vzeli rezultate njegovega dela, mu zdaj s prenašanjem suverenosti, ki ni njihova suverenost, pač pa suverenost ljudstva, na zunanje centre moči (kot je Nato), zdaj jemljejo še vzvode za vpliv na njihovo lastno usodo.

Vseeno upam in verjamem, da Nato ne bo usoda ljudi na Slovenskem. Slovenska vlada temu navkljub kot glavne argumente za vstop v zvezo Nato izpostavlja politične, varnostne ter gospodarske razloge. Seveda obstaja tudi vsaj toliko razlogov proti (namestitvev jedrskega orožja na našem ozemlju, izguba suverenosti, sodelovanje slovenskih vojakov v konfliktih po svetu,...), vendar bom zaradi prostorske omejenosti v tem prispevku zgolj relativiziral tiste argumente, s katerimi slovenska vlada opravičuje nujnost našega vstopa v Nato.

Politični argumenti:

V programu slovenskega političnega hegemonu Liberalne demokracije Slovenije (LDS) je zapisano, da bi Slovenija s članstvom v zvezi Nato vstopila v demokratični svet, kar bi posledično povečalo naš vpliv v mednarodni skupnosti. Argument pripadnosti "zahodni civilizaciji" je zelo pogost in ga vladajoči uporabljajo, kadar zmanjka stvarnih argumentov, s katerimi bi utemeljili našo včlanitev. Odveč je opozarjati, da

Slovenija (kljub večletnemu monopolu ene stranke) je in bo demokratična država, ne glede ali bo članica te zveze, ki že nekaj časa ne deluje več kot branik zahodne civilizacije, pač pa prej kot imperialistična organizacija ZDA. Preveč resno tudi ne gre jemati našega povabila v zvezo Nato v smislu, da gre za enkratno priložnost vstopa v družino demokratičnih in visoko razvitih držav ter priznanja visokih standardov naše demokratičnosti ter spoštovanja človekovih pravic, če upoštevamo, da sta istega priznanja bili deležni tudi Romunija in Bolgarija. Res priznanje! Vlada je v zadnjih letih, v težnji približevanja neoliberalnemu modelu ("ideal"), vodila restriktivno socialno, fiskalno in monetarno politiko. Visoko ceno prevzemanja "evropskih standardov" je opravičevala s tem, da so le ti potrebni, da se dokončno priključimo visoko razvitim evropskim državam, oziroma da bomo v primeru nesprejemanja le teh podobni državam "vzhodnega paketa", kot je Romunija. In kako smo bili uspešni? Na žalost je Slovenija danes bolj na vzhodu kot pa je bila pred nekaj desetletji. Naša politična elita zaradi svoje hlapčevske mentalitete (po "romunsko") ubira pot v neoliberalni svet kapitala, ki jo tja vodi prek revnega vzhoda, in kar nas lahko seveda dokončno pahne v klub revnih držav Balkana. Per aspera ad astra pač. Prav tako pa ne vzdrži tudi ta politični argument, da bi se s članstvom povečal naš vpliv v mednarodni skupnosti - zmanjšanje suverenosti seveda ne more povečati našega vpliva.

Varnostni argumenti:

Slovenska vlada kot pogost argument za vstop v zvezo Nato izpostavlja nove vire ogrožanja, ki grozijo državam v sodobni mednarodni skupnosti - predvsem mednarodni terorizem. Seveda je jasno, da nas pred terorizmom ne more obraniti nič, še manj pa članstvo v zvezi, ki ni namenjena in usposobljena za boj proti nevojaškimi virom ogrožanja. Še več, s članstvom v tej zvezi in posledično z namestitvijo Natovih vojakov in baz na našem ozemlju ter sodelovanjem slovenskih vojakov v "ameriških akcijah" bi Slovenija dejansko postala njihova morebitna tarča. Povabilo v zavezništvo ni posledica skrbi ZDA za našo varnost ter njihovih potreb po naši vojaški pomoči in podpori, pač pa prej posledica njihovega egoizma ter skrbi za njihovo lastno varnost. S povečanjem članstva so, če že nič drugega,

razpršili in povečali število ciljev ter s tem zmanjšali nevarnost za cilje pri sebi. Nekorekten je tudi odnos slovenske vlade do koncepta varnosti. V aktualnih razpravah se izpostavljajo zgolj vojaški vidiki tega zapletenega koncepta, medtem ko so ekonomske, socialne in druge razsežnosti varnosti zapostavljene. Med prednostne naloge naše države naj bi tako spadala tudi ekonomski in socialni vidik varnosti, a odgovor na to "skrb" nam da že podatek, da je večina slovenskih bolnišnic na robu stečaja! Upam si trditi, da sta varnost in prihodnost Slovenije in Evrope odvisni zgolj od uporabe političnih, ekonomskih in socialnih instrumentov, ne pa vojaških.

Upoštevati moramo tudi, da poleg zveze Nato obstajajo še druge varnostne strukture, ki Sloveniji lahko zagotavljajo varnost. Za Slovenijo sta tako primernejši Evropska unija ter Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi. Kot je znano, je Slovenija v zaključni fazi vključevanja v Evropsko unijo (članstvo v Natu ni nikakršen pogoj ali prednost pri vstopanju Slovenije v EU), vsaka članica le te pa avtomatsko pridobi neko "varnostno identiteto" - varstvo preko Zahodno-evropske unije (WEU) - vojaškega krila EU, lastnih vojaških sil EU za hitro posredovanje ter posredno tudi Nata, ne da bi za to bila kakorkoli (finančno) obvezana.

V sodobnih mednarodnih odnosih sta Sloveniji na voljo tudi naslednji alternativni: aktivna politika nevtralnosti - politični koncept (Švedska in Avstrija) in status nevtralnosti - pravni koncept (Švica, Irska in Finska). Mislim, da ni potrebno poudarjati, da gre za visoko razvite države z dolgo demokratično tradicijo. In tudi teza, da nevtralnost ni več mogoča, aktualna in predvsem da je predraga, ne drži. Ravno nevtralnost Slovenije je tista alternativa, s katero bi Slovenija lahko dejansko postala prepoznavna članica mednarodne skupnosti in bi kljub svoji "majhnosti" imela možnosti, da naredi kaj zase in tudi za druge. Še to: zahodnoevropske nevtralne države za obrambo trošijo v povprečju precej manj kot članice Nata!

Gospodarski argumenti:

Slovenska vlada pogosto zavaja javnost tudi s tem, da bi se Slovenija z včlanitvijo vključila v znanstvene, tehnološke in informacijske tokove

razvitega sveta, kar bi imelo blagodejne učinke za gospodarstvo. Ključ do sodobnih tehnologij je samo denar, ki pa ga bo zaradi vojaških izdatkov kvečjemu manj. Tudi če bi bili člani Nata, je jasno, da bi bili prej plačniki kot pa proizvajalci vrhunskih tehnologij, s to razliko, da bi bili vezani zgolj na enega ponudnika, ki ne bo vedno najboljši. Upoštevati moramo tudi, da bodo stroški Natove širitve in zadovoljitve njegovih kriterijev prekomerno obremenili gospodarstva novih članic (tudi Slovenije), ki so že sicer v gospodarski krizi. Širitev Nata tako koristi predvsem ZDA, saj vzpodbuja njihovo industrijo (predvsem vojaško), slovenskemu gospodarstvu pa že zdaj prinaša samo škodo.

Za zaključek bi dodal le še znano, a še kako resnično ter žalostno igro s številkami. Vključitev Slovenije v Nato bi zahtevala zvišanje obrambnega proračuna Slovenije za 50% (od leta 2000 do 2010 naj bi le ta narasel za 1,23% na 2,3% BDP). Slovenija je v letu 2002 za vojsko namenila 1,5% BDP, kar v konkretnih številkah pomeni 75,675 milijarde tolarjev. Če bi Slovenija namenila za vojsko toliko kot povprečna članica Nata (2,25% BDP), to znese 114,5 milijard tolarjev - torej približno 38,8 milijard več kot sedaj. Če upoštevamo, da bodo morali denar za to prispevati tisti, ki ga dejansko ustvarjajo - delavci oziroma delovno aktivni ljudje, ki jih je po statističnih podatkih Urada za makroekonomske analize in razvoj za leto 2002 v Sloveniji 785.000, pomeni to v povprečju 50 tisočakov na delavca.

Ker je povečevanje davkov nepriljubljena poteza, ki bi vladajoči koaliciji prinesla precej negativnih točk, bo potrebnih 38,8 milijarde tolarjev namesto s povečanjem davkov verjetno pridobljeno s prerazporeditvijo iz drugih proračunskih področij. S tem denarjem bi lahko zlahka zgradili novo pediatrično kliniko, nov nogometni stadion, dokončali avtocesto od Maribora do Ljubljane, povečali razvojne programe za podeželje in vložili več denarja v šolstvo. Če karikiram, bi lahko za ta denar dobili zdrave otroke, srečne navijače, zadovoljne voznike, ustavili "beg možganov" s podeželja in ustrezno izobraževali svoje otroke, da si bodo lahko tudi ob bodočem vključevanju v EU našli dostojno službo. No, a se nam vstop res izplača?

Žiga Vodovnik

MINISTER NA OBISKU

Na povabilo Rotary kluba Slovenj Gradec se je 12. 12. preteklega leta v hotelu "Kompas" oglasil obrambni minister dr. Anton Grizold. Razen članov kluba so bili prisotni tudi povabljeni ter močna novinarska ekipa.

Beseda je tekla o povabilu Slovenije v Nato, o dosedanjih dejavnostih v tej smeri, o tem, kaj je po formalnem povabilu potrebno še storiti ter seveda o dvomih in pomislekih, ki se v zvezi s tem pojavljajo v javnosti.

Informiranosti, zgovornosti in prepričljivosti ministru ne gre odrekati. Z že znanimi argumenti je poskušal razložiti, zakaj je članstvo Slovenije v Natu potrebno, koristno in celo nujno:

- Z razkrojem Sovjetske zveze in propadom Varšavskega pakta se pomen in vloga Nata nista spremenila. Preusmeril se je na posredovanje v lokalnih spopadih, na primere agresije ene države proti drugi (Irak : Kuvajt) ter po septembrskih dogodkih v ZDA še posebej na boj proti terorizmu.

- Vprašanje kolektivne varnosti je posebno za majhne države pomembno. Same tega niso sposobne reševati, včlanitev v Nato pa jim zagotavlja vzajemno varnost, sodobno tehnologijo in oborožitev, v primeru agresije pa pokrivanje ozemlja z učinkovitimi, vendar dragimi obrambnimi sistemi, ki jih majhni ne premorejo.
- Članicam Nata se obetajo manjši stroški za obrambo.
- Naborniški sistem se postopoma ukine. Ustanovi se poklicna vojska, ki naj bi štela do 8.000 mož. K temu prištevamo še 12 - 20.000 mož prostovoljnega rezervnega vojaštva.
- Članicam Nata se preko naročil za vojaško industrijo obeta tudi znatna gospodarska korist ter vpeljava novih, sodobnih tehnologij, ki nečlanicam niso dostopne.

Minister je prepričan, da druge alternative za Slovenijo ni. Izven Nata naj bi Slovenija bila (glede na soseščino in okrepljeni mednarodni

terorizem) stalno ogrožena, z lastnimi sredstvi pa se ji ne bi bilo mogoče obraniti. Ideja o proglašitvi stalne nevtralnosti se mu zdi nesprejemljiva in absurdna.

Po tem prikazu se je razvila živahna debata. Vsi, brez izjeme, med njimi tudi deklarirani mirovniki in antimilitaristi, so v zboru pritrdjevali ministrove mu izvajanju in kazalo je, da prostora za nasprotno mnenja ali pomisleke ni. Zato sem se (čeprav povabljen le kot poslušalec) oglasil k besedi. Svoje (izgovorjene in neizgovorjene) ugovore povzemam, kot sledi:

- Relativna varnost v okviru Nata je zagotovljena le v primeru frontalnega spopada ali odkrite agresije. Če gre za terorizem, pa je Nato neučinkovit, kar dokazujejo septembrski dogodki v ZDA ter neuspeh poskus likvidacija Al Kaide v Afganistanu. V Bosni je moralo umreti nad dvesto tisoč ljudi, preden se je Nato zganil in naredil red. Pasivno obnašanje Natovih enot

v Srebrenici, ki je zakrivilo smrt nekaj tisoč civilistov, nam je še vedno v spominu. Zgodba se je, čeprav v manjšem obsegu, ponovila na Kosovu. Zdi se, da so revne pokrajine brez nafte, naravnih bogastev ali strateškega pomena za Nato nezanimive.

- Učinkovite obrambe pred akcijami samomoriških fanatikov ni. Za to vrsto bojevanja je Nato preokoren, preglomazen in neučinkovit. S pristopom k Natu bi tudi Slovenija lahko postala potencialna tarča teroristov. Naj spomnim le na znani arabski pregovor: "Prijatelji mojih sovražnikov so tudi moji sovražniki".
- V to, da bi naša obramba v okviru Nata postala cenejša, si upam dvomiti. Ne gre le za okoli petnajst milijonov evrov raznih članarin ter nemajhne plače naših vojaških predstavnikov na sedežu v Bruslju. Nato zahteva profesionalno vojaštvo. Naši sedanji stroški za obrambo bi se zaradi tega od sedanjih 19 milijard povzpeli na 37 milijard letno. K temu lahko prištejemo predvideno kompletno zamenjavo lahke in težke oborožitve, ki naj bo unificirana in prilagojena Natovim standardom. Ekspedicije naših enot na razna krizna žarišča po svetu, logistika in vzdrževanje (tudi na daljša obdobja) gredo seveda na naš račun in se lahko povzpnejo v milijarde tolarjev. Premalo razmišljamo tudi o rehabilitaciji invalidov in invalidninah po takšnih akcijah. Stroški za krste in transport padlih v domovino so ob vsem tem zamarljivi. O bolečini in obupu preostalih svojcev pa itak nihče ne razmišlja.
- Z vstopom v EU se zavestno odrekamo delu naše suverenosti, kar bo uzakojeno tudi s spremembami ustave. Dodaten, bistven del suverenosti izgublamo še s priključitvijo Natu.

Prehodi tujih čet preko našega ozemlja se dogajajo že sedaj, preleti letal bodo običajni. Začasno smo že odstopili del koprskе luke za logistične potrebe Nata, pa še včlanjeni nismo bili. Zagotovimo, da stalnih oporišč tujih vojaštev in tehnike na našem ozemlju ne bo, lahko verjamemo ali pa ne. Jasno je le, da Slovenci po kratkem obdobju samostojnosti spet iščemo nove gospodarje, brez katerih ne moremo in ne znamo živeti.

- Moti me hegemonija ZDA, ki je Nato naravnost deklasirala ter ga spravila na nivo nekakšnega priveska. Na vseh področjih prevzemajo vodilno vlogo, ne ozirajo se na niti na sklepe Varnostnega sveta ZN. Svoje akcije so pripravljene speljati tudi same, kar jim omogoča nedvomna gospodarska in vojaška premoč. Zase zahtevajo privilegije (ICC!), svoje koncepte in interese vsiljujejo vsem ostalim članicam. Pred vstopom v takšno sumljivo in nestabilno partnerstvo bi bilo dobro temeljito premisliti.
- Iluzorno je pričakovati, da so bo z vstopom v Nato naše gospodarstvo okrepilo in da bomo doživeli bogata naročila za našo industrijo, zmanjšanje brezposelnosti in transfer znanja. Vse to je pridržano velikim in bogatim članicam, ki svoje monopole znajo varovati. Enakovrednega partnerstva ne bo. Lahko bomo le kupci zastarele opreme, cenena delovna sila in topovsko meso za oddaljena bojišča.

Minister Grizold in njegovi pronatovski somišljeniki trdijo, da je vključitev Slovenije v Nato nujna in da druge alternative ni. Vsakršno idejo mirovništva ali nevtralnosti prezirljivo zavračajo, češ da je nerealna in škodljiva. Morda je to veljalo za situacijo okoli leta 1991 /92, ko je s

hruščem in truščem razpadala stara država. Danes so mednarodne razmere spremenjene do te mere, da bi vsaj o načelu trajne, aktivne nevtralnosti veljalo še enkrat razmisliti. Dejstvo je, da so tri članice EU (Avstrija, Irska in Finska) nevtralne in da se je nevtralna drža Švice obnesla že skoraj dvesto let. Nedavna anketa med prebivalci Avstrije je pokazala, da 87 odstotkov Avstrijcev želi podaljšati nevtralnost, ki jim je bila naložena z državno pogodbo iz leta 1955.

Razglasitev nevtralnosti je mednarodni pravni akt, s katerim se morajo strinjati predvsem sosedne države, priznati pa ga morajo tudi ZN. Ne morem si zamisliti sosedu, ki se s tem ne bi strinjal, saj bi s tem priznal svoje morebitne napadalne namene. Trenutno -pa tudi dolgoročno- nas nihče ne ogroža. Problematična Hrvaška se močno trudi, da bi bila sprejeta v EU in v Nato (za to ima z glede na svoje južne sosedu več razlogov) in svojih možnosti za spremembo ne bo zapravljala z agresivnim obnašanjem do Slovenije. Sicer pa sleherni neizzvan napad na nevtralno in demokratično državo, ki je obenem članica EU, predstavlja za Nato moralno in etično obveznost, da intervenira, saj se je z washingtonsko ustanovno pogodbo iz leta 1949 obvezal, da bo "ravnal v skladu z načeli OZN in varoval svobodo, skupno dediščino, civilizacijo, demokracijo in vladavino prava".

Dokler obstoja Nato, bi to moralo zadostovati. Če ta razpade (kar je povsem možno) pa postanejo energija, zaupanje in sredstva, vložena vanj tako ali tako brezpredmetne. Takrat bi nam mednarodno priznana nevtralnost bila verjetno edino upanje na suverenost in nadaljnji obstoj.

B. Celcer

Za pravico

Bo sploh kdaj konec agonije za Inpodove delavke?



Sedemdeset delavk v invalidskem podjetju Inpod Otiški Vrh, ki so bile v prvih dneh januarja vpoklicane nazaj na delovno mesto in so po slabem tednu dni zaradi neizplačila preostanka novembrskih plač prekinile delo, je 16. januarja prenehalo stavitki.

Direktor Aleksander Jug je na burnem in več ur trajajočem sestanku s predstavniki ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, svobodnega sindikata in stavekovega odbora obljubil, da bo zaposlenim do 27. januarja zagotovil celotno izplačilo plač za lanski november in decembrskih plač, ki bi

jih šiviljam in drugim delavcem sicer morali izplačati do 18. v mesecu. Če obljube ne bo izpolnil, bodo delavke po besedah Lojzeta Raška, sekretarja zveze svobodnih sindikatov, območne organizacije za Koroško, ponovno stavekale.

Seveda so se, kot vedno, uklonile delavke in vodilnim v podjetju še enkrat dale možnost, da poskušajo rešiti tovarno in delovna mesta. Ob tem pa se zastavlja vprašanje, ali jim bo tokrat resnično

uspelo, ali so zgolj malo podaljšali agonijo zaposlenih.

Šivilje, ki so en dopoldan stavekale celo pred zaklenjenimi vrati tovarne, saj jih direktor ni spustil v halo, kaj šele da bi jim privoščil topel čaj in malico, saj je menda "če ne delajo, ne potrebujejo", so se za prekinitve stavek odločile zato, ker bi bili sicer prekinjeni vsi posli s poslovnimi partnerji, kar pa je vse prej kot koristno za tovarno, saj imajo po besedah Aleksandra Juga ta čas dovolj naročil in dela.

Direktor je na sestanku tudi pozval župane 12 koroških občin, naj prispevajo 20 milijonov tolarjev za rešitev podjetja. Udeleženci sestanka so na zahtevo svobodnih sindikatov izvedeli tudi podatke o dolgovih Inpoda, in ti znašajo skoraj 400 milijonov tolarjev.

"Direktor pravi, da stečaj ni potreben, če bi jim kdo pomagal prebroditi krizo z nekaj milijoni tolarjev - in pri tem je imel v mislih koroške občine, vidi možnost za obstanek podjetja. To je govoril že pred letom dni, zato dobivam občutek, da ta firma nima dolgoročne vizije, pa tudi direktor ne," je povedal Raško.

Sicer pa je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve zaradi dogajanja v tej družbi odredilo izredni nadzor nad poslovanjem in od vodstva zahtevalo bilanco za leto 2001.

Ne moremo mimo dejstva, da so delavke upravičeno naveličane že skoraj leto dni trajajoče agonije in zato marsikatera vidi rešitev v stečaju podjetja. Marsikateri namreč zmanjkuje denarja že za nakup najnujnejših stvari, kaj šele za plačilo položnic in ostalih obveznosti.

-dj

KOROŠKA V SLIKI



V prostorih poklicne gostinske in lesarske šole v Slovenj Gradcu so se zbrali člani upravnega odbora in člani komisij Turističnega društva. Leto 2002 je bilo na področju turizma prelomno v njihovih prizadevanjih za večjo prepoznavnost mesta in krajev ob njem, je me drugim poudaril predsednik društva Ivan Bošnik. Uspeh ni izostal. Na srečanju so podelili 16 priznanj in tri plakete - da je moja dežela lepo urejena in čista. Mesto Slovenj Gradec je prejelo priznanje Turistične zveze Slovenije, prvo nagrado srednjih mest: moja dežela - lepa in gostoljubna.



Posnetek Stanko Hovnik

Občini Suha na avstrijskem Koroškem in občina Dravograd sta leta 2000 podpisali listino o sodelovanju na kulturnem in športnem področju. Vsako leto je srečanje gasilcev iz občine Suha in Libelič, aktivno sodelujeta osnovna šola Libeliče in osnovna šola Suha, sodelovanje je tudi na področju kmečkih žena ter med Pevskim zborom Suha in dravograskim okteto IGEM. V okviru tega sodelovanja je bilo letos že 8 tradicionalno srečanje predstavnikov občin Suha in Dravograd. Na mejnem prehodu v Libeličah je ob pozdravnem nagovoru župan občine Suha Herhard Visochnik izročil šopek županji občine Dravograd Marijani Cigala. Gostje iz Avstrije so si zatem ogledali črno kuhinjo in kostnico v Libeličah.



Posnetek Franček Jurač

V telovadnici Osnovne šole Pameče je bil v okviru sodelovanja med Kulturnim društvom Pameče - Troblje in Boštjanom

Konečnikom s prijatelji koncert in promocija nove kasete in zgoščenke Treba ga je... Nastopili so še Anbsambel Rosa, Frajtonarji, Mladi petelini, harmonikar Ivo iz Dalmacije, moški pevski zbor Adoramus, komik Tomislav Vrlič, Sara Kobolt, frajtonarji Pisčančki in glavni gost, Lojze Slak. Dveurna prireditev je zelo dobro uspela, saj je bilo okoli 700 navzočih izjemno zadovoljnih. Veliko obiskovalcev moralo zaradi pomanjkanja prostora vrniti domov, za kar se jim organizatorji iskreno opravičujejo.



Posnetek Stanko Hovnik

Že vrsto let potekajo spominski pohodi mladih ravnskih tabornikov in planincev, njihovih staršev, članov borčevske in veteranske organizacije, učencev OŠ Juričevega Drejčka, ter svojcev padlih talcev k sv. Neži na Koroškem Selovcu. Tu so v hudi zimi v začetku januarja 1945 leta iz gestapovskih zaporov v Dravogradu prepeljane talce, nemški policisti mučili in pobili, okoliškemu prebivalstvu pa so z grožnjo prepovedali pokop nesrečnikov. Partizanski aktivisti so jih na skrivaj pokopali šele po nekaj dneh. Na letošnji slovesnosti je spomine obudila Ana Mlinarič z Jurčkove kmetije, ki so ji ubili očeta in brata. Kljub strupenemu mrazu je prišlo k spominskim kamnom okrog 70 ljudi vseh starosti.



Posnetek Samo Šavc

V župniji Črneče so pri Sv. Križu na Dobravi in v župnijski cerkvi v Črnečah božično praznovanje obogatili z dramatizacijo Meškove Božične romance. Prepričljivo so nastopile Jana in Špela Kogelnik



ter Erna in Sara Muš. K doživetju so prispevali tudi diapozitivi, posneta in v živo izvedena instrumentalna glasba in petje mladinskega pevskega zbora Dobrova - Podklanc. V župniji že nekaj let ohranjajo običaj trikrakljevkega koledovanja. Tudi letos je v prvih dneh novega leta šest skupin kolednikov hodilo od hiše do hiše in domačim zaželelo obilo sreče in božjega blagoslova. Denar, ki so ga zbrali, so namenili Indijancem plemena Ajmara v Boliviji. Zanje so zbrali 161.000 tolarjev.



Posnetka: Franci Kotnik

Osnovna šola Prežihovega VORANCA Ravne na Koroškem in Društvo prijateljev mladine Koroške sta pripravila 13. otroški občinski parlament na temo Nasilje nad in med otroki ter zlorabe otrok. O letošnji temi so v sejni sobi ravenske občine razpravljali predstavniki osnovnih šol Koroških jeklarjev, Juričevega Drejkca in Prežihovega VORANCA, ki so v avli občine pripravili tudi razstavo.



Posnetek: dj

Koroška galerija likovnih umetnosti je ob tradicionalnem novoletnem druženju pripravila razstavo slik Koroška krajina. Velikemu številu prijateljev umetnosti in umetnikov so se predstavili Gustav Januš, doma v zamejstvu, Benjamin Kumprej iz Leš pri Prevaljah, in v Slovenj Gradcu živeči Karel Pečko. Vsem trem je skupno upodabljanje narave. Občinstvo sta v kulturno-družabni večer popeljali še harfistka Tanja Vogrin in Milena Hudernik s flavto,

slišali smo recitacijo pesmi Gustava Januša, zbrane pa je nagovoril tudi župan mestne občine Matjaž Zanoškar. Zanimiva razstava bo odprta do pomladi.



Posnetek Samo Šavc

Župani koroških občin so tudi ob zadnjem prehodu v novo leto organizirali tradicionalna novoletna srečanja z gospodarstveniki in drugimi vidnejšimi ljudmi po svojih občinah. Večina teh srečanj je bila pred, nekatera tudi po novem letu. V Dravogradu je županja Marijana Cigala, skupaj s podžupanom Alfonzom Naberžnikom povabila gospodarstvenike na pogovor o vizijah razvoja posameznih podjetij (in tudi obrtnikov) v občini, na katerem so predstavili tudi dejavnost Regionalne razvojne agencije za Koroško. Srečanje je pomenilo dobrodošlo osvežitev z delovnim prizvokom, kar sicer ni praksa ob pred in ponovoletnih srečanjih na Koroškem.



Posnetek Maja Nabernik

Pevska skupina Gorna pri DU Mežica, ki jo vodi ga. Mari Dretnik, je pred novim letom že petič zapored priredila "Predpraznični direndaj", katerega pokrovitelj je bila občina Mežica. 14. in 15. decembra so v Narodnem domu v Mežici otrokom ponudili dva praznično-ustvarjalna dneva. Pred začetkom delavnic je otroke zabaval skrbno pripravljen kulturni program osnovne šole in vrtca Mežica, manjkal pa ni niti Dedek Mraz, ki je otrokom prinesel darila. V domišljjski, likovni, modelarski in drugih delavnicah so otroci uporabili svojo spretnost in domišljijo, se igrali ter kupovali vizitke in izdelke učencev osnovne šole ali pa se polepšali s tatooji. Prazniki brez peciva bi izgubili na čaru, zato je ves čas s polno paro delala pekarna Miš-maš, kjer so otroci mesili, valjali in spekli piškote, ter se na koncu z njimi tudi posladkali.



O KLONIRANJU, O ČLOVEŠKIH KOPIJAH

Novica, da so klonirali človeka, je obšla svet. V svetovnih razsežnostih jo obdelujejo mediji še zlasti zato, ker se je pred kratkim prvi kloniran otrok (kot kaže) res rodil. Pisanje o kloniranju je bilo že pred leti, v zvezi z ovco Dolly, nadaljevalo pa se je tudi pozneje, ko so v nekaterih državah že sprejemali zakone, ki prepovedujejo igranje s človeškim zarodkom.

Zdravniki so pred nedavnim napovedovali, da se bo rodil prvi kloniran otrok. Če gre verjeti, se je to tudi zgodilo ob rojstvu deklice Eve, znanstveniki pa še vedno ugibajo, ali gre verjeti verski sekti, ki je objavila, da se je rodila klonirana deklica. Ljudje se sprašujejo o tem dogodku in si ustvarjajo svoja mnenja. O tem, kaj menijo o kloniranju človeka in ali verjamejo, da se lahko kaj takšnega zgodi, pa smo povprašali tudi naše naključno izbrane anketirance.



1



2



3



4



5



6

KATARINA ŽAGAR (1), Legen:

"Čeprav je znanost v zadnjih dveh desetletjih izjemno napredovala na področju mikrobiologije, genetike in tako naprej, možno je umetno "vzgojiti" na primer kožo za presaditev po hudih opeklinah, in čeprav odkritja ponujajo številne možnosti za reševanje življenj, se mi zdi pojav kloniranja človeka naravnost grozljiv. Ne znam in nočem si predstavljati, da bi imela identično dvojnico. Kloniranje ljudi se mi ne zdi etično in mislim, da je to zloraba znanosti za kovanje dobička ali zaradi nekaterih lastnosti interesov velikih korporacij države."

ALOJZ PAVLIČ (2), Gornji Dolič:

"Odločno sem proti kloniranju človeka. To ni naravna pot. Denar, ki bi ga zato porabili in bi se njim nekateri obogatili, rajši namenjam za raziskave in za ozdravitev bolezni, ki razsajajo med nami. Osebnostno mislim, da je imeti otroka po naravni poti najbolj zdravo in zanimivo. Če pa bi šla znanost tako naprej, da bi začeli klonirati človeka, jo je treba ustaviti z zakoni, saj vse to kaže na nedovoljen poseg v naravo. Mislim pa tudi, da gre tu le za denar in za obogatitev."

KARIN POTOČNIK (3), Slovenj Gradec:

"Klonirati ali ne klonirati? Pa saj to ni več vprašanje, če že imamo klonirano najvišje razvito žival (človeka). Če smo klonirali žensko, bi bilo dobro, da ji kloniramo še Adama. Kadar imamo opravka z novitetami in eksperimenti, bi bilo vedno dobro pomisliti na vse znanstvenike, ki so storili samomor, ko so ugotovili, v kakšne namene zlorabljajo njihova odkritja. Vsaka dobra stvar s seboj prinese slabo in obratno. Skratka: razumno in s tehtnim premislekom, koga in kdaj klonirati."

NATAŠA DJURIČ (4), Dravograd:

"Nekje sem prebrala, da je kloniranje ključ do večnega življenja. Res je, da bi kloniranje lahko postalo pripomoček pri ohranjanju živalske in rastlinske biološke pestrosti, pa vendar: narava že stoletja skrbi za red in prav je tako, da smo tako različni. Pojav kloniranja v takšne ali drugačne namene se mi zdi nesmiseln in nepotreben, saj si ne predstavljam, kako bi lahko živela v svetu, po katerem bi hodilo nekaj povsem enakih Nataš. Prav to, da smo edinstveni in neponovljivi, je čar življenja."

JOŽE POGOREVC (5), Paka pri Mislinji:

"O kloniranju sem zadnje čase veliko slišal in prebral v časopisih. Nisem pa čisto prepričan, da je vse res, kar se govori o kloniranju človeka. Preprosto gre tu bolj za versko sekto, ki je objavila rojstvo klonirane deklice, v kar pa niso prepričani niti znanstveniki. Osebnostno sem proti temu, to ni naravna pot. Že tako ali tako smo onesnažili naravo, zdaj pa hočejo nekateri spremeniti še naravne zakone. Če bodo to izkoriščali bogati ljudje, mi verjemite, da se bo slabo končalo. Priti do otrok je najlepše po naravni poti."

SILVA URANJEK (6), Mislinja:

"Kloniranje podpiram le v tem smislu, da bo znanost na tem področju omogočala zdravljenje obolenih organov, ne pa kloniranje človeka kot celote oziroma kopije, kot naj bi bila pred kratkim rojena Eva. Naj gre vse v smeri napredovanja znanosti, ne pa za druge namene. Mnogi mogoče res mislijo, da je to rešitev za tiste, ki ne morejo imeti otrok. A se ne strinjam, ker obstajajo druge možnosti, kot je umetna oploditev ali posvojitve. Naravno rojevanje je bilo in naj bo tudi v prihodnje."

F. JURAC

DESET LET METALA RAVNE

Metal Ravne je ime in organizacijska oblika za proizvodnjo in predelavo jekla na Ravnah v zadnjih desetih letih. To pa je kratko obdobje v skoraj 400 let trajajoči železarski tradiciji, ki sega v leto 1620, ko so v Črni začele obratovati prve fužine. Ko se oziramo v daljno preteklost, nas ob bogati tradiciji navdaja ponos in spoštovanje, ko se pomudimo v zadnjem desetletju in se oziramo v prihodnost, pa nas prevzema pričakovanje, včasih strah in negotovost, ki se umakneta odločnosti, veri in upanju.

S slovesom od samoupravljanja je v letu 1990 Železarna Ravne postala družbeno podjetje, ki je v organizacijskih enotah metalurgija, predelava in tehnični sektor skupno zaposlovala 5704 delavcev. Železarna je iz planskega gospodarstva prešla na trg in bila soočena z tržnimi mehanizmi, na kar ni bila pripravljena. Iz uspešnega distributerja jekla na zaprtem trgu je bila vržena v sproščen uvoz brez vsake zaščite. Z osamosvojitvijo Slovenije pa je izgubila še ves jugoslovanski trg.

Podobni pretresi, ki so botrovali krizi poslovanja, so pestili celoten sistem Slovenskih železarn, zato je Vlada Republike Slovenije za izhod iz nastale situacije podprla tezo nacionalizacija - sanacija in privatizacija ter podprla železarne. V skladu s to odločitvijo je marca 1991 Delavski svet Železarne Ravne sprejel sklep, da se podpiše pogodba o brezplačnem prenosu družbenega kapitala na Holding Slovenske železarne, ki je kapital prenesel naprej na Republiko Slovenijo.

Organizacijska struktura železarne se je prilagajala potrebam sanacije. Divizija Metalurgije, ki je združevala obrate za izdelavo in predelavo jekla, se je pripravljala za samostojno nastopanje in preusmeritev na zahtevne svetovne trge. Junija 1992 je kot tretje podjetje v Sloveniji pridobila certifikat kakovosti ISO 9001. Kot samostojno podjetje je bila 23. 12. 1992 v sodni register vpisana SŽ Metalurgija, ki se je 25. 2. 1993 preimenovala v SŽ Metal Ravne d.o.o. in se s strokovnimi službami zaokrožil po ukinitvi uprave Železarne Ravne - Poslovnega servisa d.o.o. leta 1994. Prvi dve leti je Metal bil težko bitko za preživetje. To je bilo obdobje brez investicij in vlaganja v razvoj. Izgube so bile delno znižane, vendar še vedno visoke. Z začetkom 1995 leta je bilo Metalu Ravne priključeno Jeklo Štore. Začelo se je z čiščenjem programov (izločena je bila krčilnica...), oblikovan je bil jedrni program podjetja, ponovno je bilo zastavljeno dolgoročno planiranje, začel se je nov investicijski cikel. Konti peč z zaščitno atmosfero v Valjarni, ki je bila aktivirana v letu 1996, je pomenila pomemben korak pri večanju deleža zahtevnih orodnih jekel v portfoliju podjetja. Izguba v OE Ravne se je bistveno zmanjšala, vendar so se vsa prizadevanja izgubila v slabih rezultatih OE Štore. Skupno je Metal proizvajal preko 2 m1rd tolarjev izgube na leto.



SLOVENSKE ŽELEZARNE
METAL · RAVNE d.o.o.

PODJETJE ZA PROIZVODNJO PLEMENITIH JEKEL

V letu 1997 je bila montirana protihrupna zaščita na UHP peči v Jeklarni, kar je znižalo hrup v delovnem okolju in širše. Poslovni rezultati pa so bili zaskrbljujoči. Jeseni 1997 je Metal nehal poslovati na lokaciji Štore. Kljub temu pa je ostal pravni naslednik obveznosti Jekla Štore, kar je v naslednjih letih še vplivalo na poslovne rezultate Metala.

V letu 1998 so bili skupni poslovni rezultati Metala, zaradi bremen enote Štore, ki se je dokončno prenesla šele ob polletju, še negativni, v naslednjih letih pa je Metal že beležil dobiček. Vsako leto je investiral med 10 in 12 mio DEM. Največjo investicijo v desetletnem obdobju pa predstavlja nova kovaška stiskalnica. V lanskem, za proizvajalce orodnih jekel izrazito recesijskem letu, ko je predvsem zasedenost valjarskih kapacitet močno upadla, je ravno nova stiskalnica omogočila rast deleža kovaškega programa.

To leto, ki zaokrožuje desetletnico Metala, je bilo za Metal polno pretresov. Negativnim vplivom zaradi slabe situacije na trgu metalurških proizvodov lahko dodamo za Metal, ki je pomemben izvoznik na trge ZDA, neugodno gibanje dolarja, vplive zaščitnih ukrepov za uvoz jekla nekaterih globalnih trgov in prislino poravnava podjetja SŽ Stroji in tehnološka oprema Ravne. Metal je v jesensko obdobje vstopil s kumulativno izgubo. Lani v proizvodnjo uvedene investicije v čiščenje kokil, hladilna jama in posodobitev srednje valjarske proge pa so ob doslednem izvajanju ukrepov za izboljšanje poslovanja omogočile v zadnjih mesecih ponovno uspešno poslovanje.

Dejstvo, da lahko Metal ob ustreznih ukrepih tudi ob tako izrazito neugodnih vplivih iz okolja dosega solidne rezultate, samo potrjuje, da ima trdne temelje in da je bila tržna in produktivna preusmeritev zadnjih desetih let uspešna. Metal ustvari le 17 % prodajne vrednosti na domačem trgu, vse ostale prihodke ustvari po svetu. Prednjačita Nemčija s 23 % in ZDA z 18 %. Delež orodnih in specialnih jekel z visoko dodano vrednostjo pa zajema že 76 % v celotni paleti proizvedenih jekel.

Osveščenost, da je varovanje okolja v katerem delamo in živimo, pomemben vidik v strategiji podjetja, je potrjen s certifikatom ISO 1401, ki je bil Metalu podeljen v začetku leta 2001.

Z razpisom mednarodnega prodajnega memorandum, ki se je zaključil v septembru 2002, se je pričel postopek privatizacije

Metala. V obdobju priprav na privatizacijo se je Metal zaokrožil z dejavnostmi, ki ga dopolnjujejo. V letu 2001 je postal večinski lastnik Serpe, podjetja za vzdrževanje in proizvodnjo strojnih delov in naprav. V letu 2002 pa je pod svoje okrilje prevzel še podjetji, namenjeni trženju, Kopo New York v ZDA in Iuenno v Avstriji. Vsa tri podjetja v letu 2002 poslujejo z dobičkom. S 1. decembrom 2002 je Metalvod podjetja Stroji in tehnološka oprema prevzel še del individualne proizvodnje potrebne za mehansko obdelavo odkovkov. Metal, ki danes zaposluje dobrih 1000 delavcev, je pripravljen na sklepno fazo v začetku devetdesetih postavljenih teze: racionalizacija - sanacija - privatizacija. Zaključek prvega desetletja Metala tako pomeni tudi začetek nekega povsem novega obdobja.

Andrej Gradišnik

POSLOVANJE V LETU 2002

V letu 2002 so bili, predvsem na Metalovem jedrnem programu, ki ga predstavljajo orodna in hitrozna jekla, soočeni z resno recesijo na naših tradicionalnih trgih. Neugodne tržne razmere, ki izhajajo že iz leta 2001, so se le še stopnjevale. Padec prodajnih cen, rast nabavnih cen osnovnih surovin ter padec tečaja ZDA so močno vplivali na oblikovanje rezultata poslovanja. Dodatno je na Metal neugodno vplivala tudi prislina poravnava v sestrskem podjetju SŽ - Stroji in tehnološka obnova.

Prvi kvartal 2002 so zaključili s pozitivnim rezultatom. V drugem kvartalu je bil rezultat iz poslovanja še vedno pozitiven, vendar premalo, da bi pokrili negativne tečajne razlike, ki so bile posledice padca tečaja \$ (133 mio SIT negativnih tečajnih razlik).

Tako so prvo polletje zaključili z izgubo 55 mio SIT. Konec junija so sprejeli ukrepe za izboljšanje poslovanja. Prvi pomembni vplivi ukrepov so se pokazali v rezultatu za mesec september, ki je bil zopet brez izgube. Zelo dober rezultat poslovanja so dosegli tudi v mesecu oktobru, tako da se je izguba, ki je znašala v obdobju 1.-9.2002 176 mio SIT, več kot prepolovila in je znašala le še 85 mio SIT.

Tudi poslovanje v mesecu novembru in decembru je bilo pozitivno, tako da so leto 2002 zaključili z rezultatom, ki bo sicer slabši od planiranega, a še vedno pozitiven.

Jubilejno leto za Skupino Prevent uspešno

Skupina Prevent je lani razširila proizvodnjo delov za avtomobilsko industrijo, uspešno končala mnoge projekte in pridobila nove

Leto 2002, v katerem so praznovali tudi pol stoletja svojega razvoja, ocenjujejo v Skupini Prevent kot dinamično in uspešno. Ocenjen konsolidiran skupni prihodek je znašal 97 milijard SIT, od tega ocenjen konsolidiran skupni izvoz 68 milijard SIT. Program delov za avtomobilsko industrijo so razširili na proizvodnjo avtomobilskih filtrov in zavornih sistemov. Dokapitalizirali so podjetje Šepič d.o.o., ki avtomobilski industriji dobavlja polnilo za sedeže iz rezane pene, proizvaja pa tudi pritrditvene žice, ki se vgrajujejo v sedežne prevleke.

Odrpli so nove prostore podjetja v Braziliji in pridobili novega kupca avtomobilskih sedežnih prevlek, koncern BMW. Z nakupom Aerodroma Maribor so se razširili na področje logistike, v kateri vidijo dobre možnosti razvoja. V veji gradbeništva so začeli z združevanjem podjetij v poslovni sistem, ki na trgu nudi celostne storitve gradenj. Na področju lesne dejavnosti so realizirali tehnološko posodobitev in ekološko sanacijo Tovarne ivernih plošč. Zaradi recesije in zloma ameriškega trga pa beležijo negativne poslovne trende v podjetju Prevent TRO.

"Poslovno leto je bilo zaradi vsem znane gospodarske situacije naporno, vendar poslovni rezultati kažejo, da smo z njim lahko zadovoljni. Na področju proizvodnje sedežnih prevlek smo zmanjšanje naročil nadomestili z novimi programi, predvsem za avtomobile visokega cenovnega razreda, podpisali pa smo tudi pogodbo z novim

kupcem, koncernom BMW. Res pa je, da kljub naši veliki aktivnosti nismo uspeli v celoti nadomestiti manjka naročil in smo bili prisiljeni naše kapacitete nekoliko zmanjšati. Samo intenzivni marketinški dejavnosti in intenzivnemu razvoju novih izdelkov se imamo zahvaliti, da nas recesija ni močneje prizadela," je povedal Jože Kozmus, generalni direktor Prevent d.d.

Na področju lesne dejavnosti so realizirali ekološke in tehnološke posodobitve. V Lesni Tovarni ivernih plošč Otiški Vrh so zaključili investicije v višini 1,012 milijarde SIT v sušilnik iverja, v mokri elektro filter in v stroj za oblepljanje. S tem je Tovarna ivernih plošč postala ena tistih, ki v Evropi najmanj obremenjuje okolje. V letu 2003 bodo nadaljevali investicijski cikel v linijo oplemenitenja in v kontinuirano stiskalnico. V novembru 2002 so v Lesni TIP uspešno izvedli tudi certifikacijsko presojo po standardu ISO 9001, za leto 2003 pa načrtujejo uvajanje sistema ravnanja z okoljem v skladu z ISO 14001.

Tudi v Lesni - Tovarni pohoštva Pameče (TP) so poslovni rezultati nad načrtovanimi. Pod njihovo upravljanje je prešla Lesna - Žaga Otiški Vrh, ustanovili pa so tudi lastno podjetje Lesna - Masiva. V letu 2003 načrtujejo tehnološko posodobitev proizvodnega programa vratnih kril in podbojev. Na trgu bodo predstavili najmanj štiri nove linije notranjih vratnih kril, program notranjih vratnih kril in podbojev iz furnirja in folije, dekor pa bodo dopolnili še s programom masivnih notranjih

in vhodnih vrat iz različnih vrst lesov.

Aerodrom Maribor je uresničil vse načrte obnove in izgradnje infrastrukture, ki je v njihovi lasti. Lani so pretovorili rekordnih 4 tisoč ton tovora, kar je štirikrat toliko, kot je Aerodrom Maribor pretovoril v najboljših letih svojega poslovanja.

Gradbeni podjetji Skupine Prevent, Gradis Nizke gradnje, d.d. in Rudarska gradbena družba, d.d. sta se julija 2002 združili. S tem so Prevent Gradnje zaokrožile ponudbo na področju infrastrukturnih gradenj.

V podjetju RGD, v katerem so v lani slavili petdesetletnico, so s poslovanjem zadovoljni. V juliju so začeli z izgradnjo predora Podmilj, ki je sestavni del trase avtoceste na odseku Blagovica - Trojane, decembra je bila leva cev predora že prebita. V Sloveniji bodo kmalu podpisali pogodbo za delo predora Dekani, v Nemčiji bodo izvajali dela v premogovnikih, strojna delavnica pa je že končala pet opažev predora, ki se bodo pod vodstvom strokovnjakov RGD montirali v Tajvanu.

In kako gledajo v Preventu naprej? Direktor Kozmus pravi, da bodo še širili proizvodnjo delov za avtomobilsko industrijo, ob tem pa tudi razvoj ostalih področij v skladu s svojo poslovno politiko. Zdaj dosega proizvodnja avtomobilskih delov okoli 70 %, druga področja pa 30 % realizacije skupine Prevent. To pa je bil cilj, ki so si ga zastavili ob širitvi dejavnosti.

-vik

AJPES VELENJE tudi za šest Koroških občin

Konec leta 2002 je Agencija Republike Slovenije za plačilni promet dokončno prenehala obstojati. Na osnovi Zakona o plačilnem prometu je Vlada republike Slovenije v juliju 2002 ustanovila AJPES.

Kaj je AJPES?

AJPES je kratica Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

AJPES opravlja svoje naloge v 13 organizacijskih enotah, določenih v Sklepu o ustanovitvi AJPES. Centrala ima sedež v Ljubljani, izpostave pa so v naslednjih krajih: Ljubljana, Celje, Koper, Kranj, Krško, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Postojna, Trbovlje in Velenje. Razvejana mreža organizacijskih enot AJPES je v prid tako dajalcem podatkov kot tudi njihovim uporabnikom - državi, državnim institucijam, znanstveno-raziskovalnim in drugim institucijam ter posameznim poslovnim subjektom.

Katere so temeljne skupine nalog, ki jih bo opravljal AJPES?

1. Letna poročila

To je najboljšežnejša in najzahtevnejša skupina nalog - obdelovanje in objavljane podatkov iz letnih poročil oziroma računovodskih izkazov posameznih poslovnih subjektov. V skladu s predpisi morajo namreč vsi poslovni subjekti v državi (gospodarske družbe, zavodi, proračuni in druge pravne osebe javnega prava, pravne osebe zasebnega prava in društva) svoja letna poročila predložiti AJPES. Prvič v letu 2003 bodo letna poročila predložili AJPES tudi samostojni podjetniki.

2. Statistična raziskovanja

Druga skupina nalog je izvajanje različnih statističnih raziskovanj, določenih v letnih in srednjeročnih programih statističnih raziskovanj. Glavna so:

- mesečno statistično raziskovanje o prejemkih in izdatkih poslovnih subjektov

- statistično raziskovanje o mesečnih plačilih za investicije
- zbiranje in obdelava podatkov o izplačanih plačilih in o regresu za letni dopust

3. Register zastavnih pravic na premočninah

Obsežna in pomembna skupina nalog AJPES je vodenje različnih registrov in evidenc podatkov. Najpomembnejši med njimi je Poslovni register Slovenije, ki pa ni nov. AJPES ga je v juliju 2002 prevzela od Statističnega urada Republike Slovenije. V poslovnem registru so zajeti podatki o 165.000 poslovnih subjektih. Za vsak poslovni subjekt so navedeni podatki za njegovo identifikacijo, podatki o ustanovitvi, o pravno-organizacijski obliki, o lastnini in o dejavnostih, ki jih subjekt opravlja. Nov register, ki ga v Sloveniji še ni, bo Register zastavnih pravic na nepremi-

činah. AJPES ga bo vzpostavila v letu 2003.

4. Bonitetna dejavnost

Kot doslej APP, zdaj tudi AJPES zagotavlja različne vrste informacij o boniteti finančnega poslovanja posameznih poslovnih subjektov. Bonitetne informacije temeljijo na široki bazi podatkov: na podatkih letnih poročil, podatkih plačilnega prometa, podatkih različnih javnih registrov in na drugih podatkih.

Glavne bonitetne informacije so: FI-PO (zbrani podatki iz letnih poročil več kot 36.000 gospodarskih družb in več kakor 1.200 dejavnosti), BON-1 (podatki in kazalci iz letnih poročil), BON-2 (informacije o plačilni sposobnosti in finančni disciplini poslovnih subjektov) ter Analiza bonitete poslovanja (podrobnejša analiza poslovanja pravne osebe).

BON informacije so na voljo tudi v angleškem, nemškem in italijanskem jeziku.

5. Večstransko pobotanje obveznosti in terjatev

To nalogo izvaja AJPES enkrat mesečno, pravne osebe jo že poznajo, bolj pod imenom "multika".

6. Informacije o finančnih gibanjih, o premoženjsko finančnem položaju in o poslovnem izidu poslovnih subjektov

- tekoče informacije o nekaterih finančnih gibanjih, o prejemkih in o izdatkih poslovnih subjektov, o plačilih za investicije, o večstranskem pobotanju obveznosti in terjatev poslovnih subjektov, o vplačilu in razporeditvi javnofinančnih prihodkov, o izplačanih plačah in regresu za letni dopust itd.

- letne informacije o poslovanju gospodarskih družb, zavodov, društev in drugih pravnih oseb ter samostojnih podjetnikov na ravni države, posameznih regij in občin ter dejavnosti

AJPES Izpostava Velenje pokriva 6 občin v Zgornjesavinjski dolini (Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Solčava), 3 občine v Šaleški dolini (Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki) ter 6 občin na Koroškem (Črna, Mežica, Mislinja, Prevalje, Ravne, Slovenj Gradec).

Kje nas najdete?

V Velenju, Rudarska cesta 3.

AJPES Izpostava Velenje

Na Ravnah podelili koncesijo za distribucijo plina in toplote

Koncesijo je dobil Petrol

Koncesija za distribucijo plina in toplote v občini Ravne na Koroškem je bila podeljena za obdobje 30 let, višina nadomestila, ki ga bo za koncesijo v občinski proračun prispevala družba Petrol d.d., ki je pred časom kupila večinski delež v železarski družbi Energetika Ravne, pa znaša 371 milijonov tolarjev. Celotno kupnino bodo namenili za obnovo ravenskega gradu, kar je tudi že potrdil občinski svet.

"Ko je bil objavljen javni razpis za podelitev koncesije, smo bili optimistični, saj smo bili prepričani, da bomo imeli možnost izbiranja med prijavljenimi ponudniki. Na koncu razpisnega obdobja pa nam je bila predložena le ena ponudba konzorcija treh Petrolovih družb in na tej podlagi so kasneje stekla pogajanja. Ne morem reči, da smo sto odstotno zadovoljni z doseženim rezultatom. Pričakovali smo več, a to še ne pomeni, da smo razočarani. Mislim, da moramo biti realisti in verjeti, da smo v tem procesu dosegli optimalno," meni župan občine Ravne Maksimiljan Večko, ki se mu zdi eden najpomembnejših podatkov, da so dosegli znižanje cene ogrevanja.

Na toplovodnem področju pomeni to 15,5 odstotno znižanje, na plinovodnem pa 13,2 odstotno znižanje, ki je začelo veljati s 1. 1. 2003.

"Dosežen je bil tudi sporazum o kupnini za omrežje, ki nas je zadovoljil, saj nas na občini že nekaj časa skrbi, kako bomo financirali obnovo gradu," je povedal Večko. Mojca Kert Kos, direktorica družbe Petrol-

Energetika, ki s podpisom koncesijske pogodbe prevzema šest delavcev, trem pa bodo zagotovili odpravnino, je dejala, da se s tem dogodkom zaključuje pomembna faza v nadaljevanju oskrbe uporabnikov s toploto energijo in plinom, hkrati pa se pričinja novo razvojno obdobje, saj posel sovpada s postopkom privatizacije družbe.

"Z novim lastnikom so bile tudi lokalnemu okolju dane nove možnosti za razvoj in veseli nas, da je občina Ravne izkoristila to priložnost in se odločila na novih temeljih, s pomočjo novega privatnega kapitala, zagotoviti uporabnikom dolgoročno zanesljivo in kvalitetno oskrbo," je še povedala gospa Kert Kosova.

Po prvih investicijskih ocenah bo družba Petrol-Energetika za rekonstrukcijo daljinskega ogrevanja oziroma zamenjavo toplovoda s plinovodom odštela okoli milijardo tolarjev. Za uporabnike je pomembna še informacija, da je občinski svet sprejel tudi poenotenje tarifnega sistema za toplovod, kar pomeni, da bo veljala enaka cena tako za gospodinjstva kot za gospodarstvo in ustanove.

Ker distribucija zemeljskega plina in toplote sodi med izbirne lokalne gospodarske javne službe, bo občina Ravne še vedno obdržala nadzor nad oblikovanjem cen. Po zakonu namreč občinski svet še vedno daje soglasje k tarifnemu sistemu in višini tarifnih postavk.

-dj

Bavaria Wolltex Company®

Bavaria Wolltex Company d.o.o., proizvodnja, trgovina in storitve, Slovenija, Zgornja Poljskava 2314, Zidanškova 17
telefon +386 2 9035211, faks +386 2 9035011, e-mail: info@bavaria-wolltex.com, internet: http://www.bavaria-wolltex.com



Bavaria Wolltex Company razpisuje prosto delovno mesto ASISTENT PRODAJE

Pričakujemo izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- najmanj srednja izobrazba ekonomske smeri ali 4. stopnja trgovske šole
- poznavanje dela z računalnikom
- komunikativnost, urejenost, zanesljivost ter pozitivna usmerjenost

Vaše naloge bodo:

- dnevna asistiranja na predstavitvah
- vodenje prodajnih evidenc

Nudimo vam:

- profesionalno izobraževanje
- življenjsko kariero in redno delovno razmerje
- možnost napredovanja

Vaše pisne prijave pošljite z življenjepisom, sliko in navedbo izkušenj v roku 8 dni na naslov:
Bavaria Wolltex Company
Zidanškova 17, 2314 Zg. Poljskava,
e-mail: info@bavaria-wolltex.com.

Obvestilo odjemalcem zemeljskega plina in toplotne energije za daljinsko ogrevanje o spremembi izvajalca javne službe distribucije zemeljskega plina in toplotne energije za daljinsko ogrevanje

Spoštovani!

Občane občin Ravne na Koroškem, Prevalje in Mežica, odjemalce zemeljskega plina in toplotne energije za daljinsko ogrevanje obveščamo, da je zaradi spremembe oblike organiziranosti javne službe distribucije zemeljskega plina in toplotne energije prišlo do spremembe izvajalca javne službe.

Od 1. januarja 2003 bo za trajno in nemoteno oskrbo z zemeljskim plinom in toplotno energijo za daljinsko ogrevanje na območju občin Ravne na Koroškem, Prevalje in Mežica namesto JAVNEGA KOMUNALNEGA PODJETJA LOG, d.o.o. skrbela družba PETROL - ENERGETIKA Ravne, d.o.o., s sedežem na Ravnah na Koroškem, Koroška cesta 14, v sodelovanju z družbama PETROL, d.d., Ljubljana in PETROL Plin, d.o.o., Ljubljana. Novi izvajalec vstopa s 1. januarjem 2003 v pravice, obveznosti in odgovornosti dosedanjega izvajalca, kot te izhajajo iz pogodb o dobavi plina in toplotne energije odjemalcem.

Odjemalcem zemeljskega plina in toplotne energije bo račune za dobavo in distribucijo zemeljskega plina oziroma toplotne energije za obdobje po 1. januarju 2003 izstavil novi izvajalec. Vse odjemalce prosimo, da se v primeru morebitnih **pojasnil**, ki se nanašajo na izstavljene račune, obrnejo na vodjo komerciale, g. Marjana KUNCA, na telefonsko številko **870 6107**, od ponedeljka do petka od 7.00 do 14.00 ure.

Za prijavo okvar in napak na plinovodni infrastrukturi, ki je v upravljanju izvajalca, je na sedežu družbe PETROL-ENERGETIKA Ravne, d.o.o. organizirana štiriindvajset urna dežurna služba na telefonski številki **870 6153**.

Za prijavo okvar in napak na omrežju daljinskega ogrevanja, ki je v upravljanju izvajalca, ter morebitnih prekinitev dobav toplotne energije je na sedežu družbe PETROL-ENERGETIKA Ravne, d.o.o. organizirana štiriindvajset urna dežurna služba na telefonski številki **870 6136**.

S spoštovanjem in pozdravi!

Direktorica
Mojca Kert Kos

Dijakinje Srednje šole Muta navdušile z modno revijo **DOBRE IDEJE MLADIH ZA MLADE**

Srednja šola Muta je decembra v Mercatorjevem centru v Slovenj Gradcu pripravila modno revijo z zanimivimi kolekcijami oblačil, ki so nastajala pod pridnimi rokami mladih šivilj in modelark ter budnimi očmi njihovih mentoric.

Na modni reviji smo predstavili modno in mladostno kolekcijo iz jeansa, pletenin in modnih tkanin, svečana in elegantna oblačila, prvonagrajeno kolekcijo s pokalom Zlati vulkan ter kopalne plašče in spodnje perilo.

Za vsako modno kolekcijo, ki jo izdelamo v šolski delavnici, je potrebna najprej dobra zamisel. To je mogoče najti med modnimi skicami dijakinj, ki jih ustvarjajo pri predmetu estetika oblačenja ali med skicami za tekmovanja, saj nekatere dijakinje sodelujejo s posameznimi modeli ali kolekcijami tudi na različnih modnih revijah in tek-

movanjih po vsej Sloveniji. Pogosto se odločijo za kombinacijo različnih materialov in barv, pri tem pa ni nepomembno, ali je oblačilo uporabno ali ne.

Dobrih idej našim šiviljam ne zmanjka, o tem so se lahko prepričali številni gledalci modne revije, moda jim včasih samo nakaže smer. Posebno skrb namenjajo tudi modnim dodatkom (šali, pokrivala, torbice), ki jih prav tako izdelajo same. Vsako kolekcijo tako odlikujejo izvirnost, domiselnost, modnost in uporabnost oblačil.

Z modnimi revijami popestrimo marsikatero prireditev v šoli, občini ali v sosednjih krajih. V Slovenj Gradcu smo tako pokazali, da šola ne samo uči, temveč spodbuja nove ideje in ustvarjanje mladih talentov na področju modnega oblikovanja.

Anica Ačko



iz kolekcije svečanih oblačil

Ravne na koroškem:

Krožišče odpravilo zastoje na cesti



Tako so zakopali stroji

Tam nekje junija lanskega leta so delavci cestnega podjetja iz Maribora pričeli z zemeljskimi deli priprave za sanacijo ozkega prometnega grla Koroške ceste ob spodnjem vходу Železarnе.

Dela so skrajša potekala zelo počasi, saj je bilo treba odpeljati ogromno odpadnega cestnega materiala, položiti novo kanalizacijo, kinete za razsvetljavo in prometno signalizacijo ter prestaviti spomenik k poslopju Ljubljanske banke.

Seveda je vsa dela otežkočal vsakdanji gost promet po gradbišču Koroške ceste, svoje so pridali tudi ravenski vozniki osebnih avtomobilov, ki so se neradi posluževali obvoznice skozi Trg svobode in naprej po Malgajevi ulici. Pa je prihajalo tudi do ostrih besed zaradi parkirnih prostorov, saj je bil tisti pri spodnjem vratarju Železarnе zapolnjen z cestno mehanizacijo in gradbenim



In tako so zapeljali čez križišče potem

materialom.

Rekonstrukcija Koroške ceste je bila nujna, čemur je botrovalo več činiteljev, kajti semaforji niso bili več kos vse številnejšim osebnim in tovornim ali avtobusnim vozilom. Posledica te gneče je bila, da je ob konicah ali dneh pred prazniki prihajalo do zastojev na cesti ali pa so se vozila po polžje pomikala enkrat v eno, drugič v drugo smer, kar so najbolj občutili vozniki avtobusov, zaradi številnih zamud in nerganja potnikov.

Intervali za prehod pešcev so bili sila kratki, saj si prišel komaj do polovice cestišča, ko se je na semaforju že prižgala rdeča luč, in uvidevnost voznikov, ki so pripeljali po Prežihovi ulici, si se imel zahvaliti, da so te spustili čez cesto. Spomnim se ostarele ženice, ki se je napolila proti banki, prišla pa komaj do srede cestišča, ko

je zasvetila rdeča luč. Ustrašila se je tovornjaka in naglo zbežljala nazaj na pločnik, rekoč:

"Mojduhati, što pa kne prideš čries!" in me proseče pogledala.

Razumel sem zadrego in ji pomagal čez prehod na drugo stran ceste.

Drugi činitelj sta bili mestna hiša in nova poslovna zgradba.

Prejšnji prometni režim je onemogočal dostop z motornimi vozili, saj si tako rekoč moral izsiljevati dostop na cesto, kot se je dogajalo tovornjakom, ki so odvažali ali dovažali gradbeni material za novo stavbo ob mestni hiši po zemljišču gasilskega doma.

Poletje se je prevesilo in v jesen in krožišče je vse bolj dobivalo svojo obliko. Lepo jesensko vreme pa je pripomoglo, da so bila zemeljska dela kmalu končana. Sledilo je asfaltiranje, postavitve cestne in talne signalizacije, ureditev pločnikov brez arhitektonskih ovir za invalide z vozički ter prehodov za pešce. V Prežihovi ulici so preuredili kanalizacijo. Modernizaciji pa so se morale umakniti stare platane kakor tudi stara lipa pred gostiščem. Zasadili so nove, tudi na rondoju.

Številni občani so budno spremljali izgradnjo tega krožišča, ki je bil glavna tema pogovorov. In konec novembra se nam je krožišče razodelo v svojih prednostih in praktičnosti, le navaditi se jih bo treba. Tako smo rešili še en problem. Čaka nas drugi - zgraditev obvoznice proti Kotljam, da razbremenimo staro mestno jedro.

Karlo Krevh

Prometna varnost v krožiščih

Nedavno so ga dobili tudi na Ravnah na Koroškem, kjer policisti ugotavljajo nekatere nepravilnosti voznikov v novem prometnem režimu.

V Sloveniji imamo trenutno 31 krožnih križišč, od tega dve na Koroškem. Policisti ugotavljajo, da imajo nekateri udeleženci v prometu v vožnjo v krožiščih težave, zato smo poprosili za nekatera pojasnila o posebnih pravilih, ki veljajo za tovrsten prometni režim.

"Krožno križišče je kanalizirano križišče krožne oblike z nepovoznim, delno povoznim ali prevoznim sredinskim otokom ter krožnim voziščem, v katerega se steka več cest ali po katerem poteka vožnja nasprotno od smeri urinega kazalca. Krožišča so lahko eno ali večpasovna", pojasnjuje **Drago Knez**, inšpektor Policijske uprave Slovenj Gradec.

Krožna križišča se z nekaterimi lastnostmi razlikujejo od klasičnih nivojskih križišč. Posebnost krožišča je denimo že omenjena vožnja v nasprotni smeri urinega kazalca. Vozila v krožnem toku imajo prednost pred vozili, ki vstopajo v krožno križišče, kar pomeni, da pravilo desnega tu ne velja. Knez opozarja, da so pri



Posnetek: -dj

izvozu iz krožišča vozila dolžna odstopiti prednost kolesarjem in pešcem, za katera pa veljajo enaka pravila kot v klasičnih križiščih.

Na uvozu v krožišče ni treba aktivirati nobenega smerne kazalca, že zato, ker prometni znaki nedvoumno določajo obvezno zavijanje v desno. Ob izvozu pa je vklop desnega smerne kazalca

obezven. Ko se bližamo uvozu v takšno križišče, moramo zmanjšati hitrost vozila in po potrebi počakati v za to namenjeni niši. Vozratna vožnja v takšnih križiščih ni dovoljena.

"Krožna križišča na novih lokacijah po Sloveniji dobro izvajajo svojo vlogo", pravi Knez in dodaja, da se je v posameznih primerih število prometnih nesreč v teh križiščih zmanjšalo tudi do 50 odstotkov. Število poškodovanih udeležencev se je zmanjšalo za 75 odstotkov, občutno pa so manjše tudi posledice prometnih nesreč, v katerih načeloma ni smrtnih žrtev in težkih poškodb.

Nesreče se v krožiščih dogajajo predvsem zaradi prehitevanja pred križiščem, trka pri uvozu ali menjavi prometnega pasu, naletov pri uvozu in izvozu, zaradi zdrsov s krožnega vozišča ali vožnje v nasprotno smer.

"Z vidika vzrokov prometnih nesreč močno izstopa hitrost, na drugem mestu pa so nepravilni premiki z vozili", pojasnjuje Knez, ki med vzroki nesreč našteva še varnostno razdaljo, izsiljevanje prednosti in smer vožnje.

Maja Nabernik

Aktivna politika zaposlovanja



Člani Društva kadrovske dejavnosti Koroške so s predstavniki Območne službe zavoda za zaposlovanje Velenje pripravili posvet o programih Aktivne politike zaposlovanja v letu 2003, s katerimi želi država zmanjšati število brezposelnosti. Namen posveta je bil seznaniti se z ukrepi in slišati mnenja iz podjetij, da bi le-ti delovali. Velenjska območna služba pokriva šest uradov za delo, med njimi štiri na Koroškem in dva v Savinjsko-Šaleškem delu.

Za Koroško so značilni negativni trendi na področju brezposelnosti in je z deležem 12 odstotkov nad republiškim povprečjem; novembra je bilo 3900 iskalcev zaposlitve, med občinami izstopata Ravne na Koroškem (13,2 odstotka) in Radlje ob Dravi (14,9 odstotkov).

Direktor OS Velenje **Srdan Arzenšek** je podal statistične podatke gibanja brezposelnosti po demografskih značilnostih skupin iskalcev zaposlitve in dejal, da bodo odslej ciljne skupine, kot so npr. težje zaposljive osebe, glede na nji-

hovo izraženost oblikovali različno po regijah. Prioriteta bo pomagati težje zaposljivim skupinam brezposelnih (po spolu, starosti, invalidnim osebam itd.). Na Koroškem je šest invalidskih podjetij (ustanovile so jih matične družbe za reševanje invalidske problematike ob pomoči države), brezposelnih invalidov pa 1700, in njim naj bi bila prav tako dana prioriteta; več pozornosti bo namenjeno poklicni rehabilitaciji.

Povabil je podjetja k sodelovanju z Zavodom: treba se je bolje poznati, če se želi vzpostaviti partnerski odnos. Ker se morajo tržno obnašati, bodo usmerjeni k dolgoročnim rešitvam in bodo tudi z zaposlitvami za nedoločen čas na Zavodu merili svojo učinkovitost, je dejal Arzenšek.

Pomočnica direktorja Joža Seme je predstavila program aktivne politike zaposlovanja za naslednje leto, ki predvideva povečanje zaposlitvenih možnosti težje zaposljivih, zmanjševanje strukturnih neskladij na trgu dela, kjer se že pripravljajo na vstop v EU, zmanjševanje razlik med regijami in zagotavljanje enakih možnosti zaposlitve. Gre za priprave na zaposlitev, izobraževalne programe, pomoč ciljnim skupinam v težavah in podobno. Težje zaposljive skupine so starejši ljudje, tisti z zmanjšano delovno zmožnostjo, samohranilke/ci, invalidi, brez izobrazbe in delovnih izkušenj.

Razvojni programi bodo dobili zagon še iz skladov EU za razvoj človeških virov. Ena od oblik pomoči podjetjem v težavah so skladi dela, namenjeni presežnim delavcem in potencialnim viškom. Sklad dela ima menedžerja, ki išče delo skupaj z podjetjem in brezposlenimi. V delavnica poteka-

jo oblike poklicnega razvoja, usposabljanja, motiviranja, postavljanja zaposlitvenih ciljev. Pri reševanju predvidenih viškov, ki nimajo ustrezne izobrazbe pa se lahko izpelje usposabljanje, tudi za delo v drugih podjetjih. Na Koroškem je to primer Inpoda iz Otiškega Vrha.

Program APZ je bolj konkretno predstavil strokovni delavec Zavoda Robert Rajšter. Med drugim gre za delavnice za delovno kondicijo, klube iskalcev zaposlitve, delovne preizkuse pred zaposlitvijo, poklicna svetovanja, programe usposabljanja, programe izobraževanja, usposabljanje z ali brez delovnega razmerja, delovna vključenost invalidov v poklicno rehabilitacijo, nadomestitev dela plače za iskalce prve zaposlitve (velja za območje z nadpovprečno brezposelnostjo, na Koroškem Črna in Radlje), prilagoditev novih delovnih mest za invalide (preko razpisa), spodbujanje samozaposlovanja. Uvajajo lokalni zaposlitveni program, ki je podoben javnim delom, kjer ugotavljajo, da ne nudi dovolj dolgotrajnih zaposlitev in pospeševanje dela za krajši delovni čas. Najbolj privlačna pa sta programa nadomestitev dela plače težje zaposljivim osebam in povračilo prispevkov delodajalcem.

V razpravi je bil med drugim izražen dvom o dovolj veliki stimulativnosti ukrepov APZ za delodajalce, ki jim ustreza tudi večja ponudba na trgu dela, poleg tega si eni želijo večjo usklajenost med ministrstvi pri regulaciji pomoči podjetjem v težavah. Rečeno je bilo, da to sodelovanje že poteka.

Samo Šavc

Društvo paraplegikov Koroške: LEP ZAKLJUČEK LETA



Mitja Šipka, Milan Kamnik in Boštjan Konečnik so razveselili naše invalide.

Tudi konec lanskega leta so se člani Društva paraplegikov Koroške zbrali na predprazničnem srečanju v gostišču Dular, na meji med ravensko in slovenjgraško občino. Razen nekaj posameznikov, ki se srečanja zaradi bolezni niso mogli udeležiti, so se vabilu odzvali vsi člani društva. Lepo so se imeli, saj so preživeli vedre ure v družbi vsestranskega Mitje Šipka, kantavtorja Milana Kamnika in har-

monikarja Boštjana Konečnika, pa tudi postrežba je bila odlična. Vsi trije sodelujoči so svoje nastope podarili našim invalidom in niso zahtevali honorarja, za kar so jim člani društva posebej hvaležni. Za pomoč pri organizaciji srečanja in za varne prevoze pa sta poskrbela Leonard Rozman in Dejan Pečovnik. Tudi njima gre zahvala za požrtvovalno delo.

Srečko Kotnik

1962 - 2002


KOROŠKI
 97,2 FM **Radio**
 SLOVENJ GRADEC

 Tajništvo
 02 88 41 245

 Marketing
 02 88 22 350

Nova avtopralnica v Dravogradu



Na AMZS v Dravogradu lahko odslej lastniki jeklenih konjičkov koristijo tudi usluge pranj in notranjega čiščenja vozil. V ta namen so preuredili prostore v stavbi AMD Dravograd, kjer je bila včasih linija za tehnične preglede, v sodobno portalno avtopralnico firme Christ.

Ob ugodnih cenah nudijo še dodatne popuste, in sicer članom AMZS 10%, dijakom in študentom 5%. Hkrati vam nudijo 10% popust ob enkratnem nakupu desetih pranj avtomobila.

-sf

ALPSKE IN VRTNE HIŠE

(*tipske in po naročilu*)


ZIP
 center
 d.o.o.

 Koroška cesta 14, 2390, Ravne na Koroškem
 TEL.FAX: 02 870 6674, GSM 041 712 906, E-mail: zipcenter@siol.net


ENERGIJA V GIBANJU

● **Odlične startne sposobnosti**
 ● **Daljša življenjska doba**
 ● **Minimalno vzdrževanje**

TAB

TAB Tovarna Akumulatorskih Baterij, d.d.

Polena 6, 2392 Mežica, <http://www.tab-rm.si>
 Tel.: 02/8702 320, 8702 300 Fax: 8702 315

HITRI SERVIS H3SERVIS

-50%
na storitev
(za pri nas kupljen
material)

Najcenejša menjava potrošnega materiala za vse vrste avtomobilov
(olje, zavorne ploščice, diski, svečke, amortizerji, končniki, ležaji...)

GENERALNI ZASTOPNIK ZA:

WALKER

izpušni sistemi

MONROE
amortizerji

POSLOVALNICA JANEČE:

☎ 82-17-130



POSLOVALNICA JAVORNIK:

☎ 82-15-146

INTER TEHNA D.O.O., JANEČE 1, RAVNE NA KOROŠKEM

HOTEL LIPA srečno 2003

Jože Kreuh s.p.

Trg svobode 11, Mežica

Tel.: 02/ 823 51 23

PETROL

Energetika

Petrol Energetika Ravne d.o.o.

Podjetje za proizvodnjo in distribucijo energetskih medijev
 Koroška cesta 14, SI-2390 Ravne na Koroškem

Prijava okvar in napak:

- na plinovodni infrastrukturi - štiriindvajseturna dežurna služba na telefonski številki **870 6153**
- na omrežju daljinskega ogrevanja - štiriindvajseturna dežurna služba na telefonski številki **870 6136**

Odnosi s strankami:

- vodja komerciale g. Marjan KUNC
 od ponedeljka do petka od 7.00 do 14.00 ure na telefonski številki **870 6107**

Energetsko svetovanje:

- energetski svetovalec g. Andrej ŽLEBNIK
 od ponedeljka do petka od 7.00 do 14.00 ure na telefonski številki **870 6118**

IZ ZAKULISJA "NEKE" ODDAJE

Piše: mag. Stanka Blatnik



"...V mislih sem imel olivno zeleno. Svetlobni efekti so predvideni v beli in oranžni svetlobi..."
 "Hm... A ne bo preveč zamolkla? Preden ste mi pokazali sceno, sem se odločala med rdečo ali pa srebrno z leskom. Nekaj ženstvenega, v toplen tonu ali pa v kovinski srebrnini, ki gre v koncept z avtomobili... Kakšnih barv bodo razstavljeni avti?"
 "France?"

"Pravzaprav še nimamo točno določenih vseh barv. Eden bo v svetlo zeleni, potem v srebrni, morda v temno rdeči,... dajva se slišat kasneje, ko bom imel točne podatke."

"Lahko, ja, vendar bi bilo dobro, da se zmenimo skupaj, tudi glede luči in barvnih efektov."
 "Ti se lahko še spremenijo in prilagodijo brez težav."

"Ampak najbrž greste že takoj v nabavo materiala...?"

"Seveda, časa ni veliko. Predvsem pa mora barva odgovarjati Tajdi."

"Jaz bi raje kaj bolj živahnega. Rdečo na primer. Olivna mi ni najbolj všeč. Sicer sem enkrat imela eno temno zeleno obleko, ampak res zelo temno..."

"Ja, in takrat si mi bila zelo všeč!"

"Res? Hvala, Igor."

...

...

"Pa Jure?"

"Saj res, imate kakšno idejo, kje bi dobili staro šofersko opremo? Plašč... pa kapo in očala?"

"Joj... Res vam ne vem povedati na pamet. Naš Prevent je pred leti delal jakne, kakšnih trideset jih je od tega... lahko vprašam..."

"Pa saj imamo mi kaj v arhivu...?"

"Že, že,... samo v kdo ve kakšnem stanju..."

"No, se slišimo. Če ne najdete, se bom pozanimala jaz."

"Prav."

...

...

"Poglejva nekaj fotografij oblek..."

"Mmm,... Tale mi je všeč. Se je spomnim. Všeč so mi čiste linije..."

"Ja, ampak je preveč klasična za to priložnost. Potrebovali bi bolj futuristično varianto."

"Morda res."

"V mislih imam en lep, temno zelen material s kovinskim leskom, pa bi morda lahko bil lesk glavni atribut obleke, v skladu z avtomobili. Povzročenje bi bilo asimetrično, predvsem okrog dekolteja, tako bi bile v prvem planu linije in pa dinamika. Poleg tega boste imeli že avte zelo različnih barv in ne bi bilo pošteno, da je Tajdina obleka v barvi enega izmed njih. Kako se vam zdi?"

...

...

"Pozdravljeni. Kličem v zvezi s šofersko opremo za voditelja Avta leta..."

"O, lep pozdrav."

"Začela sem poizvedovati naokrog, pa je sprva kazalo, da ne bo nič, zdaj pa že cela Koroška brska po podstrešju..."

"Smeh... Ste kaj našla?"

"Ja, imam kakšne tri variante izposoje plašča, tako da nekaj od tega zagotovo prinesem. Imam tudi originalno šofersko kapo, še Preventov proizvod, v lasti nekega gospoda. Le očal nimam..."

"Jih bomo že pri nas poiskali. Ja, super, zlata ste. Hvala vam."

...

...

"Živijo. Ja, jutri enkrat. Tomi, kdaj greva gor?"

Popoldne. Pozno popoldne. Okrog petih, šestih. Bo v redu?"

"Bom takrat tukaj. Velja. Najlepša hvala."

...

...

"Zdravo, Tajda tukaj. Kako je?"

"V redu, hvala. Sem uredila, kolikor se je dalo. Zdaj se več ne vrti... Bova itak še enkrat pome-rili in kar bo treba, bom korigirala ročno..."

"Za to bo dovolj časa. Prosila bi te, če lahko prideš malo prej, okrog pol enih; Igor želi, da pred generalno ponovimo še žrebanje. Bi šlo?"

"Ja, seveda, ni problema, že odhajam. Se vidi-va..."

...

...

"Kam se boste usedla? ...Če želite, lahko greste z menoj v montažni avto. Boste videla, kako preklinjamo poleg..."

"Res? Bi, če lahko. Z veseljem..."

...

...

"Smo pripravljeni? Kamere? Enka, Dvojka, Tri,... Šest? ...Playback?... Gremo!"

"Gospe in gospodje, dober večer; dober večer Slovenski avto leta 2003. Pozdravljena in dobrodošla..."

...

"...Zanimive linije, kajne? Lahko bi rekla, avtomobili imajo svojo dušo, karakter, so robustni, lahko mehko obli, godrnjavi, hrumeči..."

...

"Je harmonija in disharmonija, je šarm, je skladnost drznih oblik, da kar ščemi."

"Hočeš reči, ljubezen na prvi pogled?"

"Ne, ne... To je lahko, no... ljubezen, ki kar traja..."

...

"Pusti čakanju čas... Ne bo predolgo... Tajda, zate... in za vse vas..."

...Ti in jaz...

...Jaz in ti...

...Zeleni dan, zelen poljub, zelen objem...

...Zelena pesem dveh teles..."

...

"Gospe in gospodje, Slovenski avto leta 2003 je..."

...Mazda 6!"

...

"...Še enkrat čestitke vsem. Hvala, da ste bili z nami..."

"In mi z vami... Lahko noč, kjerkoli ste."

...

...

"Dovolite, da vam čestitam, gospod Prah! Neverjetni ste, da uspete uskladiti toliko ljudi."
 "Objem... Hvala. Upam, da bova še kdaj sodelovala. Se vidimo potem?"

"Mogoče. Če pa ne, saj mi ne boste zamerili?"

"Ah, to je svobodna odločitev..."

"Najlepša hvala, ker ste me povabili k sodelovanju. Bilo mi je v veliko veselje!"

...

"Nastopajoči":

Tajda Lekše, Jure Ivanušič (voditelja), Igor Prah (režiser in scenarist), Vojko Fakin (producent), France Kmetič (predsednik izbora), Stanka Blatnik (stilistka)

Posnetek: SB





Prva Korošica v novem letu

Na novega leta dan je v slovenjgraški bolnišnici ob 9.31 uri prirojala na svet prva novorojenka v letu 2003, **Korošica Nika**. Mamo Marijo Zmagaj iz Mežice je porod nekoliko presenetil; namesto da bi rodila 10. januarja, kot so napovedali, je bil porod na novega leta dan. Hčerka Nika je ob porodu tehtala 3150 gramov, dolga pa je bila 48 cm.

Mamica je profesorica in poučuje slovenščino na osnovni šoli v Mežici, to pa je njen drugi otrok. Doma že ima sinka Tadeja, starega 18 mesecev. Srečni mamici in očku iskrene čestitke.

Posnetek: F. Jurač

“ZA PRIJATELJE...”

Krog prijateljev in znancev **Matjaža Zanoškarja** se je po izvolitvi za župana Mestne občine Slovenj Gradec zelo razširil in se razmahnil do neslutelih razsežnosti. K Matjažu so pohiteli občani z mnogimi idejami, pobudami in neverjetnimi željami. Toliko da posamezniki niso zaprosili za vikend ob morju, pasje sprehajališče in gorivo za domače ognjišče.

Četudi bi novi župan hotel in zmogel uresničiti želje posameznikov, bi bilo pet županskih mandatov premalo, da bi ustregel vsem. Očitno pa so ga nekateri ob nastopu funkcije župana okronali kar za kralja Matjaža.

ZAKAJ BI MORAL IMETI ARMANIJEVO SRAJCO

(zgodba o potrošništvu)

Vnukinja, zvrst, ki je popolnoma drugačna, kot je bil izključno moški rod mojega veselja, si je izvoljevala zaželeto za dedka Mraza (na drugi liniji ima Božička, v katerega ne verjame, je pa dokaj zadovoljna z darili, ki jih ta prinaša - naj potolažim ljubitelje Božička, da mala tudi v dedka Mraza ne verjame, v njegova darila pa, hehehe) oblačila za Baby Borna, ki je poleg Shoo Shooja in še nekega tipa zadnja prodajna uspešnica zahodnjaške propagande, in bica ter dedek Mraz B. sta šla v akcijo iskanja teh pre potrebnih artiklov.

Manjše prodajalne - nikoli slišali, bližnje prodajalne in marketi - ne duha ne sluha. No, tako daleč kot se je dedek Mraz B. pripravljen voziti na ribolov, je pa že bilo bolje: v Nami informacija, da so robo imeli že pred letom in da so morali znižati ceno, ker ni šla v promet (reklama, reklama!), zdaj je pa to sranje prodajna uspešnica.

Gremo naprej! Vse, le oblačil takšnih in drugačnih za omenjeni izdelek njega ali nje nikjer nimajo. Od neke mlade in lušne prodajalke (uff, dedek Mraz, jaz bi že vedel, kaj naročiti, če si bi upal, uff!) zvem, da imajo morda pri najboljšem sosedu. Bumf za volan in brrr vrooooo! Mercator, hiša sreče in zadnjega upanja! Pred vhodom se dedek Mraz B. ob pogledu na vozičke spomni, da si je nekoč obljubil, da v štacune, v katerih je treba vstavljati kovance v pokvarjene ključavnice vozičkov (tudi Spaar v Avstriji je bil nekoč hiša sreče z morda samo eno pokvarjeno ključavnico, a ta je osrečila ravno njega, dedka Mraza B.), ne bo hodil in z vso potrebno notranjo trdnostjo izjavi, da tam not pa že ne bo šel. Nakar ga bica Mraz B. prepriča, da gre zgolj za ločeno prodajalno v kompleksu velikega imetnika vozičkov s ključavnicami - Dingdongl, Dirdudl, Direndaj ali nekaj podobnega in da tja lahko greš tudi brez vozička.

Pa poskusimo - in res je. Imajo, vse imajo za vse tri prodajno uspešne novo izmišljene vabe za neumno otročad odprtih src in še bolj odprtih očk, in najprej dedku in bici Mraz B. prodajo informacijo, da kar je za Baby Borna, ni za Shoo Shooja in tistega tretjega zapravljička moderne dobe. Ko dedek Mraz B. zve za cene teh preimenitnih oblačil za še bolj imenitne nosilce, seveda kot vsak vsaj nekoliko moder gospodar svojih novcev najprej vpraša, kako imajo kaj urejeno s posezonskimi razprodajami. Razprodaje, kakšne razprodaje? Teh seveda ni, čeprav so oblačila za različne letne čase, in tako ne bo nič s poceni nakupi. Polna cena ali pa boste odšli prazni, je motto trgovcev z otroškimi dušami. Dobro, bo že nekako, čeprav nakupovanje nekam dolgo traja, kajti poleg iskanih artiklov imajo v prodajalni še čuda stvari za manjše, večje in znova otroke - v to zadnjo kategorijo očitno spadata tudi bica in dedek Mraz B.

Tako! Nakupi so končani, prazniki so za nami in zdaj lahko bica in dedek Mraz B. mirno čakata na sporočilo banke, da sta spet šla v minus. Če nam z minusom noče postreči narava, nam pa tem raje bančniki, dokler lahko z njim uspešno tržijo.

Dajgmah

Kaj mi mar...

Nekateri, pa ne samo na Koroškem, si sodobno poslovanje razlagajo čisto po svoje. Najsibo da gre za direktorje podjetij, kot v primeru direktorja Graplas d.o.o. s Prevlaj, ki še do danes ni poravnal računa za rokovnike iz leta 2001, ali za župane občin, kot v primeru bivšega župana občine Radlje, ki še do danes ni poravnal računa za knjigo Zgodovinska pripoved o Radljah...

V obeh primerih gre za dolg naši cenjeni založbi Voranc, v obeh primerih smo glede plačila računov že neštetokrat posredovali, zato si upamo “naša grešnika” tudi javno objaviti.



Nagradna igra:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Z našo že več letno uspešno nagradno igro POIŠČITE SE V PREPIHU nadaljujemo tudi v letošnjem letu. V teh mrzlih zimskih dneh, ko še kako pritiska mraz, ob težkem gozdarskem delu radi malo posedejo in se spočijejo tudi gozdni delavci. Ob takem počitku smo jih poslikali. Če se bo naš nagrajenec (v krogu) spoznal, se naj s Prepihom oglasi v prodajalni Kmetijsko gozdarske zadruga v Mislinji pri poslovodji Marjanu Sušču, kjer ga čaka nagrada v znesku 4.000 tolarjev. V omenjeni prodajalni pa so že bogato založeni z vsem, kar boste potrebovali za prihajajoče pomladne dni.



Osebnost leta 2002: FRANC TELCER

Petič zapored je Koroški radio Slovenj Gradec pripravil akcijo izbiranja osebnosti leta na Koroškem. Poslušalci so svoje predloge posredovali v desetih terminih, možnost glasovanja pa je bila tudi po elektronski pošti. V akciji je svoj glas oddalo preko 200 poslušalcev. Največ jih je bilo za Franca Telcerja s Prevalj, dolgoletnega načelnika tamkajšnje Gorske reševalne službe. **Franc Telcer** je član te humane organizacije že vse od leta 1946, več kot 40 let pa je njen načelnik. Aktiven je tudi v republiških organih te službe.

Drugo mesto sta si z enakim številom glasov poslušalcev razdelila mlada, a uspešna Korošca, smučarka **Tina Maze** iz Črne na Koroškem in harmonikar **Boštjan Konečnik** iz Slovenj Gradca. Največji uspeh Tine v lanskem letu je bila zmaga na uvodnem veleslalomu svetovnega pokala v Soeldnu, Boštjan pa se ponaša z dvojnimi nazivom svetovnega prvaka v diatonični harmoniki.

Na sliki: direktor Koroškega radia Danilo Vute čestita Francu Telcerju, ob navzočnosti Irene Fasvald, Boštjana Konečnika, Karin Potočnik in odgovornega urednika radia Marka Vrečiča.

Posnetek: F. Jurač

RAZPRODAJE

V nekaterih koroških občinah so na decembrskih volitvah dobili nove župane, drugod so ostali - oziroma bili izvoljeni - stari. V tistih občinah, kjer so "zažupanili" novi župani, so dosednji odveč, odveč pa je tudi nekaj občinskih uslužbencev. Zaradi novih "garnitur" in po zgledu priljubljeni razprodaj so zdaj na voljo drugim. S to razliko, da jim nihče ne postavlja novih cen, ampak si bodo ceno postavili sami. Ni rečeno, da bodo na slabšem in z nižjo ceno.

Nova imena

Na Koroškem radiu že nekaj let poteka glasovanje za osebnost leta na Koroškem. Že nekaj let zapored pa so prva tri mesta zasedali isti Korošci.

Mogoče je sklepati, da glasovalci ne poznajo dobro svojih sokrajanov, ali pa so preveč ozkogledni. Tretja možnost je, da so se morda zgledovali po politikih z dolgoletnim mandatom. V letu 2002 pa so na Koroškem radiu predgovorniki vendarle ponudili v izbor nekaj novih ljudi. In rezultat je bil svež - in z novimi imeni.

Natrosil jih je

- Najtežji korak v svet je čez domači prag.
- Ladja pričakovani pogosto potone zaradi čeri naključij.
- Čudna je politična satira, ki si za cilje izbira mrtve.
- Aforistu so norma misli, ne besede.
- Tudi plodni lahko imajo jalovo življenje.



ŽELJE

Gospod **Niko R. Kolar**, slovenjgraški galerist, in gospodična **Karmen Stavec**, slovenska estradna zvezda, sta si pred novim letom takole prisrčno zaželela vse dobro v letu 2003, zdravja, sreče in predvsem uresničitev njunih največjih želja: Karmen je Niku zaželela, da bi postal državni svetnik, Niko pa je Karmen zaželel, da bi končno zmagala na glasbenem festivalu Ema. Bomo videli.





VAŠA POT DO ZNANJA

AKTUALNO!

Vpis v 1. letnik izrednega visokošolskega študijskega programa JAVNA UPRAVA,
v sodelovanju z Visoko šolo (VUŠ) iz Ljubljane.

Program bomo izvajali na Ravneh na Koroškem.
PRIJAVE ZA VPIS sprejemamo na sedežu Ljudske univerze
Ravne na Koroškem,

Prežihova 24, telefon 02/82 15 073 do 8. marca 2003.
e-pošta: lu-ravne@siol.net <http://www.lu-ravne.si>

Pravočasne prijave zagotavljajo izvedbo programa na Ravnah.

STANOVANJSKO PODJETJE d.o.o. RAVNE NA KOROŠKEM

Ob Suhi 19, Ravne na Koroškem, tel. 02/822 39 51

Cenjenim poslovnim partnerjem, lastnikom in najemnikom stanovanj v našem
upravljanju nudimo storitve v poslovnih prostorih v samskem domu Ob Suhi 19,
Ravne na Koroškem.

**VEMO, DA SMO KONKURENČNI NA CELEM OBMOČJU NAŠEGA UPRAVLJANJA.
- TU SMO - ZA VAS !**



V teh dneh se je v Detroitu odvijal prvi večji avtomobilski salon v tem letu. Tokratno rubriko bomo posvetili znamkam, ki so v Ameriki predstavile bistvene novosti in so zanimive tudi za naš trg.

Aston Martin je predstavil konceptni športni dvosed AM V8 Vantage, ki bo leta 2005 doživel serijsko proizvodnjo. Posebej zanjso razvili aluminijasti V8 motor s 6 stopenjskim menjalnikom, ki poganja zadnji kolesni par. **Audi** je predstavil konceptno vozilo Pikes Peak quattro. V8 motor s prostornino 4.2 litra in dvema turbinskima polnilnikoma zmore 500 KM.



Bentley je v Detroitu predstavil svojega superšportnika Continental GT. Avto ima 6 litrski W12 motor z dvema turbinskima polnilnikoma, ki razvije moč 500 KM. Pri **BMW** so poudarili prenovljena kupe in kabrio serije 3. Prenova je posegla v zunanji dizajn, prilagodljive žaromete in sekvenčni ročni menjalnik (SMG). Svetovna novost pa je bil tudi prototip xActivity Concept, ki je neke vrste izpeljanka prihajajočega X3.



Honda Studio E Concept se imenuje izpeljanka Honde Element. Notranjost je možno spremeniti v zabavno sobico z mešalno mizo za novodobne DJ-e. Avtomobilček ima visoko zmogljiv 2,4 litrski motor z 200 KM. (foto) Hyundaijev koncept OLV (Outdoor Lifestyle vehicle) je namenjen zabavi potnikov.



V letu 2004/05 pričakujejo novo Sonato, Santa fe, mini karavan in SUV vozilo. Kia KCD-1 Slice ponuja športnost, zabavo, udobje in vsestransko uporabnost. Natančno izdelani detajli naj bi dajali izgled sestavljenosti iz rezin. Osrednja konzola je oblikovana po zgledu motocikla. Slice-a poganja 2.7 litrski V6 motor, skupaj z menjalnikom Kia sportmatic. Na Lamborghinijevem razstavišču so se ponašali s konceptnim roadsterjem na osnovi Murcielaga, s katerim so proslavili 40 letnico obstoja znamke **Lamborghini**. 6,2 litrski V 12

motor s 575 KM s pomočjo 6 stopenjskega menjalnika moč prenaša na vsa štiri kolesa. V Ženevi bo svetovno premijero doživel manjši Lamborghinijev športnik, Gallardo, s sredinsko nameščenim motorjem, 6 stopenjskim ročnim ali novim sekvenčnim menjalnikom in štirikolesnim pogonom. Pri **Lexus-u** je blestel novi RX 300 z novo šasijo in novim podvozjem. Predstavil je novo oblikovane stranske zračne blazine in šoferjeve kolenske blazine. Za pogon bo skrbel nov 3.0 litrski motor s 5 stopenjskim avtomatskim menjalnikom. Kot prvi v SUV razredu predstavlja aktivne, torej vrtljive prednje luči. Za udobje bo skrbelo zračno vzmetenje.



Maserati je salon v Detroitu izbral za predstavitev štirikolesno gnanega športnoterenskega konceptnega vozila Kubang GT Wagon. Namenjen je vsakodnevni uporabi. V sodelovanju s 6 stopenjskim menjalnikom ga poganja V8 motor s 390 KM. Predvidoma za salon v Frankfurtu so najavili tudi novi štirivratni model, ki naj bi nasledil limuzinski Quattroporte. **Mazda** je predstavila konceptno vozilo Washu za šest potnikov. Upravlja se s tehnologijo drive by wire, posebnost so LED sprednje luči.



Mercedes-Benz je pod salonske luči postavil najmočnejšo izvedbo prestižnega roadsterja SL s 5,5 litrskim V 12 in dvema turbinskima polnilnikoma, ki zmora kar 493 KM. Premjerno so predstavili novi karavan Mercedes Benzovega E razreda. Sprva so ponudili modela E320 in E500, na voljo pa bodo izvedbe s športnim paketom ali štirikolesnim pogonom.



Mitsubishi Endeavor je terenec za prosti čas, ki ga poganja V6 motor, s 3.8 litri delovne prostor-

nine in 215 KM. Pri Mitsubishiju so pokazali tudi zanimiv prototip imenovan Tarmac spyder, izdelan na osnovi Lancerja EVO, z 2 litrskim turbo motorjem in 300 KM.



Nissan se je ponašal s Titan King Cabom prvim velikim pick-upom iz Japonske, ki se po velikosti in zmogljivostih (5.6 litra, več kot 300 KM) lahko primerja z največjim pick upi na svetu. Predstavili so tudi enoprostorca Quest, s stekleno streho ter ekrani v naslonjalih prednjih sedežev, poleg tega pa še novo Maximo v kateri tudi ponujajo stekleno streho. **Rolls-Royce** je Američanom kot prvim pokazal novega Rolls-Roycea Phantoma, prvega Rollsa izdelanega pod okriljem BMW-ja. Motor je 12-valjnik s 6,75 litri delovne prostornine, ki zmora 453 KM. V notranjosti pa povsod žlahtni materiali.



Nova najmočnejša **Subarujeva** Impreza WRX z 2,5 litrskim prislino polnjenim boxerjem, bo v različici WRX zmogla 227 KM, v zastavonoši WRX STI pa kar 300 KM. **Toyota** je pokazala SU-HV s hibridnim pogonom, ki ga sestavlja V6 motor in električni motorji na vseh štirih kolesih. Fine-S pa je športni avtomobil s pogonom na gorivne celice.



Volkswagen v Ameriki pričakuje velik uspeh z novo predstavljenim Beetlom kabrio.



Volvo pa je leto dni po predstavitvi modela XC90, predstavil še enak model s pogonom samo na prednji kolesni par. XC90 FWD.

**Avtomanija na Koroškem radiu na sporedu vsako soboto po 11. uri !
Kaj več na spletni strani: www.avtoin.com**



ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Spremembe v obveznem zdravstvenem zavarovanju

S 1. 1. 2003 so stopile v veljavo določbe Zakona spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZF; Ur. l. RS št. 60/02; v nadaljevanju: zakon), ki uvajajo korenite spremembe pri postopku uveljavljanja pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ter nov Zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 42/02), ki uvaja spremembe pri pravici do nadomestila plače za čas odsotnosti od dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom. Ker se omenjene spremembe nanašajo na obvezno zdravstveno zavarovanje, katerega izvajalec je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: Zavod), Zavod slovensko javnost podrobneje seznanja o spremembah.

Spremembe v postopkih odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja

Spremembe pri postopku odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja sledijo odločbi Ustavnega sodišča RS, ki zahteva prilagoditev postopka odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja določbam zakona o splošnem upravnem postopku ter prilagoditev postopkov odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja načelu racionalnosti in hitrosti. Temeljni cilji zakonskih sprememb naj bi izboljšali pravno varstvo zavarovanih oseb v postopkih odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, poenostavili postopke odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter povečali pomen strokovno-medicinskih indikacij pri odločanju o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Najpomembnejša sprememba je ukinitje zdravniških komisij kot izvedenskih organov Zavoda. To delo po novem opravljajo "imenovani zdravniki" in zdravstvene komisije Zavoda, ki imajo ustrezna pooblastila, da zavarovanim osebam in delodajalcem v splošnem upravnem postopku omogočajo

učinkovito varstvo pravic.

Skladno z zakonom bodo po novem na prvi stopnji v postopkih za uveljavitev pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja odločali imenovani zdravniki, ki jih imenuje upravni odbor Zavoda. Imenovani zdravnik tako:

- odloča o začasnih nezmožnostih za delo iz bolezenskih razlogov za delo nad 30 dni in v vseh drugih primerih, ko je izplačevalec nadomestila plače obvezno zdravstveno zavarovanje, razen če gre za nego, spremstvo ali izolacijo zavarovane osebe, o kateri odloča njen osebni zdravnik;
- odloča o zahtevi zavarovanca ali delodajalca za presojo ocene izbranega osebnega zdravnika o začasnih nezmožnostih za delo do 30 dni;
- odloča o napotitvi na zdraviliško zdravljenje;
- odloča o upravičenosti zahteve po medicinsko-tehničnemu pripomočku pred iztekom trajnostne dobe in o pravici do zahtevnejših medicinsko-tehničnih pripomočkov;
- odloča o upravičenosti zdravljenja v tujini.

O svoji odločitvi imenovani zdravnik izda sklep. Pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve. Na sklep imenovanega zdravnika se lahko pritoži zavarovana oseba ali delodajalec. Pritožbo obravnava zdravstvena komisija, ki jo imenuje upravni odbor Zavoda, in ki jo sestavljata dva zdravnika in en pravnik. Komisija o svoji odločitvi izda sklep, ki je dokončen. Zoper sklep zdravstvene komisije je možna tožba na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.

Drugačen je postopek v primerih odločanja o pravici do nadomestila, pogrebne, posmrtnine, povračila potnih stroškov, pridobitvi, spremembi ali izgubi lastnosti zavarovane osebe, pravici proste izbire zdravnika in drugih pravicah iz zakona ter drugih zahtevah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, saj o njih na prvi stopnji odloča območna enota Zavoda, na drugi stopnji pa Direkcija Zavoda. Osnovne informacije o postopku odločanja o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja so zavarovancem dostopne tudi preko avtomatskega telefonskega odzivni-

ka Zavoda na telefonski številki 01/30-77-300, in sicer v okviru poglavja 8 in 9.

Spremembe pri pravici do nadomestila plače za čas odsotnosti od dela

Spremembe pri pravici do nadomestila plače za čas odsotnosti od dela sledijo novostim zgoraj navedenih zakonov in se kažejo zlasti v razširitvi pravice v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, novi razmejitvi obveznosti med delodajalci in Zavodom, urejanju področja nadomestil za čas začasne zadržanosti od dela v smislu izboljšanja evidenc o začasnih zadržanostih od dela, ki so podlaga za razmejitve obveznosti med delodajalcem in Zavodom, ter razširitve pravice do nadomestila plače tudi v primerih prostovoljnega darovanja krvi.

Tako novi zakon o delovnih razmerjih v 3. odstavku 137. člena določa, da delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom in sicer do 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar po novem le največ za 120 delovnih dni v koledarskem letu. To pomeni, da se začasne nezmožnosti za delo do 30 dni seštevajo in ko dosežejo skupno število 120 delovnih dni v koledarskem letu, preide obveza plačila nadomestila plače na obvezno zdravstveno zavarovanje že za 1. naslednji dan začasne nezmožnosti za delo, torej 121. delovni dan. Za ugotavljanje, kdaj preide breme izplačila nadomestila na Zavod, torej za pridobitev dokazil o izpolnitvi cenzusa 120 dni, se v postopek uvede načelo, da je dokazno breme na strani delodajalca, kar pomeni, da mora delodajalec obvestiti svojega delavca, da mu je že izplačal v svoje breme nadomestilo plače za 120 delovnih dni v koledarskem letu zaradi bolezni ali poškodbe izven dela. Le na ta način bo osebni zdravnik delavca seznanjen z datumom, ko preide nadomestilo v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in ga pravočasno napotiti k pristojnemu imenovanemu zdravniku Zavodu. Zavod bo za te primere refundiral delodajalcu nadomestilo

plače le tedaj, če bo imenovani zdravnik Zavoda ugotovil, da je začasna nezmožnost delavca za delo utemeljena.

Nadalje 4. odstavek 137. člena zakona o delovnih razmerjih določa, da če gre za dve ali več zaporednih odsotnosti z dela zaradi iste bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom (recidiv), do 30 delovnih dni, pa traja v posameznem primeru prekinitev med eno in drugo odsotnostjo manj kot deset delovnih dni, izplača delodajalec za čas nadaljnje odsotnosti od prekinitve dalje, nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja. Praktično to pomeni, da v primeru, ko je delavec spoznan na podlagi mnenja osebnega zdravnika kot začasno nezmožen za delo na primer za obdobje 3 dni in mu je nato začasna nezmožnost za delo prekinjena, po 9 dneh pa je zaradi iste bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom ponovno spoznan kot začasno nezmožen za delo, velja, da od 1. dneva nove začasne nezmožnosti za delo dalje nadomestilo plače že bremeni Zavod. Vendar pa bo v primeru recidiva osebnih zdravnikov moral zavarovanca takoj napotiti k imenovanemu zdravniku Zavoda.

Skladno z 8. odstavkom 137. člena zakona o delovnih razmerjih je sedaj določeno, da znaša višina nadomestila plače delavca zaradi bolezni oziroma poškodbe izven dela, ki bremeni delodajalca, 80% plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas. To praktično pomeni različno višino in osnovo nadomestila plače v primerih začasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni in poškodbe izven dela do 30 dni in nad 30 dni, kakor tudi v primerih opredeljenih v 3. in 4. odstavku 137. člena zakona, torej tudi znotraj 30 dni začasne nezmožnosti za delo.

Pomembno novost uvaja tudi 2. odstavek 169. člena zakona o delovnih razmerjih, ki določa, da izplačilo nadomestila plače v primeru odsotnosti z dela zaradi darovanja krvi, in sicer za dan, ko delavec prostovoljno daruje kri, bremeni obvezno zdravstveno zavarovanje, in sicer v višini 100% osnove za nadomestilo plače. V primeru zadržanosti od dela na dan darovanja krvi zavarovanca ni potrebno napotiti k imenovanemu zdravniku Zavoda, niti izpolniti Potrdila o

upravičeni zadržanosti od dela, temveč bodo delodajalci v ta namen Zavodu predložili Potrdilo o darovanju krvi, ki ga izda Zavod RS za transfuzijsko medicino in posebno Potrdilo, iz katerega je razvidna osnova za nadomestilo plače. Delodajalec obe potrdili predloži Zavodu ob vložitvi refundacijskega zahtevka.

Ker zakon o delovnih razmerjih ureja oziroma velja le za delovna razmerja, ki se sklepajo s pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem, se določbe 137. in 169. člena zakona o delovnih razmerjih uporabljajo le zanje. Torej le-te ne veljajo za t.i. samo zaposlene, torej za kmete, samostojne podjetnike, samostojne kulturne delavce itd..

Osnovne informacije o pravici do nadomestila plače so zavarovancem dostopne tudi preko avtomatskega telefonskega odzivnika Zavoda na telefonski številki 01/30-77-300, in sicer v okviru poglavja 5 in 6.

Pravni, administrativni in finančni vidiki izvajanja sprememb

Na podlagi zakonodaje, ki stopi v veljavo 1.1.2003, je Zavod izvedel postopek dopolnjevanja in usklajevanja Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jih je 10.12.2002 obravnavala in sprejela skupščina Zavoda, nanje pa mora dati skladno

z zakonom soglasje še minister za zdravje. Da bi zagotovili nemoteno uveljavljanje pravic zavarovanih oseb, je Upravni odbor Zavoda dne 6.11.2002 sprejel tudi Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o obrazcih in listinah za uresničevanje obveznega zdravstvenega zavarovanja, na podlagi česar je Zavod pripravil spremembe nekaterih listin in prečiščena besedila navodil za izpolnjevanje teh listin, ki jih je objavil v Zavodovem glasilu Občasnik - akti in navodila št. 4/2002. Omenjena navodila pričnejo veljati 1.1.2003. Za uvajanje novih obrazcev in listin je določeno prehodno obdobje, tako da bo Zavod sprejemal dosedanje obrazce in listine do 31.1.2003.

Zaradi nove organizacije in novih organov Zavoda ter vodenja postopkov ob upoštevanju določb zakona o splošnem upravnem postopku znašajo finančne posledice sprejete novele zakona ZZVZZ-F) za Zavod po prvih ocenah letno najmanj 100 mio SIT. Zaradi zakonskih sprememb pri pravici do nadomestila plače med začasno nezmožnostjo za delo pa znašajo finančne posledice za Zavod po prvih ocenah letno najmanj 3,3 mlrd SIT.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Območna enota Ravne na
Koroškem

PO FLOSARSKO ali: Prorelax na Vratih

Skorajda na meji med občinama Dravograd in Muta oziroma v stari šoli na Vratih je ob izteku leta 2002 nastala nova, kar prijetna flosarska gostilna. Lokal, temeljito preurejen iz nekdanje šole, diha nekaj preteklosti, ko so prav tu mimo "Fiktorjevega lenta" še pluli flosi, zadnje smo gledali v začetku petdesetih let minulega stoletja.

Gledali in občudovali smo flose in kajake vse dokler niso "bobri" pri Vuzenici zajezili Dravo. Skupaj z deročo reko so zatonile bajke o daljnih "rajzah", o gostilnah in

dogodkih, ki smo jih otročaji kar požirali. Pod stropom velike sobe, v kateri najde prostor vsaj osemdeset gostov, so slike, kar precej jih je starih, dokumenti izpred stoletja, nekaj pa je tudi današnjih. Odsevi preteklosti so. Točilni pult, zanimive izvedbe, peč in osebje, oblečeno menda tako kot nekdanj. Domačnost si s preteklostjo kar prijetno podaja roke in pravijo, da tudi postrežba ni slaba, da vabi dobra glasba. Flosi in čolni so ta čas na obali, še več, letos je vse vklejano v led, na kar smo že

skoraj pozabili v desetletju milih zim. Če pogledamo firmo, vidimo, da je to "skup spravi" Prorelax iz Dravograda.

Ob tem ko nastaja še manjši muzej NSU-jevih motornih koles, pa bi znal v bližnji prihodnosti tu nastati, seveda predvsem v poletnem času, privlačen turistični kotiček. Tradicionalna postrežba v prijetnem okolju, ribolov, lov, pa tudi turističnih zanimivosti v tem okolju ne manjka, le vedeti zanje in spomniti se jih je treba.

K. Valtl

Muta: Želijo kraljico

V farni cerkvi na Muti skorajda že stoletje dolgo igrajo in seveda tudi pojejo ob spremljavi starih mehanskih orgel, ki so jih, kot kažejo kronike, že takrat stare prenesli iz cerkve Sv. križa nad Dravogradom. Torej častljiva starost!

Tokrat je stroka predlagala nove orgle s petnajstimi registri, s 198 lesenimi in 758 kovinskimi piščali. Če se povrnemo, prišli bi

do tega, kar so načrtovalci predvidevali že pred stoletji. V župnijskem arhivu so namreč našli zelo star načrt prvotnega predloga orgel, ki jih mnogi še vedno imenujejo tudi "kraljico inštrumentov".

Vse to bi župljane stalo okroglih osemnajst milijonov tolarjev. Kot vedno so tudi tokrat za pomoč zaprosili ljudi, kakšnih deset tisočakov po družini bi bilo za prvo fazo

menda dovolj. Pa smo zopet pri denarju za kulturo. V cerkvenih krogih sicer obljublajo, da se z novimi orglami ne bi zaprli v svoj svet, temveč bi jih ponudili tudi za izvajanje drugih glasbenih zvrsti. Glede na dosedanje izkušnje bi v to menda res lahko zaupali.

-kv

Športno društvo Ribnica na Pohorju OBVESTILO ZA JAVNOST

Športno društvo Ribnica na Pohorju sporoča vsem ljubiteljem smučanja, da je vlečnica v Ribnici na Pohorju pričela obratovati 9. januarja 2003. Proga je urejena in imajo 50 cm naravnega snega na 50 cm podlage iz umetnega snega.

Vlečnica obratuje:

- od ponedeljka do petka med 12. in 16.uro ter 17. in 21. uro
- med vikendi in prazniki pa med 9. in 16 uro ter 17. in 21. uro

Smučišče v dolžini 300 metrov je v neposredni bližini centra Ribnice, oddaljeno samo 200 metrov. Zaradi bližine, lahke dostopnosti in cen kart je vlečnica v Ribnici na Pohorju v veliko veselje otrok in vsem ljubiteljem smučanja.

Vse dodatne informacije lahko dobite na telefonski številki **041 566 844** pri gospodu Hubertu Vezoniku.

LJUDI, ZAR STE VI NORMALNI???

Puljski festival knjig in avtorjev, potekal je decembra, je postregel tudi s slovensko sekvenco. Na festivalu, že 8. po vrsti, ki mu je organizator nadel delovno ime "Sa(n)jam knjige u Istri", sta se zgodila dva slovenska trenutka: Zajtrk z avtorjem, na katerem je sodeloval Tomaž Šalamun kot gost zajtrka v kavarni Mozart, in koncert skupine Jazoo, ki se je zgodil v kulturnem klubu "Uljanik" večer prej.

Željko Markovič Quarantotto, sociolog, avtor knjige "Državljska nepokorščina" in najzaslužnejši gostitelj, je poskrbel, da je vse potekalo v najlepšem redu, da je publika pred slovenskimi gosti navduševal Marko - basist lokalnega dueta Manig, ki je izvedel solo nastop in prepričal vse nejeverne Tomaže, da bo večerno dogajanje v klubu balzam za ušesa, ki bo kljub ritmično zahtevnim kompozicijam zaradi harmoničnosti skladb blagodejno vplival na poslušalstvo. Martin Konjajev, tolkalist, je začutil dobro vzdušje v dvorani in se s paleto svojih tolkal pridružil Marku ob nastajanju zares dobrega džeza.

Dobre volje, sproščeni so fantje začeli uredničevati svoj del obveznosti in so v dobrem tempu navduševali večinoma izbirčno občestvo. Med glasnim odobravanjem se je razločno slišal glas navdušenega poslušalca: "Ljudi, zar ste vi normalni!"

Kljub visokim, a vendarle realnim pričakovanjem, je nastop koroške skupine presegel vse do takrat uporabljene superlative, ki so si jih fantje priigrali z interpretacijo svoje prve zgoščenke ON TIME. Kot pove že naslov "Ob času", njihov čas ob tako homogenem ustvarjanju vedno novih in še boljših kompozicij šele prihaja. V zadovoljivo napolnjenem klubu so fantje začutili vso pozitivno energijo, ki jo ustvari glasbeno zahtevno poslušalstvo, presenečeno nad kvaliteto in domiselnostjo izvajalcev.

Drugi dan kasno dopoldne smo obiskali sam knjižni sejem, ki se je razprostiral po pritličju Doma hrvatskih branitelja, v središču, lučaj od kluba, kjer se je zgodil večer z Jazooji v glavni vlogi. Obisk sejma je koristil vsem, saj je v kavarni Mozart, na samem sejmišču, prišlo do izmenjav vseh vrst naslovov, pozdravov, dobrih želja...

Naša pot se je iz Pulja preko prelepe centralne Istre nadaljevala na Reko, kjer je bil dogovorjen "špil" v klubu "Spirit". Reka se, kot industrijsko močno mesto, Istri pod pazduho, utaplja v gospodarskih problemih, ki jih prinašajo novi čas, nov pomen denarja,



nov način preživljanja. Klub "Spirit", ki je v centru mesta, nasproti železniške postaje, ex tovarna Bencic, daje občutek alternativnega zbirališča mladih Rečanov, ki pa, roko na srce, ne kažejo prevelike želje po kreativnosti; nasprotno, kažejo naveličnost lokalnih oblasti. Srečujejo se s težavami, kot se srečuje vsa hrvaška mladež, delujejo dokaj apatično. Nezainteresiranost je v veliki meri krivec za njihov neuspeh.

Zbrane je ogreval lokalni trio PHC, ki pa našega basista Davida kljub arogantnosti ni mogel spraviti k delanju neprofesionalnih napak. Ker smo si ostali privoščili kavo pred nastopom, sta namreč v klubu ostala le David in Bogdan, ki pa sta na etnično zbadanje PHC-jev odgovorila s potrpežljivostjo, toleranco in vrhunsko izvedbo, ko je bil čas za to. Potem so v polni zasedbi

pričarali gledalcem nepozaben večer, ki se je kljub naelektrenemu ozračju sprevrgel v glasbeni užitek. Čeprav sprva ni kazalo, da bo večer uspel, so Jazooji dokazali, da njihova glasba pomirja še tako vročekrvne, ki so stali in opazovali dogajanje na odru z odprtimi usti. Vrnili so se na željo publike in zaigrali še eno kompozicijo.

Po koncu, ko smo že vse pospravili, je v krog pristopil še Damir Radović, glavi organizator v Spirit-u, ki ni skrival navdušenja, ni pa skrival tudi neugodnega občutka zaradi napetega ozračja, ki je sprva vladalo.

"Izvinite, molim vas, stvarno me je stid."

Ko se je zavedel, da smo na Reki zgolj mimogrede in da se nihče ne obremenjuje z neumnostmi, ki lahko vržejo čudno svetlobo na glasbo, se je sprijaznil z dejstvom, da je gostil vrhunske glasbenike. *Grega*

NAPOVEDUJEMO:

Koroški kantavtor Milan Kamnik bo v februarju 2003 izdal svoj četrti samostojni album z naslovom *Prežih in jaz*. Tudi tokrat so k izidu albuma prispevali številni donatorji, ki zvesto stojijo ob strani znanemu tribunu koroške pesmi in besede. Izid zgoščenke je napovedan za obletnico Prežihove smrti, 18. februarja.

SNEG, POTICA IN PESEM

MIKLAVŽEVANJE PRI PLODRU V ŠENTANELU

Piše: Renata Picej



V Miklavževi knjigi je vse, kar se je dobrega in slabega med letom zgodilo, tudi zabeleženo.



Ko je urin kazalec že napovedal nov dan, smo tisti, ki smo še bili pri močeh, sedli kar za veliko mizo v kuhinji Plodrove domačije.

Bilo je prav tako, kot je bilo zapisano v vabilu na miklavževanje, ki ga je več kot 400 članov našega ljubljanskega kluba prejelo že konec novembra...

Koroški hribi so bili potopljeni v temo in preko vijolične večerne zarje so zdrknili v žamet preoblečeni temni in težki oblaki. V dneh pred srečanjem je bilo nebo proti večeru odeto v gorečo oranžno barvo, kar je pomenilo, da Miklavž in njegovi pomočniki pečejo piškote in druge dobrote. To je bil dober znak. Pomenil je, da naši člani niso tako hudi grešniki, da se Miklavž na napovedani večer ne bi oglasil in prinesel darov...

Ko smo se pod večer zbrali na Plodrovi domačiji, pred katero je veter vztrajno

ugašal prižgane sveče in bakle, ki so kazale pot do toplega hrama, je v kuhinji dišalo po pred kratkim spečeni potici. Pogled v kulinariki posvečen prostor, kjer vedno kraljuje gospodinja Marina, je razkril vabljiv štrudelj in na krožnikih pretegajoče se testene parkeljne dolgih jezikov in širokih oči. V sobi, kjer je že namizni dekor napovedoval svečanejši decembrski dogodek, je na mizi ob vhodu, poleg kozarcev z aperitivom mirno gorela velika rdeča sveča.

Večer so nam polepšali in ga spremenili v nepozabni dogodek člani okteta TRO Prevalje, Mateja Kumprej na citrah in glasbenik Boštjan Perše. In seveda je prišel tudi Miklavž s svojim spremstvom. Ob prihodu Miklavževega sprevoda, v katerem so bili

poleg Miklavža tudi trije parkeljni in angelček, so žametni oblaki nad Plodrovo domačijo posuli prve snežinke. Ko so zunaj poplesavali in hiteli k zemlji beli kristali, je Miklavž, oblečen v belo obleko in bele rokavice, pokrit z obrednim pokrivalom cerkvenih dostojanstvenikov - mitro in oprt na veliko zlato škofovsko palico, odprl veliko rdečo Miklavževo knjigo ter začel z obredom obdarovanja. Njegovi beli lasje in bela brada so zbujali takšno zaupanje, da so odrasli in otroci, ki jih je poklical k sebi, zlahka povedali, kaj so dobrega storili v preteklosti ali kaj še bodo. Nekateri pa so na pomoč poklicali tudi svojega angela in se mu priporočili ...

KKL napoveduje:

Prvomajski izlet z ladjo Dalmacija. Odhod v soboto, 26. 4. 2003 iz Kopra, povratek 3. 5. 2003; (Koper - Dubrovnik - Igoumenitsa - Korinški kanal - Pirej - Mykonos - Katalon - Koper). Cena 129.000 SIT po osebi v dvoposteljnih kabinah, (zagotovljena kategorija in posebna cena, zgolj za prijavljene pri KKL). Informacije, rezervacije na sedežu kluba v Ljubljani oz. pri Renati Picej.

Nagrada za Frančka Lasbaherja



Z leve: dr. Matjaž Kmeč, prof. Franček Lasbaher, dr. Lucija Čok

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije je oktobra 2002 v Ljubljani podelilo 11 nagrad najzaslužnejšim vzgojiteljem in učiteljem. Nagrajence je pozdravil predsednik države Milan Kučan, slavnostna govornica pa je bila dr. Lucija Čok, donedavna ministrica za šolstvo, znanost in šport. Med nagrajenci je bil tudi **prof. Franček Lasbaher**, predstojnik koroške enote Zavoda za šolstvo. Iz utemeljitve za nagrado povzemamo:

"Gospod Franček Lasbaher je po diplomi na Filozofski fakulteti leta 1963 postal profesor angleškega in nemškega jezika in se zaposlil na slovenjgraški ekonomski šoli, kjer je do leta 1985 tudi ravnateljaval. Nato je prevzel dolžnost predstojnika koroške enote Zavoda za šolstvo.

Kot predstojnik te enote je pomembno vplival na hitrejši razvoj šolstva na Koroškem. Osnova njegovim prizadevanjem in uspehom

je bila zavest, da se koroška regija lahko razvija le, če bodo njeni prebivalci v letih svojega izobraževanja deležni temeljite kulturne spodbude. Zato je v vseh svojih dejavnostih spodbujal čut do splošnih in krajevnih kulturnih vrednot, še posebej pa je poudarjal, da splošne kulturne in izobrazbene ravni ni mogoče doseči brez znanja tujih jezikov.

Zato gospod Franček Lasbaher vneto spodbuja tudi čezmejno sodelovanje in na vsakoletnih seminarjih seznanja avstrijske osnovnošolske učitelje s slovensko kulturo in zgodovino. Med izrazito operativnimi nalogami pa se prof. Lasbaher v zadnjih letih posveča predvsem uvajanju devetletke na Koroškem, kar je danes njegova osrednja in najzahtevnejša naloga.

Če povzamemo: glavna vrlina gospoda Frančka Lasbaherja, ki prejema nagrado za življenjsko delo, je njegova sposobnost povezovanja strokovnega pedagoškega dela s klasičnim prosvetnim delom za dvig splošne kulturne ravni prebivalcev Koroške in širšega prostora."

Dodati moramo, da je Franček Lasbaher prvi začel načrtno raziskovati in izdajati zgodovino koroškega šolstva: Koroško šolstvo od preteklosti do sedanjosti, (1996), Zgodovina šolstva v Mislinjski dolini od pričetkov do osvoboditve 1945 v zborniku Slovenj Gradec in Mislinjska dolina 11 (1999), Sto let osnovne šole Sele-Vrhe, (1998), Tristo let osnovnega šolstva na Ravnah na Koroškem (knjiga je pred izidom, posamezni deli so objavljeni v Šolski kroniki (1/2001)), razprava o zgodovini OŠ Šmartno ob njeni 190-letnici (2000), zapis Pokrajinski vidiki srednjega šolstva v knjigi Koroška pokrajina (2001). Njegove razprave so objavili: Šolska kronika Šolskega muzeja Slovenije, Sodobna pedagogika, Zborniki ŠC Slovenj Gradec, Odsevanja itd.

Tradicionalne so učiteljske in ravnateljske ekskurzije, ki so prispevale k poglobljanju pedagoške prakse. Rezultat nekaterih učnih poti so tudi knjige kot Britanske šolske vzporednice - Koroški ravnatelji v Angliji (1997), Slovensko-nemške šolske vzporednice (2000), Slovensko avstrijske šolske vzporednice (2002) in še marsikaj.

Franček Lasbaher je obravnaval tudi številna kulturna in pedagoška vprašanja; objavil je številne ocene, kritike, komentarje v Književnih listih, Šolskih razgledih, Vzgoji in izobraževanju, Večeru, Slovenskem vestniku itd.

Jozé Potočnik

Razgledi:

MATJAŽU PIKALU NAGRADA "VEČERNICA"

Naš rojak, pesnik in pisatelj **Matjaž Pikalo**, je konec lanskega leta za svojo otroško knjigo "Luža" prejel nagrado "večernica", ki jo vsako leto podeljuje mariborski časnik Večer za najboljše slovensko mladinsko literarno delo. Na razpis je lani prispelo preko 50 del.

Luža kličejo šestinpolletnega Rana, ker je kar naprej moker. Če se ne polula v hlače, pade v lužo ali se polije s čajem.

Knjiga o malem šolarju, ki že zna "brat in pisat" (KOPER npr. prebere POKER, TAKSI pa TAKI), vsebuje dvanajst zgodb, ki pa ne pomenijo nujno natančnega zaporedja mesecev v letu.

Razen Rana nastopajo v njih mali šolarji Ernej, Mak in Maj, Kolumbija, Tisa, Nika, Ela, Milenca in Lana pa vzgojitelji in starši, ki dežurajo v vrtcu.

Luža pripoveduje o dogodkih večinoma v samih prostih stavkih in stilu: Vlak ne piska, ker je na električno. Na železnici je stal en železničar. Ladje so parkirane na morju.

V vrtcu ne smejo govoriti grdih in angleških besed, a jih imajo z odraslimi vred seveda kar naprej na jeziku: drek, šit, ful, kul, tu mač, izi. - So rekli "jes" in začeli pet.

To so junaki, ki spredaj nimajo zob in si večinoma še ne znajo zavezati

čevljev niti si sami obrisati ritke. Prste štejejo takole: palec, sesalec, kazalec ...

V vrtcu ne smejo nositi orožja in zabavajo se z rimami:

"Ti pa kadiš, raka dobiš." "Kdor kadi, smrdi in umre čez tri dni." "Reci figa - tebi pa žaba v riti miga."

Njihovo življenje je sestavljeno iz samih majhnih dogodivščin in nezdod, ki se pripetijo zdaj temu, zdaj onemu bodisi na morju, na kmetih, na Gradu, največ pa seveda v vrtcu. Tudi prva cigareta je vmes in zaljubljanje v sošolke.

Knjiga Luža, ki jo je Prešernova družba izdala l. 2001, je torej napisana duhovito, delno kot karikatura šolskih spisov, z dobrim poznavanjem jezika in mišljenja malih šolarjev. Ker je polna humorja in optimizma, ni čudno, da je "premagala" stilo morda bolj odlične konkurentke ali, kakor bi zaključil Ran s svojim priljubljenim reklom: "... če veš." - (Ko bo velik, bo žaba.)

Za knjigo sploh ni treba delati reklame, ker je v koroških knjižnicah to jesen nenehno izposojena.

Marjan Kolar

KOROŠKA IN KOROŠCI V ZADNJEM DELU ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE

Decembra 2002 je izšel zadnji, 16. del Enciklopedije Slovenije. Prinesel je kazalo za vse knjige, od A do Ž pa tista gesla, ki niso bila objavljena v prejšnjih 15 delih. Vzroki za to so bili različni.

Najlaže razumljivi so tisti, ki se nanašajo na strokovnjake (zdaj že srednjih let), ki pred časom še niso izdali toliko pomembnih del, da bi zadostili merilom. Sprejemljive se zdijo tudi poprave "krivic", ko bi moral biti

posameznik že davno uvrščen v enciklopedijo, a je kdove zakaj izpadel.

Legen je postal pomemben zaradi najdb v cerkvi sv. Jurija. Popolnoma nerazumljivo pa je, da je šele zdaj smel biti objavljen podatek o Leškem rokopisu (o Črnjanskem ga še vedno ni), o Hudi luknji pa o prevaljskem slikarju Franju Golobu.

Preden začnem s pregledom krajev, podjetij, dosežkov in posameznikov, zajetih v

16. zvezku enciklopedije, naj povem, da mi je bilo pri izbiri oseb merilo kraj rojstva. Pri tem se zavedam, da se kdo od naštetih morda sploh ne čuti Korošca, vendar se v globlje in predvsem dolgotrajno preverjanje tega vprašanja nisem spuščal.

Navajam priimek in ime, kraj in leto rojstva ter poklic.

Ambrožič Melita (Mislinja, 1956) bibliotekarka.

Batič Franc (Gornji Dolič, 1948) botanik.

Borovnik Silvija (Sl. Gradec, 1960) literarna zgodovinarica.

Borstner Bojan (Sl. Gradec, 1954) filozof.

Eiletz Marjan (Sl. Gradec, 1926) arhitekt.

Erič Milan (Sl. Gradec, 1956) slikar, avtor animiranih filmov.

Golob Franjo (Prevalje, 1913 - 1941, Domžale) slikar, mapa lesorezov N'mav čriez izaro, eden prvih talcev.

Gornji Dolič. Razpotegnjeno naselje med Paškim Kozjakom in Pohorjem, pomembno med NOB in pri zaključnih bojih proti ustašem.

Grah Jože (Sl. Gradec, 1941) gospodarstvenik.

Grizold Anton (Radlje, 1956) obrambni minister.

Med pesniki haikujev je omenjen Mežičan Marijan Mauko.

Hanžek Matjaž (Sl. Gradec, 1949) pesnik, varuh človekovih pravic.

Holz Eva (Sl. Gradec, 1946) zgodovinarica.

Huda luknja, kraška jama blizu Gornjega Doliča.

Jereb Berta (Črneče, 1925), onkologinja, ambasadorica RS v znanosti.

Jezernik Kristijan (Črna, 1948) biolog.

Johnson Controls - NTU, tovarna v Sl. Gradcu.

Jurjašević Boris (Sl. Gradec, 1955) filmski režiser

Knez Jože (Črna, 1925) gospodarstvenik.

Kresnik Peter (Vuzenica 1850 - 1928) hidrotehnik.

Kunc Mitja (Sl. Gradec 1971) smučar.

Lasbaher Franček (Sv. Jurij ob Ščavnici, 1938) strokovnjak za šolstvo in nasploh in posebej za koroško.

Legen, naselje, znano po ostankih zgodnesrednjeveške cerkve in grobovih iz 9. - 10. st. v cerkvi sv. Jurija.

Leskovar Bojan (Libeliče, 1931) gospodarstvenik.

Leški rokopis. Najstarejše pričevanje slovenske govornice v Mežiški dolini.

Letonja Marko (Maribor 1961) dirigent.

Lorenci Janko (Radlje, 1943) novinar, urednik Sobotne priloge Dela.

Pri prvi laparoskopski odstranitvi žolčnika v Sloveniji l. 1990 v bolnišnici Sl. Gradec sta omenjena Janez Gorjanc in Nado Vodopija.

Mrzel Ivan (Golavabuka, 1937) veterinar.

Pečko Karel (Vuhred, 1920) slikar in organizator kult. dejavnosti, ustanovitelj Galerije lik. umetnosti v Sl. Gradcu.

Plesničar Božo (Sl. Gradec, 1940) kemijski tehnolog.

Prevent v Sl. Gradcu, vodilni evropski proizvajalec sedežnih prevlek. Združuje 30 podjetij v 8 državah in zaposluje nad 7.000 delavcev.

Pungartnik Marjan (Legen, 1948), pesnik, prozaist, dramatik.

Simoniti Barbara (Sl. Gradec, 1963) pesnica, prevajalka.

Slivnik Danilo (Sl. Gradec, 1950) novinar.

Šparemblek Milko (Prevalje, 1928) baletnik in koreograf.

Tajnikar Maks (Sl. Gradec, 1951) ekonomist.

Zazula Ciril (Prevalje, 1924) arhitekt.

Odgovor na vprašanje, zakaj kakšno ime morda po krivici manjka, poznajo uredniki Enciklopedije Slovenije in njihovi sodelavci iz naših krajev.

Marjan Kolar

Piše: Niko R. Kolar

DECEMBRSKA PRAZNOVANJA

Miklavževo je bilo za mojo malenkost usodno že davno nekoč. Bilo je v času, ko so komajda utihnili strelci partizanskih osvoboditeljev izpod obronkov Uršlje gore. Rodil sem se v slovenjgraški bolnišnici. Rojstvu je botroval legendarni dr. Stane Strnad, ki je bil do mlade matere izjemno tolerant in prijazen, saj ji je takoj po porodu celo dovolil pokaditi cigareto... Kmalu po rojstvu so mi naredili lepo "rusko" ime Nikolaj, ki je bilo očitno všeč moji materi in verjetno še komu bolj komunistično nastrojenemu Prevaljčanu.

Sicer pa nimam kaj reči, praznovanje rojstnega dne in godovanje hkrati ni slaba zadeva, predvsem je zelo racionalna zame in seveda za moje sorodnike, prijateljice in prijatelje! Tudi obdarovanja niso kar tako, miklavži, parklji, angeli in nenazadnje šibovja, so me spremljala dolgo skozi mladostna leta in me prepričevala, da "miklavževska" šega ne sme zamreti. Na srečo so zdaj, v letu 2003, tudi takšni časi, ki so za obdarovanje otrok hvaležnejši in z darili bogatejši... Če niso ravno digitalni

fotoaparati, CD predvajalniki, volani za avtomobilske otroške simulacije..., pa morajo biti najmanj ekskluzivne Elanove smuči Team Rating.

Klementina Golija in Karmen Stavec sta umetnici, ki sta 12. 12. popestrili decembrski večer v prekrasnem avto-salonu FORI v Velenju. Ena z odličnimi umetniškimi deli, olji na platno, in druga z čudovitim glasom skozi inerpretiranje popularnih popevk, ki so njena značilnost oz. posebnost. Dobro,

da ne bo kakšnega sprenevedanja z moje strani, lahko zapišem, da Klementina Golija še vedno slovi kot ena najlepših slovenskih slikark mlajše generacije in da mi osebno zelo ugaja Karmen Stavec, kot ena najbolj postavnih in urejenih pevk, pa čeprav včasih s kar preveč izrezanim dekoltejem. Saj bi človek ne bil toliko podvržen zunanosti in praznovalnemu blišču, če ne bi ob omenjeni otvoritvi slikarskih del, ki je bila v moji organizaciji, srečal nekaj prijateljev in znancev, ki so mi dragoceni in vredni vsega spoštovanja... Pa še kratka tradicija nekaj velja, novoletni večer, ki se je sicer datumsko odvijal sorazmerno hitro, je pritegnil obiskovalce s Koroške in Šaleške. Ta večer se je končno ustvarilo neko novo vzdušje prisrčnosti, za nekaj ur se je odmaknila problematika poslovne in družinske vsakdanosti, razbremenil je ljudi tesnobe, poskušal optimistično zastavljati misli posameznikom v prijaznejše naslednje leto 2003. In po odzivih še dolgo potem, je srečanje uspelo!

Božični večer je nekaj hvaležnega, nekaj prazničnega in nekaj svetega. Priprave in sama postavitve jaslic pomeni v marsikateri

družini svojevrsten obred. Obred, ki ni podvržen "samopostrežnemu" nakupu, ampak je plod ustvarjalnosti dedov in babic, staršev in celo otrok. Še najbolj izstopajo leseno izrezljane upodobitve jasličnih figur. Lahko pa so tudi papirnate, železne, lončene in včasih tudi voščene. Vse skupaj pa seveda le z enim namenom - služiti za uprizoritev Kristusovega rojstva.

Res pa je, da se ta dediščina spreminja in nam sporočilnost božičnega časa lahko prinese tudi v takšni obliki, kot jo že tradicionalno prakticirajo v občini Mislinja, ko ljudem, v nenavadno zanimivi Hudi luknji, člani domačega kulturnega društva uprizarjajo žive jaslice.

Obdarovanja za božička so običajno skromnejša, so pa drevesa lahko prekrasno okrašena, ne samo v domačih ambientih, temveč tudi zmeraj bolj v javnih in drugih prostorih... Sam se bi moral ob tej priložnosti komu malo potožiti, ker me je božiček z darili zaobšel, ne glede na to, da so pod prelepem drevesčkom samevali trije prijazno nastavljeni paketi...

Silvestrovo, zapuščenje preteklega leta 2002 in vstopanje v novo leto 2003. Bil je

vražje naporno v zadnjem večeru. Skoraj celodnevno mrzlično nakupovanje po trgovinah je marsikoga toliko utrudilo, da se je davno pred polnočjo zleknil na kavč in oddremal urico ali dve.

Seveda je bilo takšnega dremanja na S - 8 v Slovenj Gradcu kmalu konec. Nekaj po deveti uri se je začel spektakel vsega mogočega in za današnje razmere tudi nemogočega. Petarde in rakete so dobre tri ure sikale v nebo s takšno silovitostjo in močjo, da se tega ne da popisati. Hrup in pokanje je uničevalo prijazno družinsko silvestrovanje, je povzročalo v ljudeh jezo in prepir, je klicalo na pomoč policaje vsega sveta, je klicalo razum in željo, da bi vendarle že enkrat vse skupaj prenehalo. Pa se ni, še dolgo po odpiranju polnočnega šampanjca se okolje ni umirilo, ko pa se je, je končno za zaključek neke vrste lep ognjemet popravil neljubi vtis. Ni pa mogel spremeniti odločitve, da bomo naslednje silvestrovo praznovali nekje daleč, kdo ve kje, čisto gotove pa ne na Tomšičevi...

Študentarije

Moj dežnik je lahko balon

Piše: Mojca Erjavec

Pravljica Ele Peroci, ki je današnji generaciji študentov pred leti krajšala zimske večere. Prav take kot zdaj, le da so danes za preživljanje prostega časa na voljo bolj glasne, predvsem pa bolj množične dejavnosti. V Ljubljani imate priložnost, da povežete preteklost s sedanostjo. V gledališču Glej namreč igravo predstavo, ki spomni na "včeraj", ko smo še imeli čas verjeti, da lahko s pomočjo domišljije, energije, prestavimo gore in poletimo v svet.

To zadnje je ostala želja številnih odraslih otrok. Manjka pa žara in volje, ki bi poiskal način, pot, kako to doseči. Z najnovejšimi povabili in številnimi slavospevi naši "mali Švici" postajamo vse manj za "skupno stvar", vedno manj navdušeni za družbene aganžmaje. Tudi med študenti že nekaj let, odkar so minile evforične post-samosvojitvene sanje, vlada pasivnost, apatija, malodušje. Predobro nam gre, da bi se nam bilo treba še naprezati. Naj drugi poskrbijo, da nam bo bolje.

Povsod pa ni tako. V začetku decembra sem teden dni preživela v drugem največjem romunskem mestu, Cluj - Napoci. Pustimo ob strani, da sem noč v vlaku iz Budimpešte preživela v napol budnem stanju, kajti kuhanju romunskih nacionalnih železnic se je pridružil še spovednik, ki je sam opozoril na možnost tatov na nočni progji. Kar malo me je sram vseh predhodkov, ki sem jih prinesla s seboj, in ki so se prvih nekaj ur celo uresničevali. Le počasi, a vedno bolj, mi je prostor z vsemi svojimi posebnostmi zapel na poseben način. Ljudje so kljub vsem žavbam, s katerimi so namazani, in težavam, s katerimi se spopadajo, nasmejeni in odprti. Študentski domovi so pod vsakim našim standardom, mesečna plača znaša okoli 150

evrov. Država je ohromela, preveč je korupcije. Gospodarska rast je nizka, razvija se le majhen del. Kljub temu romunska študentka Laura načrtuje, kako pomagati otrokom iz sirotišnice, njen prijatelj Dan se s sirotami ukvarja zvečer. Čez dan namreč diplomirani inženir popravlja Xeroxove kopirne stroje.

Štirinajst dni kasneje me v Zagrebu pričaka 10 študentov, članov Kluba Anglistike na Filozofski fakulteti. Faks je star, "sesut", opremljen v spartanskem slogu z ostanki polpretekle zgodovine. V mestu pogosto srečam berače, tudi mlade. Seveda je Zagreb veliko bolj čist, urejen in okrašen kot Cluj, a Ljubljana z božičnimi stojnicami in "novoletnimi okraski previsoke vsote, da bi jo izdali" prekaša oba. Vzdušje na zagrebški fakulteti pa je lahko za zgled našim študentom. Gostje iz Ljubljane se pred zagrebškimi kolegi ne morejo izgovarjati na pomanjkanje sredstev, na slabe življenjske pogoje, na nemoč pred profesorji,.... Nam ne grozi nenaklonjena avtoriteta, nasprotno - od vseh strani prihajajo zahteve po angažiranosti, po pomoči. Ki pa je seveda zastoj. Na lepe oči. Za iskren nasmešek.

Prvi večer so nam Hrvati pripravili "slovenačko veče". Igral je slovenski bend, se pilo slovensko vino (naše darilo). Drugi večer je gledališka skupina posebej za nas predpremierno uprizorila predstavo Monty Python's Flying Circus, ki jo sami pripravijo, zrežirajo in uprizorijo. Zadnji dan je Borna za 40 ljudi skuhal brunch, solato z morskimi sadeži in eno s tuno, poleg smo jedli kruh in sir. Med vožnjo domov sem razmišljala o zadregi, ki bo gotovo nastopila, ko nam bodo gostitelji obisk vrnili v Ljubljani. Kdo se bo javil za sprejem, spremstvo in skrb. Najbrž bomo ostali isti kot zmeraj, zanesenjaki.



Imamo preveč, da bi si želeli še kaj, in premalo, da bi hoteli pomagati drugim. Smo v "egoistični" fazi - kot otrok med svojim tretjim in sedmim letom (prosto po spominu). Nekateri so že naprej. Firma Bosch (ja, vedno bosch moj) menda 90 odstotkov svojega dobička namenja širjenju dobrega med "sosedo". Kar smo po njihovi široki definiciji (skoraj) vsi južno ali vzhodno od nemške meje. Njihovi programi obsegajo tako financiranje celotne bolnišnice v Nemčiji, kot tiskanje študentskega časopisa v ukrajinskem Kijevu. Theodor Heuss Kolleg (<http://www.theodor-heuss-kolleg.de>) spodbuja predvsem širjenje demokratičnih načinov mišljenja, MitOst Š www.mitost.de Č povezuje različna kulturna okolja, Bosch Lektorji so na fakultetah zato, da poleg nemškega jezika promovirajo tudi socialni aganžma. Za sredstva se lahko prijavi vsakdo, ki ima voljo, željo in čas delati za druge, ob tem tudi zase.

Tako si v prednovoletni Ljubljani večkrat zaželim nazaj v sivi in umazani Cluj, pa za polomljene klopi "zagrebaškega sveučilišta". Pogledati na stvari z drugačne strani, s tiste, kjer samo denar ni dovolj za srečo, je najteže in obenem najlaže. Ostaja želja, da bi v novem letu 2003 to uspelo vedno večim. Da bi lahko pogledali nazaj, na čas nedolžnosti in velikih oči, razprli krila domišljije in se ne ustrašili višine, da bi bil dežnik lahko balon - za vsakogar od nas.

NOVA KNJIGA:

IZZIV ISKANJA Marijana Lačna

Konec lanskega leta je knjižno polico koroških avtorjev obogatila nova knjiga Izziv iskanja ... iz mojih potovanj. Napisal jo je planinec, alpinist, svetovni popotnik, Marijan Lačen, izšla pa je v samozaložbi.

Oznaka 'potopis' je gotovo prava s strokovnega stališča, sicer pa zveni dokaj pusto. Bralec si lahko predstavlja, da 'popotnik' (avtor) opisuje, kako je pripravljaj opremo, prtljago, kaj vse je v njej, kako je kupil karte in se je prevažal z avtom, letalom, avtobusom, hodil peš in videl to in ono ... Nič od tega - oziroma je vse to; vse to je namreč opisano takrat, ko se je kaj posebnega zgodilo. Npr.: oprema je omenjena takrat, ko jo je vsak udeleženec po 30 kg od višine 3300 m nosil sam..., ko jim je 'izgínila', ko so se štirje alpinisti vrnili z vrha Ararata in ni bilo ne šotora, ne opreme, ne treh sopotnikov, ... ko so jo z brega gledali skupaj z gumijastim čolnom, zakačeno med čeri sredi divje deroče Tare ...

Vsebina knjige je razvrščena po pravilu od bližnjega k daljnemu. Po prijetnem uvodu z doživeto opisanim sončnim vzhodom in prelepim sončnim zahodom, ki ga je pisec doživel v družbi nekje v **Karavankah**, beremo o prvem vzponu v navezi v ostenje Raduhe. Potem se podamo z družbo na pot po **Jugoslaviji**, kjer je omenjen Durmitor in nato opisan spust po reki Tari. Veličastna reka, za plovbo odprta 80 km, z nad 1000 m globokimi kanjoni, divjimi brzicami in (pre)malo izkušeni popotniki v dveh gumijastih čolnih, v katere domačin in poznavalec Tare 'ne bi dao ni košaru kupusa, kamo li svojo ženo' (niti košare zelja, kaj šele svojo ženo)... Z alpinisti smo nato na najvišjih gorah v **Centralnih Alpah** in na najvišji gori Evrope, Mount Blancu (4.807 m).

Nato potujejo v **Tučijo**, kjer popotniki po 4000 km vožnje dosežejo vznožje Ararata (5.165 m), kjer je pozneje za las manjkalo, da se niso znašli v turškem zaporu... Sledi odprava v Južno Ameriko, v Peru in tam po sledovih inkovske civilizacije, obisk pri prebivalcih na jezeru Titicaca (na višini 3.812 m) sproža niz vprašanj brez odgovorov.

Sledi popotovanje po **Afriki**, 'prizori za bogove' s strehe sveta, kot imenujejo najvišjo goro Afrike, Kilimanjaro (5.895 m). Pet dni so na safariju, kjer jih uspe srečati 'velikih pet': bizona, slona, leva, leoparda, in nosoroga....

In nato **Združene države Amerike** po dogem in počez. V njih ogledi svetovnih znamenitosti, tistih, ki jih je ustvarila narava, pa tudi čudesa človeških rok; ogled znamenitosti Washingtona in New Yorka, pogled s ploščadi WTC na Manhattan... Nato popotovanje na **Novo Zelandijo** in ganljivo srečanje s Črnjanom, Stankom



Strmčnikom in njegovo ženo Ivanko... Skok v novo tisočletje doživijo dvanajst ur prej, kot pri nas in si ga polepšajo z vzponom na prekrasno goro Taranaki iz slikovitih vulkanskih kamenin. Nazadnje še popotovanje v **Azijo**, v nemirni Nepal in vzpon v osrčje himalajskih vrhov, na Kala Pattar (5.550m) in pogled z njega na najvišje gore sveta in med njimi na Mount Everest.

Povsod izvemo tudi najzanimivejše podatke o deželi, naravnih danostih, podnebjju, spoznamo posebnosti življenja ljudi, omenjena je njihova hrana, običaji, zgodovina, odnosi med narodi, splošno družbeno naravnost v državi... Vendar vse natanko do tiste meje, ki bralca zanima. Noben podatek ni odveč, vsak pomeni pomembno dejstvo za boljše podoživljanje pozneje opisanih dogodkov: vzponov na (najvišje) gore, ogledov svetovnih znamenitosti, odkrivanju neznanih dežel, stikih z ljudmi in življenjem prebivalcev v teh daljnih krajih,...

Prav na koncu preberemo še lep zaključek kot povzetek življenjskih spoznanj in modrosti, s katerimi se je avtor obogatil, ko se je predajal tisočletja starim modrostim Tajске in Nepala.

Knjiga Izziv iskanja je pisana izredno dinamično; opisano dogajanje je tisto, ki je bilo posebno, drugačno, izjemno, eksotično. Posamezni dogodki so opisani prav dramatično (zaplet s turško policijo, naporu do skrajnih telesnih in duševnih zmogljivosti).

Eksotika krajev in pokrajin je opisana dovolj predstavljivo, da ob branju živo podoživiš tisti zelo oddaljen svet in prav zato povsem drugačen od našega. Posebej doživeto so opisani trenutki, ki jih avtor doživi, ko ves utrujen od naporov doseže davno postavljen cilj, ko z osvojenega vrha doživi 'pogled za bogove'.

Celotno besedilo poživljajo duhoviti dialogi, ki so največkrat nastali v trenutkih, ko se je popotnikom zataknilo, ko so se znašli v povsem nepredvidenih okoliščinah.

Ob branju te knjige je pametno imeti atlas. Vsi popotniški cilji so dejansko svetovne znamenitosti (razen domačih gora, ki pa so znamenite, ker so naše), zato zlahka najdemo opisane poti. Seveda je knjiga učbenik za bodoče popotnike na teh poteh, zanimivo branje za vedoželjne srednješolce in za vse tiste bralce, ki jih zanima daljni, širni svet

Besedilo dopolnjujejo številne črno bele fotografije, vse posnete v neponovljivih, izjemnih okoliščinah, popotnikom v spomin, bralcem za pogled v trenutke s popotovanj.

Knjiga je v mnogih pogledih pisana s tako širino, da bo v njej vsak bralec našel kaj, kar se mu bo posebej vtisnilo v spomin, kar bo prav zanj najbolj zanimivo. To je prijetno branje, knjigo prebereš 'na dušek'.

Marta Repanšek

RELAX KOROTAN SLAVIL V CELJU

V Celju je bil finale zimske lige na odboj. Na finalni turnir so se uvrstile ekipe CMC Publikuma, Rudarja iz Velenja, Ljubljane in Relax Korotana. V prvem polfinalu je Relax Korotan z 8:6 premagal CMC Publikum. Za Korošce so bili uspešni Grizold trikrat, Stojnič in Kramberger po dvakrat, en zadelek pa je dosegel Stočko. V drugem polfinalu je Rudar z 11:7 izločil Ljubljano.

V boju za tretje mesto je Ljubljana z zadetkom Karapetroviča v zadnji sekundi z 11:10 premagala domačine iz Celja.

Finale je bil sila napet. Korotan je povedel že 7:2, a utrujenost je naredila svoje in Rudar je še dobri dve minuti pred koncem vodil 11:8. Korošci so se na krilih odličnega

vratarja Dušana Kordeža uspeli pobrati in v napeti končnici osvojili končno prvo mesto. Rezultat finalne tekme je bil 12:11. V finalu je za Korotan šest zadetkov dosegel Kramberger, trikrat je bil uspešen Stočko, po dvakrat Stojnič, en zadelek pa je dosegel Podvinski.

Korotan je igral v postavi: vratarja Dušan Kordež in Sanel Porič, Peter Stočko, Niko Podvinski, Boštjan Grizold, Simon Kramberger in Peter Stojnič. Ekipo je vodil Edin Osmanović. Za najboljšega igralca turnirja je bil izbran Željko Spasojevič, vratarja Janko Šribar (oba Rudar), najboljši strelec pa je bil Simon Kramberger (Korotan) z osmimi zadetki. Korotan je v

dvorani Golovec presenetil marsikoga. Na turnirju je imel samo eno menjavo, medtem ko so imele druge ekipe veliko številčnejšo zasedbo. Z zmago je presenetil tudi organizatorje in samo Združenje prvoligašev.

Kot kaže, je bilo vse pač pripravljeno za finale CMC Publikum : Rudar. Tako so se nekateri funkcionarji in igralci celo že slikali ob prehodnem pokalu, tudi nagradi za najboljšega igralca in vratarja pa sta bili podeljena po čudnem kriteriju. Na koncu pa se je v Golovcu plesala samba v stilu Korotana, saj so knezi odnesli glavno denarno nagrado, ki so si jo igralci povsem zaslužili.

B.T.

Korotan prodan!



Na skupščini ND Korotana na Prevaljah je prišlo do pričakovane odločitve o prodaji kluba. Nov lastnik je postal zasebni konzorcij, v imenu katerega je pogodbo podpisal koroški podjetnik Vladimir Zaluberšek. Kupnina za klub, ki se je v zadnjih sezonah otepal hudih finančnih težav, je bila poplačilo dolga v višini več kot 60 milijonov SIT.

Nov lastnik se je obvezal, da bo poplačal vse zaostale obveznosti v takem roku, da bo Korotan ostal v prvi ligi, vendar najkasneje do prvega marca letos. Prav tako lahko nov lastnik spremeni ime Športnega kluba Prevalje, a po besedah Zaluberška bo ime Korotan (brez Relax) ostalo, klub pa naj bi se registriral kot Korotan d.o.o..

V zameno za prevzem dolga je zasebni konzorcij v brezplačni najem dobil s pogodbo določene parcele in nogometno igrišče z vsemi pripadajočimi objekti. Zasebni konzorcij naj bi uredil igralno površino, razsvetljavo igrišča, prav tako naj bi se končno začela tudi izgradnja tribune.

Pogodba o najemu je bila sklenjena med Vladimirjem Zaluberškom s.p. in občino Prevalje. V imenu Korotana je kupoprodajno pogodbo podpisal predsednik Josip Ivanič, v imenu zasebnega konzorcija pa Vladimir Zaluberšek. O imenih igralnega kadra, predsednika in direktorja Zaluberšek ni hotel govoriti, za spomladanski del sezone pa bo imela nova ekipa na voljo 30 milijonov tolarjev.

B.T.

SLAVILA RUDAR...

Na Prevaljah je v organizaciji Nogometne šole Prevalje potekal turnir v malem nogometu za kadete in mladince za pokal občine Prevalje. Prvi dan se je pomerilo kar sedemnajst kadetskih ekip, ki so bile razporejene v štiri skupine. Iz skupin so se v finalni del turnirja uvrstile ekipe Publikuma, Rudarja, Dravinje in Aluminija.

V prvem polfinalu je Aluminij z 2:0 premagal Publikum, v drugem pa Rudar Velenje s 3:0 Dravinjo. V finalu so bili boljši Velenjčani, ki so s 4:0 porazili vrsto Aluminija. Tretje mesto je osvojila Dravinja. Najboljši igralec kadetskega turnirja je bil Uroš Rošer, najboljši vratar Safet Jahič (oba Rudar), najboljši strelec pa Tilen Rotovnik (Nogometna šola Prevalje).

...IN DRAVOGRAD

Drugi dan so nastopili še mladinci. Deset ekip je bilo razvrščenih v dve skupini, v polfinalu pa so se pomerili Drava, Dravograd, Dravinja in Nogometna šola Prevalje. V prvem polfinalu je Nogometna šola Prevalje po streljanju šestmetrovk izločila Dravo, v drugem pa je bil Dravograd z 2:0 boljši od Dravinje. V koroškem finalu med Nogometno šolo Prevalje in Dravogradom so z 2:0 slavili Dravograjčani. Tretje mesto je osvojila ekipa Dravinje.

Za najboljšega igralca je bil izbran Rok Kac (Dravograd), za najboljšega vratarja Matic Pušnik, najboljši strelec pa je bil Denis Čurič (oba Nogometna šola Prevalje). Oba dneva je bil turnir odlično organiziran, za kar nosijo zasluge predvsem športni delavci Nogometne šole Prevalje.

B.T.

Mednarodni plavalni miting "Ravne 2003"

TANJA KUMPREJ PETKRAT ZLATA

Marljivi delavci plavalnega kluba Fužinar, na čelu s predsednikom Miranom Kosom, so 11. in 12. januarja imenitno izpeljali jubilejni 30. mednarodni miting v 25-metrskem bazenu DTK na Ravnah. Zbralo se je kar 253 plavalcev in plavalk različnih starosti iz šestih držav, kar je pomenilo, da je bila prireditelj izjemno množična. Prijavljenih je bilo še nekaj več klubov, toda zaradi slabših vremenskih pogojev so udeležbo zadnji hip odpovedali nekateri tuji klubi.

Zato pa so na miting tokrat svoje plavalce in plavalke poslali, z izjemo dveh, vsi slovenski klubi. Čeprav je bil poudarek na druženju in tekmovanju mlajših upov, so bili v središču zanimanja predvsem nastopi izbrancev reprezentančnega selektorja Cirila Globočnika. Tako je bila najuspešnejša plavalka dvodnevne prireditve Anja Klinar iz Radov-

ljice, ki je šestkrat zmagala, hkrati pa dosegla tudi najboljši rezultat mitinga, merjen po mednarodnih tablicah, v disciplini 200 m mešano.

Med fanti se je odlikoval reprezentant Emil Tahirovič, član Triglava Kranj, ki je štartal le trikrat in vselej prepričljivo ugnal svoje tekmece. Dosegel je tudi najboljši rezultat na mitingu, v disciplini 100 m prsno.

Znova se je izkazala tudi plavalka domačega kluba, Tanja Kumprej, ki je v konkurenci članic osvojila pet prvih mest in eno drugo. Prav tako sta po petkrat stali na zmagovalnih stopničkah še Radoveljčanka Sara Isakovič in Madžarka Anemaria Csiszar, ki je bila nasploh najboljša tuja tekmovalka. Sicer pa so dobre uvrstitve (med najboljše tri) v svojih starostnih skupinah dosegli še ostali mlajši plavalci in plavalke Fužinarja: Suzana Tahiri,

Gabrijela Golob, Kaja Sonjak, Anja Novak, Petra Jovan, Žana Prislan, Damir Dugonjič, David Kačič, Martin Paradiž, Nace Novak, Rok Sagmeister, Toni Pori in Lovro Šuler.

Velja še omeniti, da so letošnji miting na Ravnah s svojo prisotnostjo obogatili ugledni moške slovenskega plavanja. Navzoč je bil selektor slovenske reprezentance Ciril Globočnik, ki je podal pozitivno mnenje o vsakoletni prireditvi. Pa predsednik Plavalne zveze Slovenije Jure Prosen, ki je med drugim obljubil tudi finančno pomoč s strani krovne organizacije pri načrtovanju izgradnji olimpijskega 50 -metrskega bazena. Na Ravne je prispel tudi naš najboljši plavec, evropski prvak v disciplini 100 m mešano, Ljubljčan Peter Mankoč, ki pa tokrat ni nastopil.

Ivo Mlakar

Ravenski odbojkarji želijo tudi v nadaljevanju državnega prvenstva ostati v vrhu razpredelnice

ŠE NAPREJ Z DOMAČIMI KADRI

Odbojkarji Fužinarja Metala sodijo vsa leta med najboljše klube v Sloveniji. Tudi v preteklih enajstih krogih prvega dela prvenstva, ko so nastopali z izključno domačimi igralci, so opravičili vlogo kandidata za uvrstitev med najboljše štiri ekipe. Res je, da so v svoji igri kakovostno nihali, saj so denimo v drugem in četrtem krogu doživeli prepričljiva poraza v Slovenski Bistrici in Mariboru, toda to jih ni vrglo iz tira. Izgubili so kasneje le še na Ravnah proti vodilnemu Salonitu in prezimili na odličnem 2. mestu. Te dni se je spomladanski del prvenstva že pričel in fantje trenerja Goloba so že odigrali tekmo na Bledu.

"Ocena nastopa v jesenskem delu je zelo dobra, kajti večjih spodrseljajev si nismo privoščili. Zaigrali smo slabše le proti Svitlu in Stavbarju ter v zadnjih dveh krogih, kljub zmagam, izgubili po točko v Murski Soboti in doma z Bistričani. Očitno nam igra teh ekip ne ustreza preveč. Omenjena poraza v začetku prvenstva sta prišla po zaslugi ne dovolj dobre pripravljenosti in uigranosti mojih varovancev.

Čeprav moram reči, da ekipa že nekaj časa igra skupaj, da je novinec, če lahko tako rečem, v naši šesterici, le povratnik Vlado Kotnik, ki je prej igral v Mislinji, pa je bilo v uvodnih tekmah opaziti nekaj pomembnejših stvari. Štartalimo z novim podajalcem Jelenom, ki je zamenjal Radjenoviča, pa

tudi sprejem začetnih udarcev ni bil najboljši. Kasneje smo napake uspeli popraviti in našo igro pripeljali na solidno raven, tudi po zaslugi podajalca," vidi vzroke za slabši štart trener **Branko Golob**, ki je vodenje ekipe prevzel od Adija Urnauta.

Izgleda, da Ravenčanom zlasti Mariborčani niso pisani "na kožo", njihova igra jim nikakor ne ustreza.

"Ne le odbojkarji Stavbarja, ki proti nam vselej zaigrajo z veliko motivacije, tudi dvorana Tabor je za nas nekako začarana. Že pred tekmo smo slutili, da ne bomo osvojili niti niza. Vse se je dogajalo v glavah mojih igralcev, ki niso bili v stanju izpeljati pravih akcij. Seveda smo tudi v pokalu izpadli proti mariborskim odbojkarjem, po katastrofalno slabi igri v njihovi dvorani. Nič ni pomagalo, da smo jih doma premagali z maksimalnim izidom. V skupnem seštevku osvojenih točk so bili oni boljši. Toda poraz v pokalu me ni preveč razočaral, čeprav nismo ponovili uspeha iz leta 2001, ko smo bili drugi. Izgubili smo proti ekipi, ki se je prav tedaj s svojo igro kakovostno vzpenjala. Bili so v naletu in neustavljivi.

Naša igra temelji na reprezentantih Bogdanu Kotniku in Davidu Slatinšku. Zadovoljen sem z nastopi obeh, čeprav bi v nekaterih tekmah lahko prikazala več zavze-

tosti. Pohvaliti moram predvsem oba centra, Vlada Kotnika in Jureta Kokota, ki sta skozi celoten jesenski del igrala še najbolj konstantno. Malce je v formi nihala naš drugi sprejemalec začetnih udarcev, Nejc Pušnik iz Črne, ki je sicer odličen odbojkar, vendar ima to smolo, da se mora na treninge voziti iz Ljubljane, kjer je na študiju. Razumljivo, da se pri njemu večkrat kaže utrujenost."

Do bistvenih igralskih sprememb v ravenski ekipi v zimskem odmoru ni prišlo. V tekmi z Blejci je prvič zaigral tudi podajalec Marko Drevenšek, ki se je vrnil k Fužinarju, potem ko je nekaj časa igral za Mislinjčane. Na mestu libera oz. prostega igralca je trener Golob že v zadnjih tekmah jesenskega dela preizkusil mladega Stravnika, ki se je pokazal v dobri luči.

O kakšnih okrepitev s tujimi odbojkarji pri Fužinarju ne razmišljajo. Sicer pa jim tudi ni potrebno, kajti na Ravnah uspešno deluje odbojcarska šola pod vodstvom Branka Goloba, kateremu pomagata trener kadetov Matej Spanžel in trener dečkov Bogdan Kotnik. Praksa iz preteklih let, ko so na Ravnah "vedrili in oblačili" tuji igralci in strokovnjaki, včasih tudi dvomljive kakovosti, se ne sme ponoviti. Takšnega mnenja so tudi v vodstvu kluba, ki mu predseduje Danilo Pudgar.

Ivo Mlakar

Vuzenica: MOJSTRI LOKOV

Nad Vuzenico, tam kjer je še ohranjenih nekaj ostankov nekdanjega mogočnega gradu, v avtentičnem okolju ostankov starega obzidja, je bilo letošnje že deveto tradicionalno srečanje in seveda tekmovanje koroških lokostrelcev. Titive je napenjalo kar nekaj znanih imen. Tekmovanje je obiskal tudi predsednik Lokostrelske zveze Slovenije, pa še nekaj tekmovalcev evropskega in celo svetovnega prvenstva.

Sicer pa so tokrat izjemno streljali Ravenčani, ki se jih drži tudi sloves odličnih organizatorjev. Prvič so bili 28. decembra 2002 na tekmovanju Dravograjčani, organizirani kot klub. Torej imamo v Dravogradu registriran novi lokostrelski klub in ker vemo, da je tu doma kar nekaj odličnih strel-



Ko pojejo titive

cev, bi znali z leti prerasti v ugleden klub. Sicer pa so na zaključku, bilo je pri Prodnarju, ugotovili, da stopamo letos v deseto leto plodnega regijskega sodelovanja in v enainštirideseto leto klubsko organiziranega lokostrelstva na Koroškem, ki je prve zametke v okrilju tabornikov poglano že koncem petdesetih let prejšnjega stoletja.

Veliki mojster so na koncu zagotovili, da se bomo tudi v tem letu dobivali, tekmovali, pa tudi poskušali doprinesti kakšno točko k ugledu in uvrstitvi tega športa v Sloveniji in na drugih tekmovanjih, kajti lokostrelstvo je postalo tudi olimpijska disciplina.

-kv

Vaš preprih:

TIMSKO DELO V DEVETLETKI

Dejstvo je, da želimo z devetletko ponuditi našim otrokom sodobnejšo, predvsem pa bolj življenjsko šolo za vse otroke! Prav zaradi drugačnega pristopa k poučevanju in komunikaciji z otroki (in starši) delava v paru učiteljica in vzgojiteljica tudi na podružnični osnovni šoli v Javorju nad Črno na Koroškem. To - tako imenovano - timsko delo je še toliko bolj pomembno v kombinaciji, kjer je zaradi narave dela taka pomoč zelo potrebna. Delo poteka integrirano - brez šolskega zvonca. Ker smo pričeli delati z leto dni mlajšimi otroki in ker želimo doseči večjo povezanost med znanji, je za doseg cilja nujno potrebno projektno učno delo in s tem problemsko dojemanje snovi. Tako delo pa terja drugačno posredovanje snovi, ki je možno le z dobrim timskim delom, kjer se morata učiteljica in vzgojiteljica dopolnjevati in nadgrajevati. Ker delava v trojni kombinaciji, morava pouk še bolj skrbno načrtovati.

Zelo pomembno pa je tudi, kako devetletko spremljajo in doživljajo starši. Sprva je bilo veliko različnih mnenj in ugibanj, kako bo. Mnogi niso bili ravno navdušeni! Menili so, da je pomik začetka šolanja za eno leto navzdol prezgoden in da otroci pri teh letih še niso zreli za šolo, pri čemer so verjetno izhajali iz lastnih izkušenj. Prav zaradi tega sva se odločili, da jim malo približe predstaviva najino delo. Pripravili sva ždan odprtih vrat'.

Moram reči, da poteka sodelovanje s starši na naši šoli zelo dobro. Obe z učiteljico se trudiva, da bi bilo naše delo čim bolj bogato, starši pa nama radi stojijo ob strani. Mnogi starši so prav presenečeni, da so otroci tako radi v šoli. V veliko zadovoljstvo jim je, da šestletnike v uva-

janje novih znanj spremljajo obe, vzgojiteljica in učiteljica, in se pohvalno odzivajo na najino delo. Z različnimi oblikami sodelovanja in srečanj želijo izvedeti še več. Zdaj, ko spoznavajo, kako korenito so se spremenili načini in metode poučevanja, ki upoštevajo predvsem razvojno stopnjo otrok, so mnenje spremenili. Vedo, da so bili vsi pomisleki odveč in da so se pokazale prednosti šolanja.

Povabili sva jih k pouku in po najinem mnenju s tem najbolj prepričali starše. Pri vajah za bogatenje besednega zaklada in drugih jezikovnih veščinah sva vključili v pouk tudi starše. Ko pa so učenci reševali pisne naloge (oz. tiste na učnih listih), so starši izpolnjevali anketni list, na katerem sva jih povprašali o nekaterih vtisih in mnenjih o našem delu. Rezultati ankete so pokazali, da so starši z najinim delom zadovoljni, posebej pa so poudarili, da se jim zdi potrebno, da pri pouku delo učiteljice dopolni tudi vzgojiteljica.

To je podatek, ki naj bi ga upoštevali tudi tisti, ki načrtujejo in so odgovorni za uspešno delo v devetletki - tudi na podružnici. Republiški normativi namreč določajo, da je pomoč vzgojiteljice potrebna v kombiniranih oddelkih z več kot desetimi učenci. Ker jih je v Javorju v trojni kombinaciji samo 8, tovrstna pomoč torej ni načrtovana. Vendar smo po lanskem težavah pri realizaciji programa letos le izposlili 5 ur tedensko dodatne pomoči vzgojiteljice in najino delo dokazuje, da je tovrstna pomoč nujno potrebna. Tudi praktiki iz šol, kjer izvajajo devetletko že četrto leto, ugotavljajo, da je tovrstno sodelovanje zelo potrebno.

Na podružnicah pa se soočamo še z drugo težavo. Ker na podeželju otroci ne obiskujejo otroških vrtcev, prihajajo v devetletko naravnost od doma, brez kakršnekoli socializacije, ki jo nudi vrtec ali pa jo je dala otrokom mala šola, ki je z uvedbo devetletke ni več. Mislim, da bi jo morali na podeželju vendarle uvesti nazaj!

Drugo šolsko uro so se nam pridružile še specialna pedagoginja, ga. Lidija Janko, socialna delavka, ga. Karmelina Pečovnik in študentka pedagogike, ki na centralni šoli opravlja program prakse. Specialna pedagoginja je za starše pripravila predavanje o začetnem branju in opismenjevanju. Starši so se zelo aktivno vključili v razpravo in meniva, da jih je to še dodatno motiviralo za delo z otroki. Skupaj smo namreč prišli do zaključka, da otrokovemu besedišču in njegovim celotni samopodobi mnogo doprinese aktivno delo z otrokom, kamor sodijo tudi tisti zgodnji dejavniki, kamor prištevamo pripovedovanje pravljic in najrazličnejše pogovore in besedne igre. Razgovor je s svojimi izkušnjami obogatila tudi socialna delavka.

Zadnji dve uri pa smo izvedli še likovno delavnico, ki sem jo izvedla ob pomoči učiteljice Martine Podričnik. Odločila sem se za prikaz dela v servietni tehniki in na ta način smo dodali piko na našemu druženju s starši. Otroci so svojim staršem dokazali, da znajo biti včasih potrpežljivejši, kot so oni sami. Razveseljivo in po mojem mnenju zelo pomembno pa je tudi, da smo starše z argumenti o timskem delu v devetletki prepričali, da bo šolanje iz kopicenja znanja preraslo v učenje učenja.

Mateja Špeh, vzgojiteljica

Dr. Jožetu Pučniku v spomin

Od tega je že dolgo, zelo dolgo. Na Ravne je prišla mlada slavistka, žena in zasanjana pesnica Irena Pučnik. Zvedeli smo, da je njen mož, Jože Pučnik, politični zapornik. Veliko mi je vedel povedati o njem prijatelj iz Št. Ilja pod Turjakom, Andrej Rozman, tudi sam literat. Tako se mi je bližala in oblikovala podoba o Jožetu Pučniku.

Potem je prišla doba Demosa, čas slovenske pomladi, in na čelu tega gibanja dr. Jože Pučnik, filozof, mislec, prvoborec za preobrazbo neodvisne, demokratične Slovenije. Kot se v zgodovini rado dogaja, se pojavijo priskledniki in se ovenčajo z lovorovimi vencami. In to se je potrdilo tudi zdaj. Resnica pa je in ostane, da je dr. Jože Pučnik stal na čelu velikih demokratičnih sprememb Slovenije.

Tone Sušnik

REKA DRAVA

Reka moje rojstne doline, koliko spominov me veže nate. Še stoji tista zidana hišica ob glavni cesti in blizu reke Drave. Nedavno sem te še videla. Trdna si in kot sneg bela. Gotovo so te dobro vzdrževali in tudi zdaj pobellili, kot nekoč. Tam sem se rodila jaz in moje sestre. Cesta ni bila nevarna, ker takrat še ni bilo veliko avtomobilov. Le dol k Dravi nas mama ni spustila same. Rekla nam je, da živi v reki povodni mož in vsakega otroka, če ga vidi, potegne globoko v vodo.

Le doli od hiše smo te opazovale. Bila si lepša kakor zdaj. Bila si bolj čista in tudi tekla si hitreje kakor zdaj. Zdaj pa si po toliko letih postal motne in temne barve in počasna.

Tedaj, v poletnih dneh je prišel vsako nedeljo ribič iz Maribora. Vedno se je usedel na malo klalo ob reki ter lovil ribe cel dopoldan. Gledale smo, kako visoko je dvignil palico z veliko ribo - potem pa, hop v škatlo.

Neko nedeljo pa je sonce močno pripekalo, posebno opoldne. Tedaj vidimo, kako v naglici prileti ribič k nam. Bil je ves prestrašen:

"Pojdite, prosim z menoj. Na tisti skalici, kjer jaz

vedno sedim, sedi zdaj ogromna bela kača. Zvita je v klobčič, le vrat in glavo drži pokonci. Na glavi ima zlato krono, ki se kar sveti."

Ker očeta še ni bilo domov, nas je mama prišla za roke in že letimo poleg ribiča k reki. Kačo, ki jo je tako v strahu opisal, ni bilo več. Izginila je, kakor se je prikazala.

"Verjemite mi, da nisem imel privida, resnično sem jo videl."

Nam otrokom je bilo žal, da je nismo videli. Nato ribič takoj pobere svojo ribiško palico, nahrbtnik, kamor je hranil ribe ter gre domov. Še prej nam je dal dve veliki ribi.

Komaj smo čakali, da je oče prišel domov, da smo mu kar vsi vprek pravili, da je ribič videl belo kačo s krono na glavi. Oče je ta dogodek drugače komentiral takole:

"To že verjamem, da je videl veliko belo kačo, a da bi nosila na glavi krono, to najbrž ne bo držalo. Kače imajo rade pečino, sonce in vodo. Sonce pa je gotovo močno razpreglo svoje žarke in verjetno se je to videlo kakor zlata krona."

Ribič je še redno prihajal vsako nedeljo, a kače s krono ni nikoli več videl. Kar je bilo najbolj čudno,

da tudi rib ni bilo več na tistem terenu. Torej nekaj je moralo biti na tej stvari, da je šel popolnoma prazen domov. Niti ene ribe ni ulovil. Tudi na tisto mesto, kjer je prej vedno sedel, se zdaj ni upal več.

Še veliko dogodkov bi lahko opisala o reki Dravi, a bi se moje pisanje preveč zavleklo. Ne morem pa mimo tega, da ne bi omenila še enega dogodka o moji rodni reki Dravi. Tedaj sem bila še dekle, bilo je tik po vojni. Počasi je reka začela prinašati človeška trupla. Bili so to sami mladi vojaki, še v uniformah, a se v vodi ni dalo razločiti, čigavi so bili ti nesrečni vojaki. Bili so nekateri tudi zvezani z žico, po pet skupaj. Kaj takega še živ svet nismo videli. Pozneje smo zvedeli, da so jih kar čez most metali v Dravo. Oh, reka Drava, gotovo si jih nekje naplavila na suho, te nesrečnike. Vsega pa je bila kriva vojna. Tedaj se je v moji glavi nehoti porodila misel; kaj pa, če je bil poleg teh nesrečnih ljudi tudi ribičev sin. Saj je vendar vedno govoril o svojem edinem sinu...

Ana Uršej

5. KROJAČKOV DAN NA OŠ FRANJA GOLOBA PREVALJE

Srečanje z Marijo Suhodolčan

Na OŠ Franja Goloba Prevalje je potekal 5. Krojačkov dan. Na šoli, na podružnicah Leše, Holmec, Šentanel, pod šotorom, v Druženem domu na Prevaljah in v obeh vrtcih so potekale različne delavnice. V delavnicah smo obnavljali vedenja o Leopoldu Suhodolčanu, o njegovih delih in poustvarjali. Vsi tisti učenci, ki smo se odločili za novinarsko delavnico, smo v šolski knjižnici pripravljali srečanje s pisateljevo ženo, gospo Marijo Suhodolčan. Izbrali smo nekaj zanimivih odgovorov na vprašanja, ki smo jih gospe Suhodolčan zastavili na našem letošnjem srečanju:

1. Bili ste knjižničarka in Suhodolčanova žena; ste si tudi sami kdaj želeli vstopiti v vode pisateljstva?

Ne, to pa ne. Knjižničarji imamo sicer vse življenje delo s knjigami, a pisanje leposlovja me ni nikoli zanimalo. Sem pa zbirala ljudsko blago in nekaj mojih prispevkov je objavljenih v Koroškem fužinarju.

2. Katera knjiga vašega moža Leopolda Suhodolčana vam je najljubša?

Za otroke Mornar na kolesu, za odrasle pa Dobrijska kolada.

3. Ali je v kakšni knjigi opisal vajino skupno življenje?

Verjetno je najino življenje samo vpletal v svoja

dela. Napisal knjige samo o najinem skupnem življenju pa ni.

4. Kaj je vodilo Leopolda Suhodolčana, da je začel pisati knjige?

To je izgleda že v človeku, tak se rodi. Pisati je začel na učiteljski, kjer so imeli literarni krožek in tam je začel s pisateljstvom. Prva natisnjena knjiga so Ognjeni možje.

5. Na katere nagrade, priznanja je bil Leopold Suhodolčan najbolj ponosen?

Najbolj ponosen je bil na nagrado Zlata knjiga.

6. Ali je bil v OŠ vsa leta odličen?

Ne. Bil je prav dober.

7. Ali je vaš mož Leopold Suhodolčan posebej za vas napisal kakšno knjigo?

Ne, posebej zame ni napisal nobene knjige. Tiskano posvetilo je v Dobrijski baladi, v vsako knjigo, ki je izšla, pa mi je vedno zapisal osebno posvetilo.

8. Mogoče veste, zakaj se je poleg pisanja odločil tudi za slikanje?

To je včasih povezano s pisanjem. Saj imamo več pisateljev, ki slikajo. Na učiteljski so imeli tudi risarski krožek, ki ga je obiskoval.

Bil je zelo nadarjen. Slikal je predmete, osebe, naravo. V kleti je imel atelje. Meni najlepša in najljubša slika je šopek rož

9. Ali vam je všeč, da je tudi vaš sin Primož šel po očetovih stopinjah?

Da, zelo mi je všeč. Vedno, ko izide prva knjiga, mi jo prinese. Na zadnji strani mi včasih zapiše tudi posvetilo. Z veseljem povem, da bo v kratkem izšla nova zbirka: Pozor pravljice.

10. Ali mislite, da je očetovo delo vplivalo na vašega sina Primoža?

Da. Oče je bil vzornik mojemu sinu.

11. Kdo je najbolj spodbujal vašega sina pri pisateljski karieri?

Najbolj ga je spodbujal oče Leopold Suhodolčan, pa tudi sama sem bila zelo vesela njegovih pisateljskih začetkov.

Zahvaljujemo se gospe Mariji Suhodolčan, da je vedno pripravljena na sodelovanje z učenci OŠ Franja Goloba Prevalje. Želimo ji še veliko zdravih in ustvarjalnih let z željo, da se drugo leto spet srečamo na Krojačkovem dnevu.

Mladi novinarji OŠ Franja Goloba Prevalje
Mentorica: Hedvika Gorenšek

Bleščanje in pokanje

Tokratna koroška črna kronika sega v čas božiča in Silvestra, ko smo se poslovili od starega leta. To je čas, v katerem je tudi uradno - po zakonu - dovoljena uporaba pirotehničnih sredstev: petard, raket in drugih pripomočkov. Splošna ugotovitev - ne le na Koroškem - je, da je bilo tokrat "pokanja" in bleščanja nekaj manj kot prejšnja leta. Poglejmo, kaj o tem pravi sporočilo za javnost Policijske uprave Slovenj Gradec.

Dva poškodovana

Policijska uprava Slovenj Gradec je v decembru in v prvih dneh januarja (do 5. januarja), prejela 17 prijav kršitev javnega reda z uporabo pirotehničnih izdelkov. Policisti so zaradi kršitev podali dva predloga za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške. Izrekli so eno denarno kazen in spisali dve pisni opozorili.

Z uporabo pirotehničnih sredstev sta se poškodovani dve osebi - mladoletnik in otrok. Prvi je 08. 12. 2002 na območju občine Ribnica na Pohorju nameraval vreči petardo iz stanovanja na dvorišče. Pirotehnično sredstvo se je odbilo od šipe in padlo nazaj v stanovanje. Mladoletnik ga je pobral in ga nameraval ponovno vreči skozi okno. Tedaj mu je petarda eksplodirala v roki. Razbilo se je okensko steklo, mladoletnik pa se je na srečo le lažje poškodoval (opekel si je prste desne roke).

V drugem primeru - 01. 01. 2003 - sta otroka, stara 9 in 10 let, v Radljah ob Dravi na travniku pobirala ostanke raket, ki so jih ponoči izstrelili občani. Iz ostankov sta doma v kartonsko škatlo stresala nedogorjene eksplozivne snovi v prahu in sta potem to snov prižgala z vžigalnikom. Eden izmed njiju se je ob tem lažje telesno poškodoval - dobil je opekline po obrazu in desni roki.

14. 12. 2002 ob 19.20 so na Ravnah na Koroškem tri osebe metale petarde na cesto. Ena izmed njih je padla v okno mimo vozečega osebnega avtomobila, eksplozija pa je steklo razbila. Voznik je ustavil in kršitelje opozoril na njihovo neprimerno in nevarno ravnanje. Med njimi je prišlo do prepira in celo do pretepa.

Nekaj po polnoči 03. 12. 2002 pa je vinjen Ravenčan skozi okno na cesto metal petarde. Kljub opozorilu je s svojim dejanjem nadaljeval in je bil pridržan do staznitve.

Nezgod v valjarni

V minulem obdobju koroške črne kronike so med izstopajočimi dogodki - poleg prehoda v novo leto - prevladovali zlasti delovne

nezgode. Žal sta bili med njimi tudi najbolj tragični - s smrtnima žrtvama.

O prvi nezgodi je policija javnosti sporočila le, da so bili 19. 12. 2002 popoldne iz bolnišnice v Slovenj Gradcu obveščeni, da je za posledicami delovne nezgode, ki se je pripetila 11. 12. 2002 v valjarni ravenške železarnice, umrl delavec z Raven na Koroškem. Primer raziskujeta komisija policijske uprave in državna tožilka.

Druga tragična delovna nezgoda se je pripetila 27. 12. 2002 okoli 14. ure pri podiranju dreves v gozdu na območju Svetega Danijela pri Dravogradu. Na robu strme globače je domačim M.B. z motorno žago zarezal v 15 metrov visoko bukev, ki se je nenadoma odlomila. Drevesno deblo je udarilo delavca v telo in ga vrglo v štiri metre globoko globačo. Dobil je tako hude poškodbe, da je na kraju nezgode umrl.

Nevaren rezervoar

Policija je bila 13. 01. 2003 ob 13. uri obveščena, da se je v delavnici na Selovcu poškodoval delavec. Policisti so ugotovili, da je T.L. iz občine Dravograd v delavnici nameraval zamenjati napeljavo od rezervoarja do motorja tovornega vozila. V rezervoar, v njem je bilo še 100 litrov nafte, je na bencinski črpalki nalil še 100 litrov nafte in 10 litrov bencina.

V delavnici je odvil pokrov na rezervoarju in pričel s plinskim grelcem ogrevati ventil za dvig šoferske kabine, ki je zaradi nizke temperature zamrznil. Z grelcem se je obrnil proti rezervoarju in prišlo je do eksplozije. Delavec se je pri tem hudo poškodoval (opekline po obrazu). Na objektu je nastalo za milijon tolarjev in pol gmotne škode, na vozilo pa za 60.000 tolarjev.

Akumulatorska eksplozija

Dokaj neobičajna delovna nezgoda - ki opozarja, da nesreča nikoli ne počiva in da pazljivosti nikoli ni preveč - se je pripetila 14. 01. v delavnici trgovine v Otiškem vrhu. V njej se je lažje telesno poškodoval delavec B.K. iz občine

Slovenj Gradec. Delavec je s polnilcem polnil akumulatorsko baterijo viličarja. Med polnjenjem je z izvijačem pričel odpirati celice akumulatorske baterij. Ker pred tem baterije ni odklopil s polnilca, se je pričel sproščati vodik in prišlo je do eksplozije akumulatorske baterije. Pokrov baterije je vrglo delavcu v obraz, vanj pa mu je prav tako brizgnilo nekaj kisline.

"Vroč" napeljava

Med delovne nezgode v širšem pomenu bi lahko uvrstili tudi nekatere požare. Tako so bili na primer policisti 13. 01. obveščeni, da je prišlo do požara na leseni garaži v Spodnjem Javorju, ki je v celoti pogorela. Ogenj se je z nje razširil še na ostrešje sosednjega hleva, vendar so ga gasilci uspeli ustaviti. V garaži je zgorel starejši osebni avtomobil znamke Audi 80, tri kolesa z motorjem, tri motorne žage, gorsko kolo in nekaj orodja. Policisti PP Ravne na Koroškem so z ogledom kraja požara ugotovili, da je prišlo do požara na električni napeljavi osebnega avtomobila. Gmotna škoda znaša dobrih dva milijona tolarjev.

Pešci "na muhi"

Pešci so tudi na naših cestah zagotovo med najbolj ogroženimi udeleženci v cestnem prometu. Tako se je 14. 12. 2002 ob 13.30 na glavni ceste Dravograd - Slovenj Gradec zgodila prometna nezgoda, v kateri se je lažje poškodoval pešec. Voznica osebnega avtomobila U.J. iz občine Ravne na Koroškem, je vozila v strnjeni koloni vozil iz Dravograda proti Slovenj Gradcu. V Otiškem vrhu je pešec A.F. iz občine Dravograd, ki je hodil ob levem robu vozišča v smeri proti Dravogradu, nenadoma stopil na cesto in nameraval zunaj zaznamovanega prehoda za pešce prečkati vozišče.

Pešec, ki je stopil na vozišče, ne da bi se prepričal, ali lahko to naredi varno, je s telesom udaril v prednji bočni del osebnega avtomobila in se lažje poškodoval. Poskus alkoholiziranosti je pešču izmeril 1,69 promile alkohola v

organizmu.

Ob 17.40 dne 19. 12. 2002 pa se je na glavni cesti Velenje - Slovenj Gradec v Mislinji pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila M.B. iz občine Dravograd je vozil po glavni cesti iz Velenja proti Slovenj Gradcu. Med vožnjo po ravnem delu ceste v Mislinji sta mu v bližini prehoda za pešce nasproti pripeljali pravilno po svoji desni strani dve tovorni vozili. Ko sta bila tovornjaka mimo voznika osebnega vozila, se je ta že približeval označenemu prehodu za pešce. Preko njega je tedaj hodil S.K. iz občine Mislinja. Kljub zaviranju voznik osebnega avtomobila ni uspel pravočasno ustaviti in trčenja ni mogel preprečiti. Zadel je pešca ter ga hudo poškodoval.

Čas za sani

Zima je kot letni čas zagotovo bolj primerna za sani in smuči kot za kolesa z motorjem. Nekateri se kljub vsemu podajo v "zimsko motociklistično avanturo" in doživijo tudi šok. Tako se je na primer 31. 12. 2002 ob 16.16 pripetila prometna nezgoda med voznikom osebnega avtomobila J.D. in mladoletnim voznikom kolesa z motorjem, oba doma iz občine Vuzenica.

Voznik osebnega avtomobila je zaradi neprilagojene hitrosti vožnje po vplivom alkohola izgubil oblast nad vozilom. Z osebnim avtomobilom se je postavil preko celotnega vozišča. Tedaj je z nasprotne strani pravilno pripeljal voznik kolesa z motorjem, na katerem je imel še sopotnika, prav tako mladoletnika iz občine Dravograd. Pri trčenju je voznik motocikla dobil hude, njegov sopotnik pa lažje poškodbe.

Preveč "snežnega opoja"

Za pokrajino, ki jo pokriva sneg, radi rečemo, da je polna "snežnega opoja". No "opoj" je doživel tudi M.K. iz občine Krško - in pristal v "čuzi" ter v črni kroniki.

Dne 01. 01. 2003 ob 00.40 so namreč policisti PP Slovenj Gradec odredili pridržanje zoper M.K. iz Senovega pri Krškem.

M.K. se je med silvestrovanjem v počitniškem naselju GTC Kope močno opil. V apartmaju je razbil inventar, se na javnem kraju nespodobno vedel in fizično obračunal na gosti počitniškega naselja. Opozorila policistov, da naj preneha s kršitvijo, ni upošteval, zato je bilo zanj odrejeno pridržanje do streznitve.

Nad očeta

V silvestrski ali novoletni noči so policisti posredovali še enkrat. Ob 02.45 se je namreč B.G. iz občine Prevalje v zasebnem stanovanju v Slovenj Gradcu fizično lotil svojega očeta. Kršitelj je stanovanje pred prihodom policistov zapustil. Svoje nočno "haranje" je zatem čez nekaj časa nadaljeval v prostorih bolnišnice v Slovenj Gradcu, kjer je vpil in se nespodobno vedel do osebja. Zaradi bojzani, da bo s kršitvijo nadaljeval, so ga dali "na hladno" do streznitve.

Odganjanje

Kratko policijsko (s)poročilo: Dne 14. 01. 2003 ob 20.00 so policisti PP Dravograd odredili pridržanje do streznitve zoper vinjenega M.M. iz občine Dravograd, ki je ob 18.30 prišel domov, pričel kršiti javni red in mir - staršema grozil s pretepom in razbil vrata na omari. Ob posredovanju policistov se je pomiril, vendar samo do 20. ure, ko je staršema ponovno pričel groziti s pretepom in pljuvati po stanovanju. Ker je bilo očitno, da bo v pijanosti s kršitvijo nadaljeval, je bil pripeljan na policijsko postajo in pridržan do streznitve.

Zoper M.M. bodo policisti podali predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.

"Bom povsem kratek", se tukaj spet vmeša naš stari znanec Rene, prijatelj mojega prijatelja "tavžentkinstlerja" Mirana. "Upam namreč, da bo sodnik imel blagohotno razumevanje vsaj do enega dejanja M.M. Namreč do njegovega pljuvanja po stanovanju. Fant mi mislil nič hudega. Po moje gre samo za stari slovenski običaj odganjanja zlih duhov s pomočjo pljuvanja. Takšno dejanje pa lahko ocenimo seveda samo pozitivno. Razen, če bi kdo na tak način odganjal duhove in bi kakšen pljunek priletel tudi v moje značilno francosko kosilo: dunajski rezek s pomfrjem in fižolovo solato z bučnim oljem. Potem joj takšnemu kalinu!"

Promet z mamili

Policisti Policijske uprave Slovenj Gradec so oktobra in novembra lani intenzivno zbirali obvestila o združbi več oseb (M.J., N.B., M.A., M.B., N.K., M.I., B.O., A.O., S.G., M.K., in I.P.) iz območja Koroške, Ljubljane in Velenja, ki so se ukvarjale z opravljanjem kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili. V oktobru so namreč zaznali, da je M.J. iz občine Ravne na Koroškem, na Ravnah organiziral združbo oseb, s katerimi je zaradi prodaje nabavljaj prepovedano mamilo heroin. Imel pa je tudi organizirano mrežo odjemalcev - odvisnikov, katerim so redno prodajali heroin.

10. 12. 2002 so na območju Policijske uprave Slovenj Gradec opravili pet, na območju Policijske uprave Celje eno in na območju Policijske uprave Ljubljana dve preiskavi stanovanj in drugih prostorov (v Ljubljani in Celju v sodelovanju s tamkajšnjimi policisti). Zasegli do več predmetov, ki utegnejo biti dokaz v nadaljnjem kazenskem postopku (tehnične predmete in dokumente, zastavljene za heroin, predmete dveh kaznivih dejanj ropa) ter manjše količine snovi, za katere sumijo, da je prepovedana droga (heroin in marihuana).

V skladu z določili Zakona o kazenskem postopku so trem osumljencem odvzeli prostost (en osumljenec je bil po zbranih podatkih izpuščen, dva pa sta bila privedena k preiskovalnemu sodniku Okrožnega tožilstva Slovenj Gradec). Zoper M.J., ki je utemeljeno osumljen storitve kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, je preiskovalni sodnik odredil pripor.

Policisti Urada kriminalistične policije Policijske uprave Slovenj Gradec so na Okrožno državno tožilstvo Slovenj Gradec zaradi utemeljenega suma storitve kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili ovadili 11 oseb. Prav tako so podali kazensko ovadbo zoper M.B. iz občine Velenje, ki je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja ropa in lažnega izdajanja za uradno osebo.

Vir: Policijska uprava Slovenj Gradec

T.I.

HOROSKOP - FEBRUAR 2003



OVEN: Zgodaj se boste začeli prebujati iz zimskega sna - februarске zvezde bodo poudarile vaše odlike hitrega misleca in odločnega bojevnika. Vse, kar se ponuja samo od sebe, bo za vas premalo in prepočas - torej bodite ob pravem času na pravem mestu, zlasti kar zadeva poslovne priložnosti, ljubezni pa pustite še nekaj časa za mimo okrevanje.



BIK: Nič kaj se vam ne bo mudilo v novo pomlad. Zatikalo se bo predvsem zato, ker se boste najbrž počutili notranje razpeti med dom in službene in družbene izzive. Zamižite malo, da nevihte minejo in se raje razvajate s prebiranjem česa romantičnega, delček vzdušja se bo zagotovo preselil tudi v resničnost. Če pa bodo zunanji izzivi le prehudi, boste znali odločno reagirati.



DVOJČKA: Še vedno vas izziva resni sopotnik Saturn in vas spodbuja, da se osredotočite na bistveno, pa naj gre za vsakdanje malenkosti in še pomembnejše, za velike življenjske odločitve. Izkoristite ta vpliv in potipajte, kakšne so vaše zaloge širšega znanja in koliko so odnosi s svetom še živi - prav na teh področjih boste lahko februarja najbolj učinkoviti.



RAK: Vestno izpolnjevanje obveznosti vam je najbrž že zlezlo pod kožo, ne da bi razmišljali, kaj imate od tega. Nekaj zdrave skrbi zase bo v tem pogledu kar dobrodošlo - znali boste prijazno zahtevati, kar vam pripada - naj bo torej izmenjava obojestransko. V partnerstvu si dovolite pogledati pod površino - prav boleča mesta kažejo, da se tesno dotikate. Mirno raziščite!



LEV: Še vedno žarite v Jupitrovem spremstvu in zdrava samozavest lahko odpre marsikatera vrata, predvsem so vam na voljo bližnjice k toplim čustvenim vezavam in ustvarjalnosti. Le kanček strpnosti, če se vam bo zazdelo, da vsi drugi hočejo vedeti več ali pa se celo umestiti na vaš prestol. Povabite jih k sodelovanju ali pa se jim izognite - zakaj bi zapravljali čas na nepravem mestu.



DEVICA: Z zvezdno pomočjo bi zdaj lahko zagnali kolo vaše kariere, morda se vam zdi, da ste v preteklosti neke običali. Osredotočite se na vsakdanje obveznosti in preverite, kaj vam gre najbolj od rok. Še več, od podrobnosti poglejte na celotno panoramo - zdaj je čas, da se ponovno pretehtate vaš dolgoročni izbor: kaj je vaše poslanstvo, kaj vas zares osrečuje?



TEHTNICA: Morda se je v vaše čustvene odnose prikradla zmešnjava, ki jo poskušate prespati ali nadomestiti z burnim družabništvom. Ta začasna rešitev pa bo kmalu odslužila, zato poskusite z izločanjem priti do bistva. Z zvezdno podporo boste zbrali dovolj poguma, da se boste lahko iskreno soočili s sabo in potem še z vsemi vpletenimi. Spregovorite!



ŠKORPIJON: Venera vas bo poskušala vplesti v nekoliko otožne ljubezenske odnose, morda se boste znašli v vlogi svetovalca, morda celo kot protagonist. Sodelujte, a ohranite svoj teritorij in dovolj energije za področja, kjer še bolj prekipava: kariera in dom vas najbrž trenutno notranje razdvajata, zato si morda želite kak čustveni obliz - druga polovica meseca mu je bolj naklonjena.



STRELEC: Z Marsovo energetsko podporo boste odlično opremljeni za dejavno poseganje v okolico. Čeprav ste postavili lastne cilje na prvo mesto, boste največ dosegli prav v sodelovanju. Somišljeniki vas bodo takorekoč poiskali sami in nasprotno: pretirano prepričevanje bi jih lahko odgnalo. Tudi s partnerjem se boste najlaže uskladili, če bo v igri blaga potrpežljivost.



KOZOROG: Venera vam prinaša toplejše čase in obenem malo otožnosti - morda vas skbi, da bo prekmalu minilo ali da se vam vse skupaj pač samo zdi. Pustite razumu svojo pot tehtanja in zatekanja na varna materialna tla, a februarске toplote, ki lahko do temeljev ogreje vaše partnerstvo, le ne gre prehitro spustiti skozi vrata. Naposled se boste v dvoje tudi veliko laže znebili delovnih zaostankov.



VODNAR: Ob ponovnem sončnem zagonu vašega znamenja se boste znova počutili čisto v svoji koži neodvisnega in naprednega posameznika, s posebnim februarским dodatkom: vaša revolucionarnost bo dobila krila. Širšo podporo boste zlahka dobili in marsikdo vas bo sprejel kot neuradnega vodnika. A naj vas ne zanese - prisluhnite tudi posameznim glasovom, ki vam lahko veliko pomagajo pri uravnavanju smeri.



RIBI: Za vse, kar se trenutno dogaja v notranjosti, potrebujete ustvarjalni ventil. Obdobje zorenja dobrih idej in poglobljanja vase se izteka, zato čimprej udejanite vsaj delček domišljenega - če je povezano z glasbo, toliko bolje. Vztrajnost, spretnost in prodornost so zdaj vaši aduti, v drugi polovici meseca pa se bo pridružila še zvrhana mera samozavesti.

BREZ SLADKORJA

Leti, leti, leti ... Kovač. ***
 Mladostne sanje so blago, ki se najbolj krči. ***
 Nekateri lapsusi so zatipkani, drugi natipkani. ***
 Tudi kar se začne mimogrede, lahko dolgo traja. ***
 Veliki duhovi za sabo vedno pustijo velika sranja. ***
 Modri angeli so lahko velik hudič, neumni še večji. ***
 Polna denarnica rada praznuje, prazna rada obžaluje. ***
 Za polovično resnico je že marsikdo plačal polno ceno. ***
 Zaradi dolgih prstov je že marsikdo potegnil ta kratko. ***
 Beli, črni, rdeči, zeleni - vsi bi radi modrim solili pamet.

IZPOD KLOBUKA

Vsak osel se hoče muliti. ***
 Bedarije so beda bedakov. ***
 Lakotni običajno niso lačni. ***
 Politik barvo menja, čudi ne. ***
 Mladost je norost, starost norec. ***
 Bedarije so zaščitni znak norcev. ***
 Manj si dal življenju, več ti je vzelo. ***
 Ne zvestoba, nezvestoba do groba. ***
 Kdor ima možgane, se ne hvali z jajci. ***
 Ko se odrečeš sanjam, se sanjarjenje konča.

DOPOLNJEVANKI ZNANIH MODROSTI

BREZVEZNA ZGODBA

Prišel, videl, spregledal.
 Prišel, videl, spregledal, spregovoril.
 Prišel, videl, spregledal, spregovoril, odletel.

NARODNA

Bomo videli, je rekel ta slepi.
 Bomo čuli, je rekel ta gluhi.
 Bomo o tem katero rekli, je rekel ta nemi.
 Bomo pa končno le kam prišli, je rekel tisti brez nog.
 Če le ne bo preveč smrdelo, je dodal tisti brez vonja.

NEKORISTNO

- Kaj dobimo, če križamo kristjana in ateista?
 - Mučenika, ki vse dneve preklinja.

KORISTNO

- Kaj dobimo, če duhovnika strese električni tok?
 - Električnega pastirja.

DROBNA ZAPAŽANJA

Lastne težave si je najlažje lajšati s tujimi. ***
 V vojnah so državljani drugega reda vedno v prvi vrsti. ***
 Ljudje se bi morali predvsem ravnati po sistemu PPP (preberi, premisli, piši), a se največkrat po sistemu PP (preberi, prepisi). ***
 Ljudje smo taki, da nas bolj bolijo besede, ki jih drugi izrečejo, kot nas krivice, ki jih sami storimo. ***
 Politiki nas pred polomom vedno prepričujejo, da vedo in po njem, da niso vedeli. ***
 Električna je sužnja, brez katere človek ne zna več dobro živeti. ***
 Kot velike svinjarije niso nujno kazniva dejanja, tudi kazniva dejanja niso nujno velike svinjarije. ***
 Za modrosti nikoli ni dovolj denarja, za neumnosti ga je pogosto preveč. ***
 Naj bo kakorkoli, vedno se izkaže, da pravico do drugačnosti najraje upoštevamo pri sebi enakih. ***
 Je že res, da preveč dobrega ni dobro, a zato še vseeno ne drži, da preveč slabega ni slabo.

IZ DOMAČIH LOGOV

Če se bomo na referendumu odločili, da ne gremo v Nato, bi znalo biti zanimivo, ko bo zahodni tisk pisal, da Slovaška noče v Nato.

V Mežici se je stranka mladih na zadnjih volitvah imenitno odrezala. V Črni bi bili za začetek čisto zadovoljni, če se bi mladi najprej dobro odrezali v postelji in šele nato v politiki.

Resnična iz službe: Tovariš, kam bo pa zdaj kakat hodil, ko je v trugi?



zagotovljeno zadovoljstvo

TEKSTILNI, USNJENI IN PLASTIČNI DELI ZA AVTOMOBILSKO INDUSTRIJO

AVTOMOBILI

DELOVNA OBLAČILA IN ROKAVICE

REZALNO ORODJE

VRATA IN IVERNE PLOŠČE

GRADBENIŠTVO

LOGISTIKA

NAVIKA

Prevent d.d.
Kidričeva 6
2380 Slovenj Gradec

Tel.: +386 (0)2 8823 000
Fax: +386 (0)2 8823010

www.prevent.si
info@prevent.si





Program prireditel v februarju

Mercator

Center Slovenj Gradec

petek, 7. februar 2003 ob 18.00 uri

Nastop ženskega pevskega zbora Jelka. Društva upokojencev Slovenj Gradec in Kulturnega društva Slovenj Gradec. Pevke bodo pele koroške narodne in umetne pesmi.

sobota, 8. februar 2003 ob 10.30 uri

Slovenski kulturni praznik. »Prijat'li, že pred južno kulturno prešerni« Ob osrednji predstavitvi revije Odsevanja, revije za leposlovje in kulturo, se bo predniku pridružila glasbena skupina Suha južina.

petek, 14. februar 2003 ob 18.00 uri

Valentinovo. Učenci sedmih razredov Druge osnovne šole iz Slovenj Gradca so pripravili zabavni program ob prazniku zaljubljenih, v katerem vas bodo zabavali s petjem, plesom in recitacijami. Na stojnici bodo prodajali izdelke, ki so jih naredili sami.

petek, 21. februar 2003 od 17.00 do 19.00 ure

Zakuhano vino. Obiskovalce Mercatorjevega centra vabimo, da si ogrejejo srca s kozarčkom vročega, zakuhanega vina.

petek, 28. februar 2003 ob 18.00 uri

Lutkovna predstava Mojca Pokrajculja. Lutkovna sekcija kulturnega društva Prevalje, skupina odraslih lutkaric, pod vodstvom Lucije Arnold Zorčič, bo uprizorila lutkovno igrico Mojca Pokrajculja. Pravljičica pripoveduje o deklici, ki je med pometanjem našla krajcer in si za njega kupila piskrček, kdo vse jo je obiskal v njenem piskrčku, pa si oglejte med predstavo.

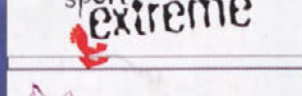
Center Ravne

sobota, 8. februar 2003 ob 10.00 uri

Kulturni dan bo posvečen koroškemu narečju v poeziji in prozi s koroškimi izvajalci.

petek, 14. februar 2003 ob 17.00 uri

Gledališka predstava O zmedenem peklenščku iz lutkovnega gledališča Burekteater. Peklenšček ukrade kralju hčerko in jo spremeni v grdo čarovnico. Njemu se dopade. H kralju pride princ, prosit za roko njegove hčere. Stvari se zapletejo



Zibelka najboljših nakupov